



OFICYNA PROFILAKTYCZNA

Dworcowa 9a/19

30-556 Kraków

tel. 12 39 50 665

fax: 12 39 50 665

e-mail: biuro@oficyna-profilaktyczna.pl

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH zrealizowana w gminie Darłowo

na zlecenie

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie

Kraków 2016

Spis treści

1. CHARAKTERYSTYKA BADANIA	3
2. METODOLOGIA.....	4
3. BADANIE UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ ORAZ UCZNIÓW SZKOŁY GIMNAZJALNEJ NA TERENIE GMINY DARŁOWO.....	6
3.1. <i>Struktura badanej próby</i>	6
3.2. <i>Status społeczny rodziców badanych uczniów</i>	8
3.3. <i>Problem alkoholowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnych</i>	9
3.4. <i>Problem narkotykowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej</i>	13
3.5. <i>Problem nikotynowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej</i>	27
3.6. <i>Problem przemocy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej</i>	28
3.7. <i>Inne problemy społeczne z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej</i>	32
4. BADANIE MIESZKAŃCÓW NA TERENIE GMINY DARŁOWO	36
4.1. <i>Struktura badanej próby</i>	36
4.2. <i>Postrzeganie wybranych problemów społecznych przez dorosłych mieszkańców</i>	37
4.3. <i>Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców</i>	38
4.4. <i>Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców</i>	42
4.5. <i>Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców</i>	44
4.6. <i>Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców</i>	46
4.7. <i>Inne problemy społeczne z perspektywy dorosłych mieszkańców</i>	52
5. BADANIE SPRZEDAWCÓW ALKOHOLU NA TERENIE GMINY DARŁOWO	56
5.1. <i>Struktura badanej próby</i>	56
5.2. <i>Problem alkoholowy z perspektywy sprzedawców alkoholu</i>	56
5.3. <i>Problem nikotynowy z perspektywy sprzedawców alkoholu</i>	60
5.4. <i>Problem narkotykowy z perspektywy sprzedawców alkoholu</i>	61
6. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	62
6.1. <i>Problem alkoholowy</i>	62
6.2. <i>Problem narkotykowy</i>	67
6.3. <i>Problem nikotynowy</i>	69
6.4. <i>Problem przemocy</i>	71
6.5. <i>Inne problemy społeczne</i>	72

1. CHARAKTERYSTYKA BADANIA

Na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie w pierwszym kwartale 2016 r. zostało zrealizowane badanie, które miało na celu zdiagnozowanie problemów takich jak spożywanie alkoholu przez pełnoletnich i niepełnoletnich mieszkańców, problemu nikotynowego wśród nieletnich oraz dorosłych mieszkańców, problemu narkotyków oraz dopalaczy w kontekście osób nieletnich oraz pełnoletnich, a także zjawiska przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym. Badanie również dotyczyło problemów takich jak uzależnienie od komputera, hazardu, a także przemocy w Internecie czyli cyberprzemoc.

Badanie ankietowe objęło reprezentantów populacji dorosłych mieszkańców, uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej, a także sprzedawców alkoholu. Dane ilościowe zostały zebrane w lutym 2016 r. przez ankietera na miejscu w gminie. Łącznie zrealizowano 639 ankiet, w tym 200 ankiet wśród mieszkańców, 211 ankiet wśród uczniów szkoły podstawowej, 228 ankiet wśród uczniów szkoły gimnazjalnej oraz 17 ankiet wśród sprzedawców alkoholu. Badanie ankietowe objęło szkoły takie jak: Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu, Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu, Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach, Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy, Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach oraz Zespół Szkół Społecznych w Słowinie. W tabeli 1 i 2 przedstawiono ilość uczniów objętych badaniem w poszczególnych szkołach.

TAB. 1. ILOŚĆ BADANYCH UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

<i>Szkoły podstawowe</i>	<i>%</i>	<i>Liczba uczniów</i>
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	12%	26
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	25%	52
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	18%	38
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	18%	39
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	14%	29
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	13%	27

TAB. 2. ILOŚĆ BADANYCH UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH GIMNAZJALNYCH

<i>Szkoły gimnazjalne</i>	<i>%</i>	<i>Liczba uczniów</i>
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	11%	24
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	29%	65
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	16%	36
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	16%	36
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	14%	31
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	16%	36

Pod kątem analiz w kwestionariuszu uwzględniono kwestie dotyczące sytuacji społeczno-demograficznej badanych osób jak płeć, stopień edukacji oraz miejsce zamieszkania w przypadku uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej, płeć, wiek oraz wykształcenie w przypadku dorosłych mieszkańców, a także płeć, wiek i staż pracy w przypadku sprzedawców.

Zróżnicowany dobór próby do badania umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy Darłowo.

Gmina Darłowo zleciła przeprowadzenie standardowej diagnozy problemów społecznych na terenie gminy Darłowo. Diagnoza swoim zasięgiem miała objąć 249 uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych, 200 mieszkańców z losowo wybranej grupy oraz 30 punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z załączoną przez gminę Darłowo listą punktów, które będą otwarte w dniach ankietowania. Podstawowa wersja diagnozy zawiera porównanie między uczniami szkoły podstawowej oraz szkoły gimnazjalnej, analizę wyników dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców alkoholu. Diagnoza zawiera również podsumowanie, wnioski oraz rekomendacje.

2. METODOLOGIA

W celu znalezienia odpowiedzi na główne kwestie problemowe przeprowadzone zostały cztery komplementarne badania, zrealizowane wśród czterech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej oraz sprzedawców alkoholu. Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień co pozwoliło na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie. Badanie diagnozujące problemy społeczne na terenie gminy Darłowo zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią ilościową przy użyciu papierowego kwestionariusza w przypadku wszystkich badanych grup. Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru, a także pytań, gdzie ankietowany mógł sam udzielić odpowiedzi. Kwestionariusz ankiety dla mieszkańców zawierał 44 pytania, w przypadku uczniów szkoły podstawowej kwestionariusz ankiety zawierał 38 pytań, zaś w przypadku uczniów gimnazjalnych zawierał 40 pytań. Najmniej pytań miał kwestionariusz ankiety przeznaczony dla sprzedawców, który zawierał 18 pytań. Kwestionariusze ankiety dla wszystkich badanych grup zawierały również metryczkę, która jest końcową częścią kwestionariusza i zawiera pytania, które odnoszą się do przynależności

demograficzno - społecznych badanych. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta.

Koncepcja badania wiązała się przede wszystkim z pozyskaniem informacji z różnych środowisk. Badanie zostało przeprowadzone z uwzględnieniem następujących etapów takich jak konstrukcja narzędzia i dobór próby w pierwszej kolejności, następnie przeprowadzenie badania ankietowego na terenie gminy Darłowo, zgromadzenie i analiza danych ilościowych oraz konstrukcja raportu zbiorczego z uwzględnieniem analiz, wniosków i rekomendacji w ostatnim etapie.

Jeden z pierwszych etapów badania jest wybór metody doboru próby badawczej. W przypadku badania mieszkańców odbyło się to metodą losową, były to przypadkowo napotkane osoby pełnoletnie. W przypadku uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej oraz sprzedawców alkoholu badanie odbyło się metodą celową, gdzie ankieter ankietował uczniów w szkołach oraz klasach wybranych przez gminę Darłowo, natomiast w przypadku sprzedawców ankieter pojechał do punktów sprzedaży alkoholu, które były na liście, którą udostępniła gmina Darłowo. Ankieter, który przeprowadzał ankietowanie na terenie gminy Darłowo rozdał kwestionariusze badanym grupom. Ankieta wypełniana była samodzielnie, co ma niebagatelną rolę w badaniu postaw i opinii względem delikatnych kwestii. Za każdym razem przed przystąpieniem do badania, uczestnicy zostali poinformowani o pełnej anonimowości, został wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania kwestionariusza. W przypadku badania uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej przed realizacją uzyskano zgodę dyrekcji wszystkich szkół objętych badaniem na przeprowadzenie badania ankietowego na terenie placówek.

Ankietowanie mieszkańców, uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej odbyło się techniką o charakterze ilościowym o nazwie PAPI - (Paper & Pen Personal Interview, czyli wywiad bezpośredni realizowany przy użyciu papierowej ankiety). Ankieta jest całkowicie anonimowa, dane osobowe oraz kontaktowe nie były zbierane przez ankietera.

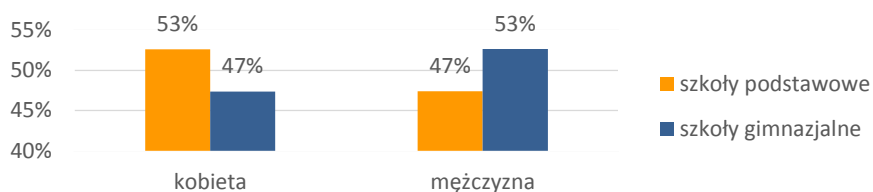
Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy, a ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb całkowitych maksymalnie +/- 1%. W przypadku uczniów szkoły podstawowej i szkoły gimnazjalnej wyniki zostały przedstawione na zasadzie porównań między tymi grupami. Natomiast w opracowaniu sprzedawców wyniki zostały przedstawione w sposób liczbowy, a nie procentowy, ponieważ w badaniu wzięło udział 17 sprzedawców.

3. BADANIE UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ ORAZ UCZNIÓW SZKOŁY GIMNAZJALNEJ NA TERENIE GMINY DARŁOWO

3.1. Struktura badanej próby

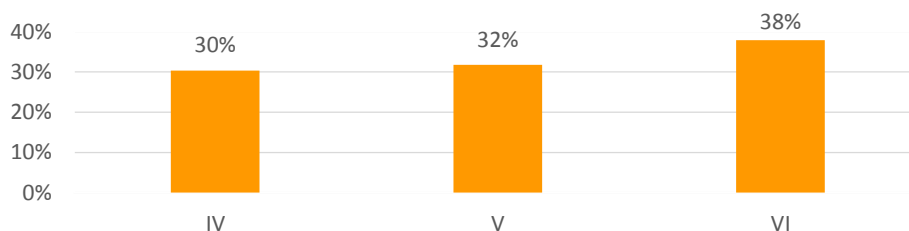
W badaniu wzięło udział 211 uczniów szkoły podstawowej oraz 228 uczniów szkoły gimnazjalnej. Wśród respondentów klas młodszych znalazło się 53% kobiet oraz 47% mężczyzn. Wśród respondentów klas starszych – 47% kobiet oraz 53% mężczyzn. W pytaniu dotyczącym stopnia edukacji doszło do błędnych odpowiedzi uczniów szkoły gimnazjalnej.

WYK. 2. PŁEĆ



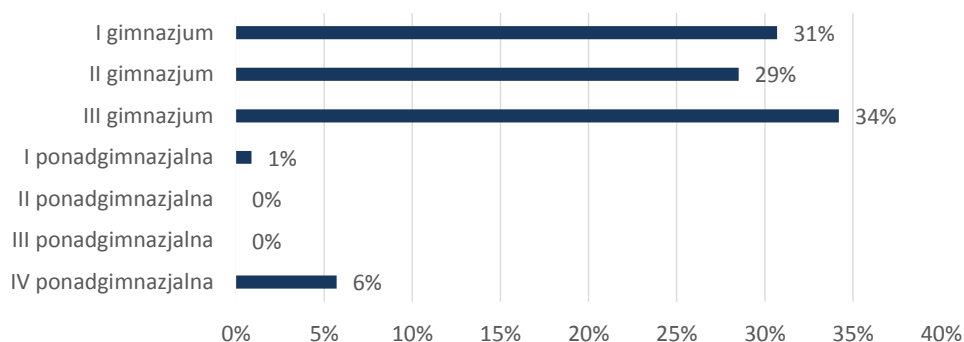
Wśród uczniów szkoły podstawowej 38% to uczniowie klasy VI, 32% klasy V, zaś pozostałe 30% to uczniowie IV klas.

WYK. 3. KLASA – SZKOŁY PODSTAWOWE



W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej, największy odsetek to III klasy (34%), 31% uczęszcza do I klasy, 29% do II klasy. Realizowane badanie objęło tylko klasy gimnazjalne, a uczniowie omyłkowo zaznaczyli nieprawidłową odpowiedź „I ponadgimnazjalna” (1%) oraz IV ponadgimnazjalna (6%).

WYK. 4. KLASA – SZKOŁY GIMNAZJALNE



Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjalnej wskazali również miejscowości, które są ich miejscami zamieszkania (tabela 3 i 4). Najwięcej uczniów szkoły podstawowej wskazało, że pochodzi ze wsi oraz z takich miejscowości jak Darłowo, Dąbki oraz Jeżyce, a 17 uczniów nie podało miejsca swojego zamieszkania. W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej najwięcej wskazało również, że pochodzi ze wsi, a także z miejscowości Darłowo, Stary Jarosław, Słowino, a 68 uczniów nie podało miejsca swojego zamieszkania.

TAB. 3. MIEJSCA ZAMIESZKANIA BADANYCH UCZNIÓW – SZKOŁY PODSTAWOWE

<i>Miejsce zamieszkania – szkoła podstawowa</i>	<i>Liczba uczniów</i>	<i>Miejsce zamieszkania – szkoła podstawowa</i>	<i>Liczba uczniów</i>
Babolin	1	Krupy	1
Barszewo	1	Mała Wieś	1
Barwice	1	Nowy Jarosław	2
Barzowice	9	Palczewice	2
Bobalin	1	Pęciszewko	1
Boleszewo	5	Pięćmiechowo	4
Boryszewo	5	Polczewice	1
Borzyszkowo	2	Rusko	2
Bukowo Morskie	8	Sińczyca	1
Cisowo	2	Sławino	1
Darłowiec	2	Sławno	1
Darłowo	14	Słowino	6
Dąbki	10	Stary Jarosław	7
Dobiesław	4	Sulimice	5
Domastawice	9	Wicie	1
Drozdowo	8	Wiekowice	4
Gleźnowo	5	Wiekowo	1
Jarosław	1	Wielkowice	1
Jeżyce	10	Wieś	33
Jeżyczki	5	Włękowice	1
Kopań	2	Zakrzewo	1

Kopnica	6	Zielnowo	1
Kowalewice	1	Żukowo Morski	3
Kowalewiczki	1	Uczniowie nie podali swojego miejsca zamieszkania	17

TAB. 4. MIEJSCA ZAMIESZKANIA BADANYCH UCZNIÓW – SZKOŁY GIMNAZJALNE

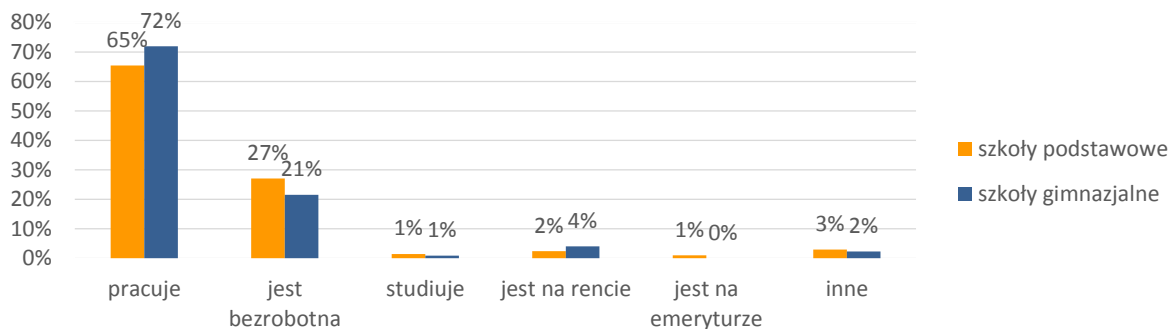
<i>Miejsce zamieszkania – szkoły gimnazjalne</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Miejsce zamieszkania – szkoły gimnazjalne</i>	<i>Liczba odp.</i>
Barzowice	2	Koszalin	1
Bielkowo	1	Kowalewice	1
Bobolin	1	Krupy	2
Boryszewo	5	Niekowice	1
Bukowo Morskie	2	Nowy Jarosław	1
Cisowo	7	Palczewice	1
Darłowo	23	Pięćmiechowo	1
Dąbki	2	Polczewice	1
Dobiesław	3	Rusko	1
Domasławice	6	Słowino	12
Drozdowo	7	Stary Jarosław	18
Głęźnowo	2	Wieś	36
Jarosław	2	Wieśkowo Dolne	2
Jeżówka	1	Wilkowice	1
Jeżyczi	2	Wola Blokowa	1
Kopnica	9	Zagórzyn	1
Korsino	1	Zakrzewo	3
		Uczniowie nie podali swojego miejsca zamieszkania	68

3.2. Status społeczny rodziców badanych uczniów

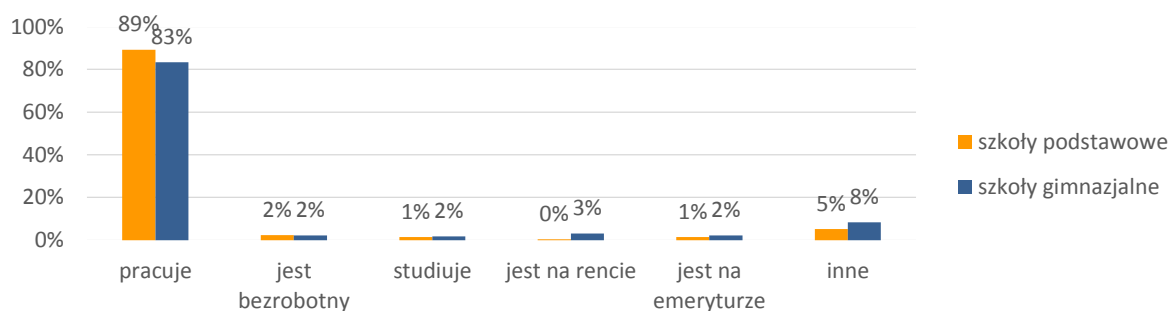
Uczniowie zostali poproszeni o określenie statusu społecznego swoich rodziców. W większości przypadków uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjalnej wskazują, że ich rodzice pracują (mama – 65% uczniów szkoły podstawowej i 72% uczniów szkoły gimnazjalnej; tata - 89% uczniów szkoły podstawowej i 83% uczniów szkoły gimnazjalnej). 27% uczniów szkoły podstawowej i 21% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje, że ich mama jest bezrobotna, zaś po 2% w obu grupach wskazuje, że ich tata jest osobą bezrobotną. Najmniejszy odsetek wskazuje, że ich rodzice studiują (mama - po 1% w obu grupach, tata 1% - uczniów szkoły podstawowej i 2% uczniów szkoły gimnazjalnej). Niewielki odsetek uczniów wskazuje również, że ich rodzice są na rencie i emeryturze. Uczniowie wskazali

również na inne, takie jak opieka nad rodzeństwem, urlop macierzyński w przypadku mamy. Natomiast w przypadku taty uczniowie wskazali jako inne – podnoszenie kwalifikacji, prowadzenie własnej firmy, prowadzenie gospodarki lub brak opiekuna (śmierć lub rozwód) w przypadku ojca (wykres 4 i 5).

WYK. 4. OBECNIE TWOJA MAMA



WYK. 5. OBECNIE TWÓJ TATA

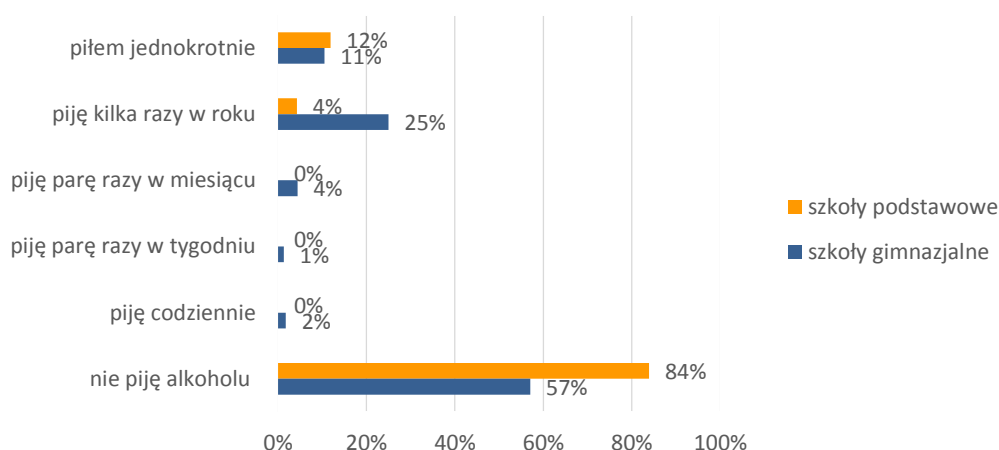


3.3. Problem alkoholowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnych

Jednym z ważniejszych problemów diagnozowanych wśród uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej gminy Darłowo było narażenie na problem alkoholowy. W tym celu zadano uczniom szereg pytań związanych ze skalą zjawiska w otoczeniu oraz indywidualnymi doświadczeniami z alkoholem.

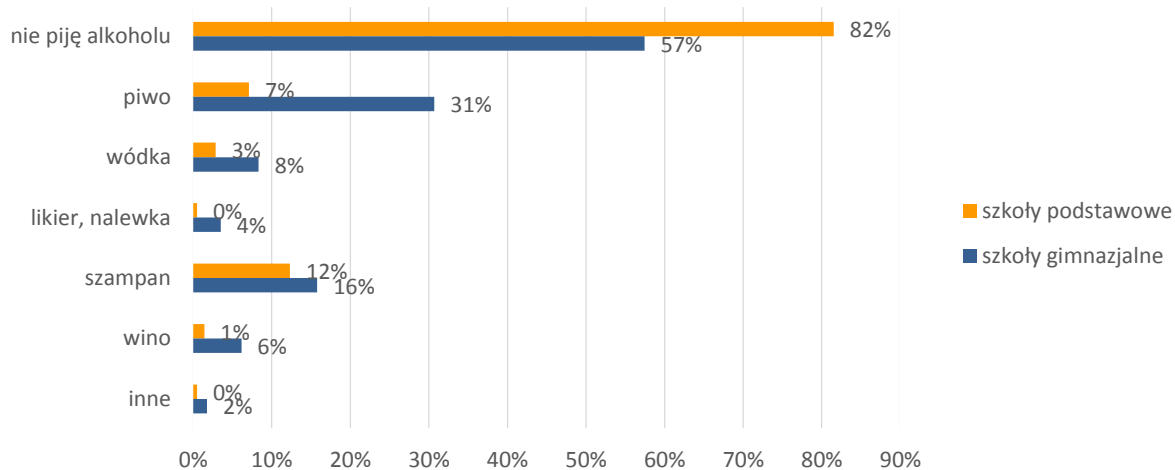
Pierwsze pytanie dotyczyło spożywania alkoholu. Wśród uczniów szkoły podstawowej 17% spożywa alkohol, w tym 12% piło jednokrotnie, zaś 4% pije kilka razy w roku. Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych nie przyznaje się do tego typu zachowań (84%). Wśród uczniów szkoły gimnazjalnej spożywanie alkoholu deklaruje 43% ankietowanych, wśród nich 25% pije kilka razy w roku, 11% piło jednokrotnie, 4% pije parę razy w miesiącu, zaś 2% pije codziennie oraz kilka razy w tygodniu (1%). Dane pokazują, że odsetek wskazań osób spożywających alkohol zwiększył się wraz z wiekiem, co świadczy o narażeniu nadużywania alkoholu wśród klas starszych.

WYK. 6. CZY PIJESZ ALKOHOL



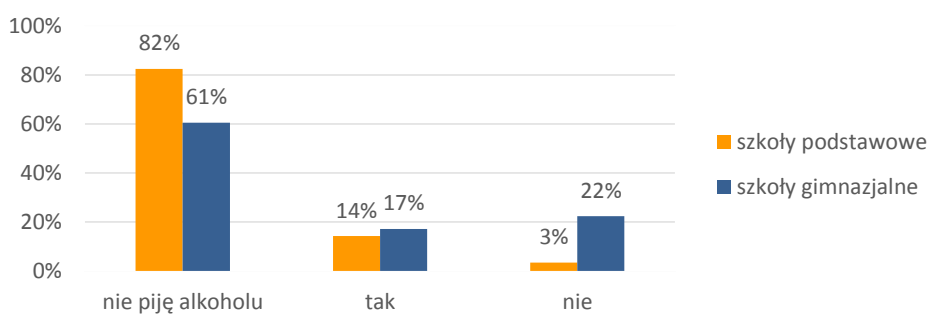
Kolejne pytanie skierowane do uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej dotyczyło rodzajów spożywania alkoholu. Z zebranych danych wynika, że uczniowie klas starszych zdecydowanie preferują piwo (31%), 16% szampana, 8% wódkę, 6% wino, 4% likiery oraz nalewkę, zaś pozostałe 2% piję inne alkohole. W przypadku klas młodszych 12% piję szampana, 7% piwo oraz 3% wódkę, zaś 1% wino.

WYK. 7. JAKI RODZAJ ALKOHOLU PIJE



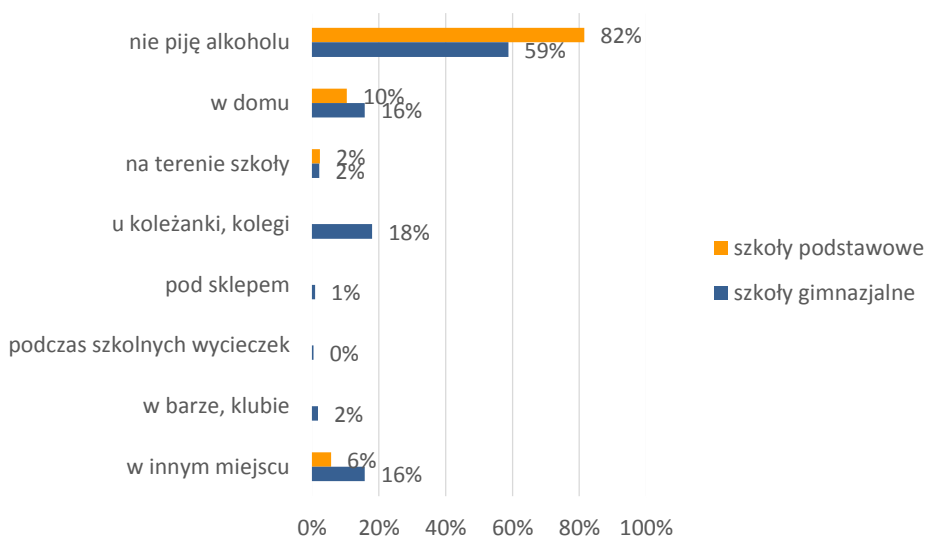
Uczniom w obu grupach zadano pytanie, czy rodzice wiedzą, że zdarzyło im się pić alkohol. 17% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazało, że jego rodzice wiedzą o piciu alkoholu, zaś w przypadku uczniów szkoły podstawowej odsetek ten jest mniejszy i wynosi 14%. 22% klas starszych i 3% klas młodszych nie przyznało się do rodzicom do tego typu sytuacji.

WYK. 8. CZY RODZICE WIEDZĄ, ŻE PIJESZ ALKOHOL



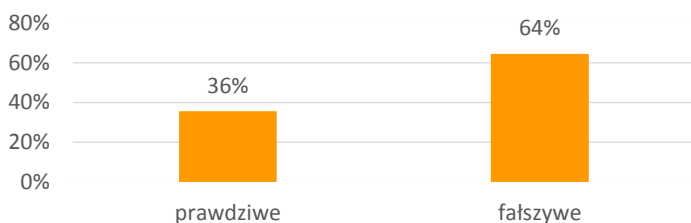
31% uczniów szkoły gimnazjalnej najczęściej spożywa alkohol u koleżanki lub kolegi (18%) oraz w domu (16%), zaś 2% na terenie szkoły. Pozostałe 2% spożywa alkohol w barze lub klubie, zaś niewielki odsetek wskazuje również na picie alkoholu pod sklepem oraz podczas wycieczek szkolnych. W przypadku szkoły podstawowej uczniowie spożywają alkohol w domu (10%). Pozostałe 2% spożywa na terenie szkoły.

WYK. 9. GDZIE ZDARZYŁO CI SIĘ PIĆ ALKOHOL?



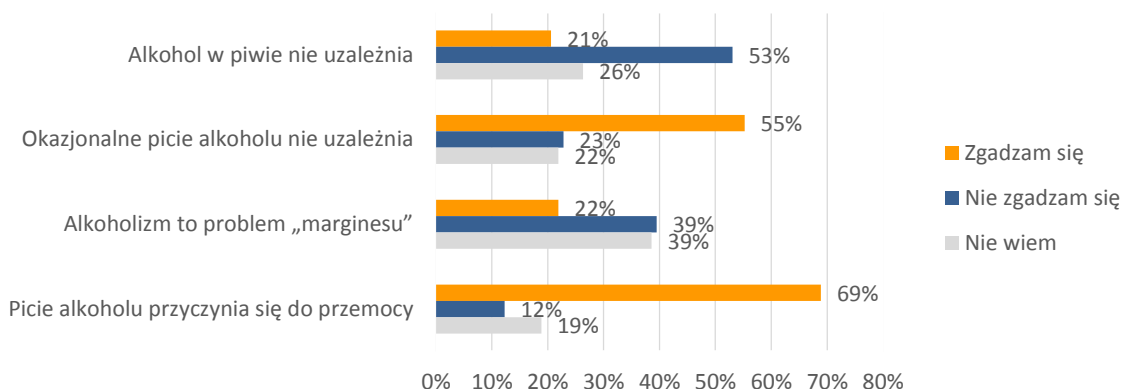
Kolejne pytanie dotyczyło ustosunkowania się do wybranych stwierdzeń odnośnie uzależnienia od alkoholu. Zdaniem 36% uczniów szkoły podstawowej alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce, jest to bardzo wysoki wskaźnik błędnych odpowiedzi, który świadczy o braku wiedzy uczniów. Wskazane jest uzupełnienie wiadomości z zakresu problemu alkoholowego.

WYK. 10. ZDANIE „ALKOHOL W PIWIE JEST INNY I MNIEJ GROŹNY NIŻ W WÓDCE” JEST – SZKOŁA PODSTAWOWA



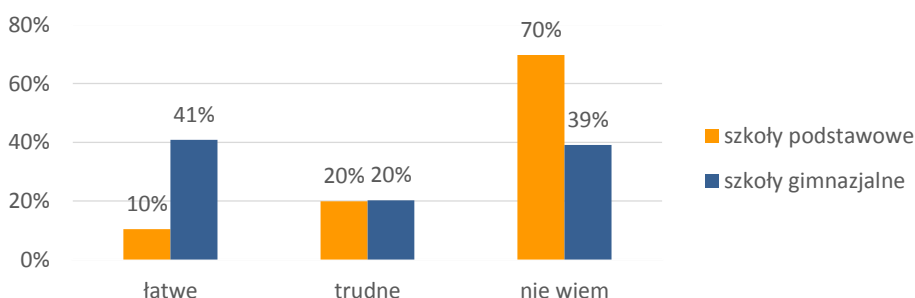
21% jest zdania, że alkohol w piwie nie uzależnia, ponadto ponad połowa uważa, że okazjonalne picie alkoholu nie uzależnia. Według oceny 22% alkoholizm jest problemem marginesu społecznego. Natomiast bardzo duży odsetek badanych wskazuje, że alkohol przyczynia się do stosowania przemocy (69%).

WYK. 11. ZAZNACZ CZY ZGADZASZ SIĘ Z PONIŻSZYMI STWIERDZENIAMI – SZKOŁY GIMNAZJALNE



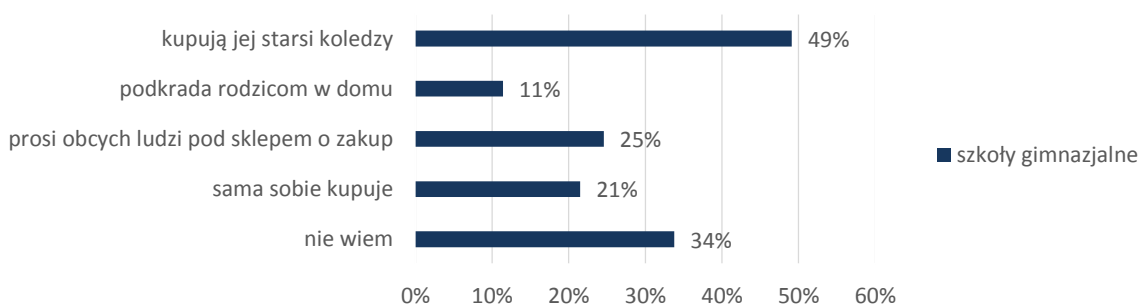
41% uczniów szkoły gimnazjalnej ocenia, że gdyby mieli zdobyć alkohol na terenie swojej miejscowości było by to łatwe, podobnego zdania jest jedynie 10% uczniów szkoły podstawowej. Po 20% uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej uważa, że zdobycie alkoholu byłoby dla nich trudne. Bardzo duży odsetek w przypadku szkoły podstawowej zaznaczył odpowiedź „nie wiem”.

WYK. 12. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ ALKOHOL W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:



Ostatnie pytanie z bloku pytań diagnozujących spożywanie alkoholu wśród uczniów szkoły gimnazjalnej gminy Darłowo dotyczy sposobów zdobywania napojów alkoholowych. Badani wskazują, że młodzież zdobywa alkohol najczęściej za pośrednictwem starszych kolegów (49%). 25% prosi obcych ludzi pod sklepem, zaś 21% sama sobie kupuje. 11% podkrađa rodzicom w domu. 34% ankietowanych nie potrafi określić jak młodzież może zdobyć alkohol, zaznaczając odpowiedź „nie wiem”. Uczniowie wskazali również, że alkohol kupują w sklepie spożywczym, marketach, a także w klubach i barach.

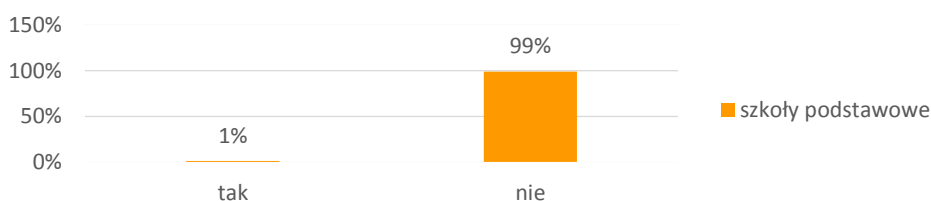
WYK 13. JAK MŁODZIEŻ W TWOJEJ OKOLICY MOŻE ZDOBYĆ ALKOHOL?



3.4. Problem narkotykowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej

Następny problem poruszany w badaniu uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej dotyczył narażenia na problem narkotykowy, w tym również z dopalaczami. Zdecydowana większość w obu grupach wskazuje, że nie zażywa narkotyków (99% uczniów szkoły podstawowej oraz 94% uczniów szkoły gimnazjalnej). Do zażywania narkotyków przyznał się 1% uczniów szkoły podstawowej.

WYK. 14. CZY ZDARZYŁO CI SIĘ ZAŻYĆ KIEDYKOLWIEK NARKOTYKI? – SZKOŁA PODSTAWOWA

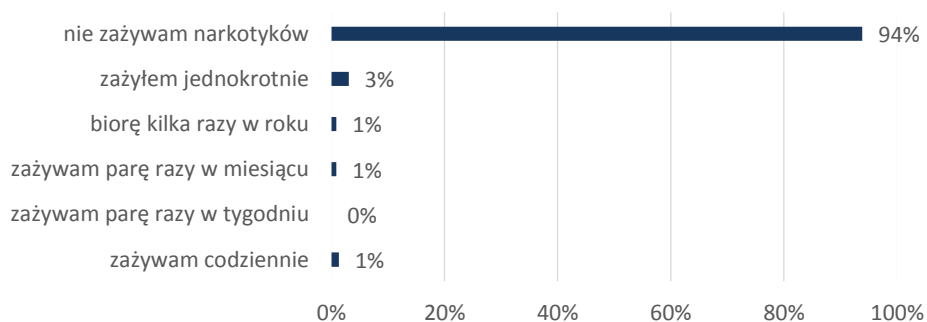


Zdecydowana większość szkół podstawowych nie zażywa narkotyków (100% - Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu, 100% - Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu, 100% - Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach, 100% - Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy, 100% - Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach, 96% - Zespół Szkół Społecznych w Słowinie). Jedynie 4% uczniów szkoły podstawowej przyznało się do zażywania narkotyków (Zespół Szkół Społecznych w Słowinie).

TAB. 5. CZY ZDARZYŁO CI SIĘ ZAŻYĆ KIEDYKOLWIEK NARKOTYKI? – SZKOŁA PODSTAWOWA

Szkoły podstawowe	Czy zdarzyło Ci się zażyć kiedykolwiek narkotyki?	
	tak	nie
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	0%	100%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	0%	100%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	0%	100%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	0%	100%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	0%	100%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	4%	96%

6% uczniów szkoły gimnazjalnej zażywa narkotyki, w tym 3% brało jednokrotnie, po 1% zażywa parę razy roku, kilka razy w miesiącu oraz codziennie.

WYK. 15. ZAŻYWASZ NARKOTYKI? – SZKOŁY GIMNAZJALNE

W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej do zażywania narkotyków przyznało się 8% ankietowanych z Zespołu Szkół Społecznych w Dobiesławiu, 3% ankietowanych z Zespołu Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu, 3% z Zespołu Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach, 18% z Zespołu Szkół Społecznych w Jeżyczkach oraz 6% z Zespołu Szkół Społecznych w Słowinie. Jedynie w Zespole Szkół Nr 4 w Kopnicy uczniowie nie zażywają narkotyków.

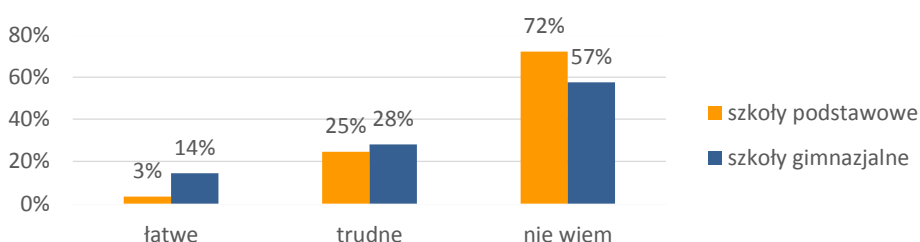
TAB. 6. ZAŻYWASZ NARKOTYKI? – SZKOŁY GIMNAZJALNE

Zażywasz narkotyki?						
Szkoły gimnazjalne	nie zażywam narkotyków	zażyłem jednokrotnie	biorę kilka razy w roku	d) zażywam parę razy w miesiącu	zażywam parę razy w tygodniu	zażywam codziennie
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	92%	4%	0%	0%	0%	4%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	97%	3%	0%	0%	0%	0%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	97%	0%	3%	0%	0%	0%

Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	81%	6%	3%	6%	0%	3%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	92%	6%	0%	0%	0%	3%

Zdobycie narkotyków na terenie miejsca zamieszkania według 25% uczniów szkoły podstawowej i 28% uczniów szkoły gimnazjalnej jest trudne. Jednakże 3% uczniów szkoły podstawowej i 14% uczniów szkoły gimnazjalnej ocenia, że zdobycie substancji psychoaktywnych jest łatwe. Zdecydowana większość ankietowanych wskazuje na odpowiedź „nie wiem” (72% uczniów szkoły podstawowej i 57% uczniów szkoły gimnazjalnej).

WYK. 16. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ NARKOTYKI W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:



Łatwy dostęp do narkotyków mają uczniowie szkoły podstawowej z Zespołu Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (4%), z Zespołu Szkół Nr 4 w Kopnicy (3%), z Zespołu Szkół Społecznych w Jeżyczkach (7%) oraz z Zespołu Szkół Społecznych w Słowinie (7%).

WYK. 7. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ NARKOTYKI W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:

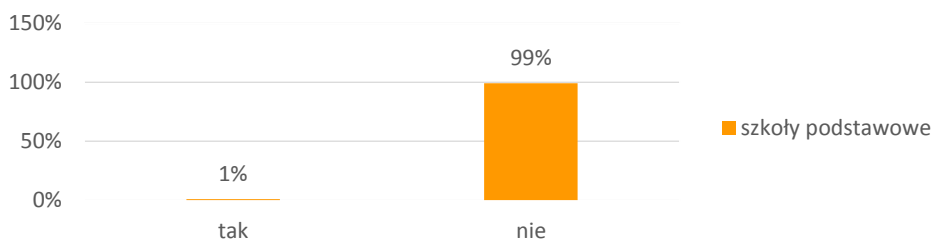
Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:			
Szkoły podstawowe	łatwe	trudne	nie wiem
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	0%	12%	88%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	4%	33%	63%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	0%	24%	76%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	3%	10%	87%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	7%	24%	69%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	7%	44%	48%

W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej we wszystkich badanych szkołach uczniowie wskazują, że mają łatwy dostęp do narkotyków.

WYK. 8. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ NARKOTYKI W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:

Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:			
Szkoły gimnazjalne	łatwe	trudne	nie wiem
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	13%	21%	67%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	9%	26%	65%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	28%	19%	53%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	17%	39%	44%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	13%	32%	55%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	11%	31%	58%

99% ankietowanych deklaruje, że nie ma doświadczenia w zażywaniu dopalaczy. Do zażywania dopalaczy przyznało się 1% uczniów szkoły podstawowej.

WYK. 17. ZAŻYWASZ DOPALACZE? – SZKOŁY PODSTAWOWE

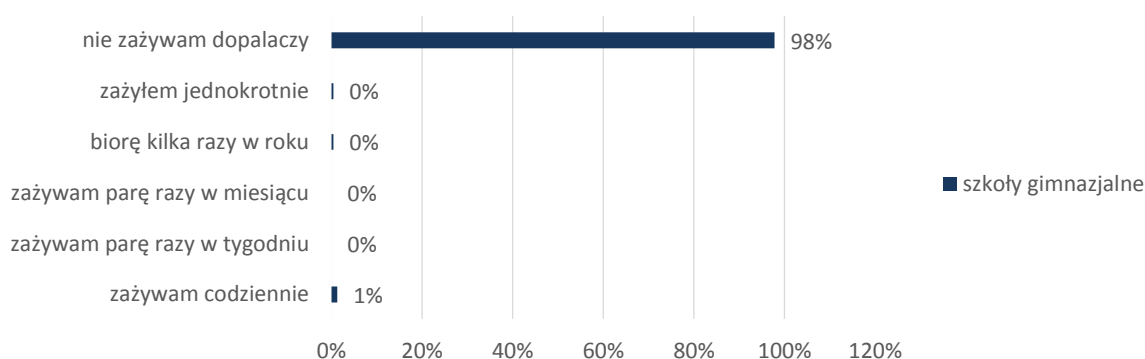
Wśród uczniów szkoły podstawowej do zażywania dopalaczy przyznało się 2% uczniów z Zespołu Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu oraz 3% uczniów z Zespołu Szkół Nr 4 w Kopnicy.

TAB. 9. ZAŻYWASZ DOPALACZE? – SZKOŁY PODSTAWOWE

Czy zdarzyło Ci się zażyć kiedykolwiek dopalacze?		
Szkoły podstawowe	tak	nie
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	0%	100%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	2%	98%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	0%	100%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	3%	97%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	0%	100%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	0%	100%

Zdecydowana większość klas starszych nie zażywa dopalaczy (98%). Do zażywania dopalaczy przyznaje się ponad 1% ankietowanych, którzy zażywają dopalacze codziennie. Niewielki odsetek wskazuje również na jednokrotne oraz sporadyczne (kilka razy w roku) zażywanie narkotyków przez uczniów szkoły gimnazjalnej.

WYK. 18. ZAŻYWASZ DOPALACZE? – SZKOŁY GIMNAZJALNE



W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej do zażywania dopalaczy przyznało się 8% uczniów z Zespołu Szkół Społecznych w Dobieszawie, 3% uczniów z Zespołu Szkół Nr 4 w Kopnicy, 3% uczniów Zespołu Szkół Społecznych w Jeżyczkach oraz 3% z Zespołu Szkół Społecznych w Słownie. Do zażywania dopalaczy nie przyznali się uczniowie z Zespołu Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu oraz Zespołu Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach.

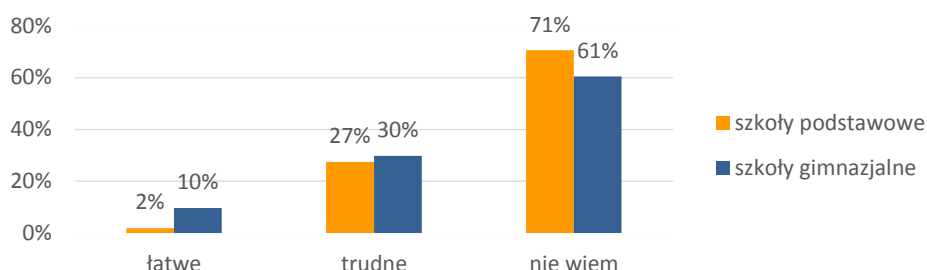
TAB. 10. ZAŻYWASZ DOPALACZE? – SZKOŁY GIMNAZJALNE

Szkoły gimnazjalne	Zażywasz dopalacze?					
	nie zażywam dopalaczy	zażyłem jednokrotnie	biorę kilka razy w roku	zażywam parę razy w miesiącu	zażywam parę razy w tygodniu	zażywam codziennie
Zespół Szkół Społecznych w Dobieszawie	92%	0%	4%	0%	0%	4%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	97%	3%	0%	0%	0%	0%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	97%	0%	0%	0%	0%	3%
Zespół Szkół Społecznych w Słownie	97%	0%	0%	0%	0%	3%

2% uczniów szkoły podstawowej i 10% uczniów szkoły gimnazjalnej ocenia zdobycie dopalaczy na terenie miejscowości jako łatwe. Dla 27% uczniów szkoły podstawowej zdobycie narkotyków jest trudne, pogląd ten podziela 30% uczniów szkoły gimnazjalnej. Bardzo duży odsetek respondentów zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”, deklarując, że nie posiada wiedzy w badanej kwestii. Uczniowie potwierdzają, że zdobywają narkotyki i dopalacze w Internecie oraz w punkcie u dilerów. Dodatkowo uczniowie wskazują, że

z miejscowości Drozdowo, Wola Wysocka oraz Koszalin przyjeżdżają dilerzy, aby sprzedawać narkotyki na terenie gminy Darłowo.

WYK. 19. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ DOPALACZE W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:



Łatwy dostęp do dopalaczy mają uczniowie szkoły podstawowej z Zespołu Szkół Społecznych w Dobiesławiu (4%), Zespołu Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (2%), z Zespołu Szkół Społecznych w Jeżyczkach (3%) oraz z Zespołu Szkół Społecznych w Słowninie (4%).

TAB. 11. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ DOPALACZE W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:

Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:			
Szkoły podstawowe	łatwe	trudne	nie wiem
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	4%	12%	85%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	2%	21%	77%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	0%	32%	68%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	0%	15%	85%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	3%	41%	55%
Zespół Szkół Społecznych w Słowninie	4%	52%	44%

W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej, jedynie uczniowie z Zespołu Szkół Społecznych w Dobiesławiu uważają, że nie mają łatwego dostępu do dopalaczy. W pozostałych badanych szkołach gimnazjalnych uczniowie deklarują, że mają łatwy dostęp do dopalaczy (Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (6%), Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach (14%), Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy (17%), Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach (13%), Zespół Szkół Społecznych w Słowninie (8%).

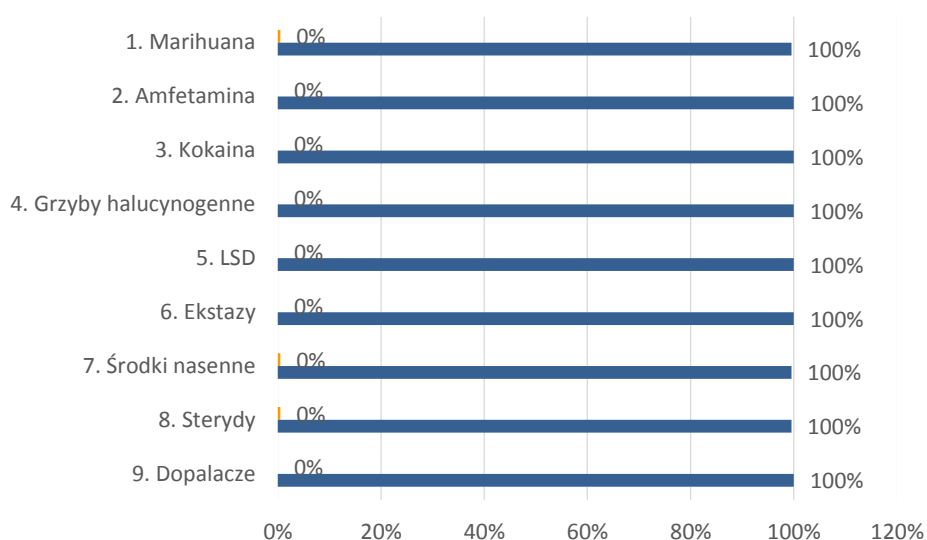
TAB. 12. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ DOPALACZE W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:

Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:			
Szkoły gimnazjalne	łatwe	trudne	nie wiem
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	0%	25%	75%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	6%	31%	63%

Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	14%	25%	61%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	17%	39%	44%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	13%	32%	55%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	8%	25%	67%

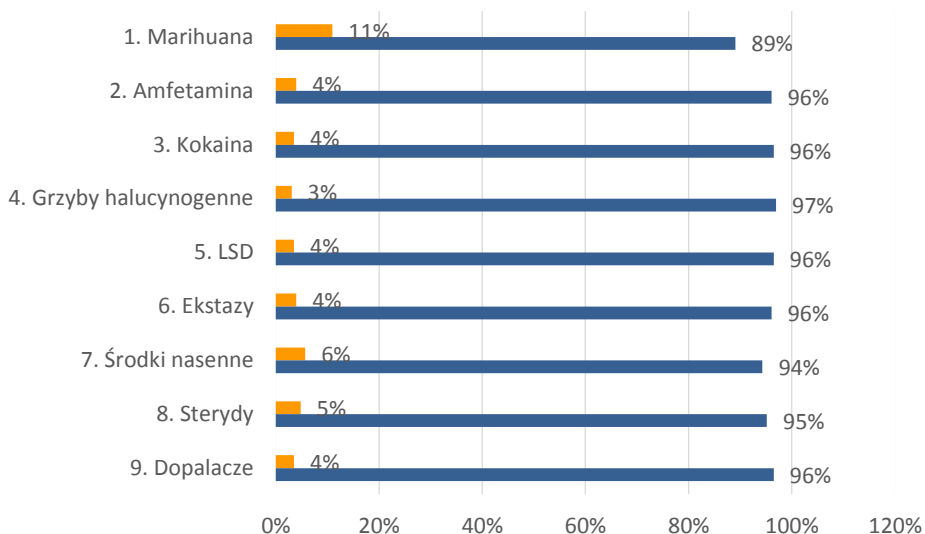
Większość uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że nie zażywa substancji psychoaktywnych. Natomiast niewielki odsetek uczniów szkoły podstawowej, deklaruje, że zażyło marihuanę, środki nasenne oraz sterydy.

WYK. 20. PROSZĘ ZAZNACZYĆ NA PONIŻSZEJ LIŚCIE, KTÓRE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE STOSOWAŁEŚ/AŚ?? – SZKOŁY PODSTAWOWE



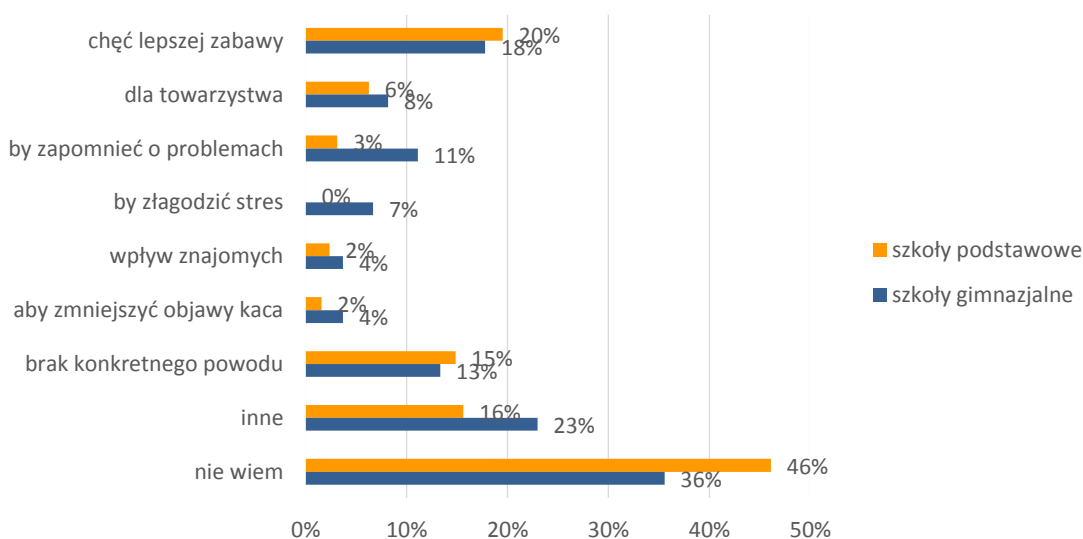
W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej, ankietowani głównie zażywają marihuanę (11%), 6% środki nasenne, 5% sterydy, po 4% amfetaminę, kokainę, LSD, Ekstazy, oraz dopalacze. Pozostałe 3% wskazuje grzyby halucynogenne.

WYK. 21. PROSZĘ ZAZNACZYĆ NA PONIŻSZEJ LIŚCIE, KTÓRE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE STOSOWAŁEŚ/ĄS?? * - SZKOŁY GIMNAZJALNE



Uczniowie głównie zażywają narkotyki dla lepszej zabawy (20% uczniów szkoły podstawowej i 18% uczniów szkoły gimnazjalnej) oraz dla towarzystwa (6% uczniów szkoły podstawowej i 8% uczniów szkoły gimnazjalnej). 15% uczniów szkoły podstawowej i 13% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje na brak konkretnego powodu. Mniejszy odsetek wskazuje na zapomnienie o problemach, zmniejszenie objawów kaca oraz złagodzenie stresu. Pozostałe 2% uczniów szkoły podstawowej i 4% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje, że sięga po narkotyki pod wpływem znajomych.

WYK.22. Z JAKICH POWODÓW SIĘGASZ PO WYŻEJ WYMIENIONE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE?



W przypadku trzech szkół podstawowych uczniowie zażywają substancje psychoaktywne z powodu problemów oraz by o nich zapomnieć (Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu (8%), Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (4%), Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach (5%). Natomiast w Zespole Szkół Społecznych w Dobiesławiu (4%) oraz Zespole Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (7%) uczniowie zażywają dopalacze pod wpływem znajomych.

TAB. 13. Z JAKICH POWODÓW SIĘGASZ PO WYŻEJ WYMIENIONE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Z jakich powodów sięgasz po wyżej wymienione substancje psychoaktywne?									
Szkoły podstawowe	chęć lepszej zabawy	dla towarzystwa	by zapomnieć o problemach	by złagodzić stres	wpływ znajomych	aby zmniejszyć objawy kaca	brak konkretnego powodu	inne	nie wiem
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	20%	0%	8%	0%	4%	0%	12%	20%	36%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	33%	7%	4%	0%	7%	4%	15%	22%	33%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	14%	0%	5%	0%	0%	0%	0%	10%	71%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	18%	0%	0%	0%	0%	0%	18%	0%	64%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	17%	17%	0%	0%	0%	4%	17%	21%	38%
Zespół Szkół Społecznych w Słowninie	10%	10%	0%	0%	0%	0%	30%	10%	50%

Podobnie też plasują się wyniki w przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej. Do zażywania substancji psychoaktywnych z powodu problemów przyznało się 16% uczniów z Zespołu Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu, 10% uczniów z Zespołu Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach, 24% uczniów z Zespołu Szkół Społecznych w Jeżyczkach oraz 19% uczniów z Zespołu Szkół Społecznych w Słowninie. Pod wpływem znajomych uczniowie zażywają narkotyki lub dopalacze w Zespole Szkół Społecznych w Dobiesławiu (5%), w Zespole Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (4%), w Zespole Szkół Społecznych w Jeżyczkach (6%) oraz w Zespole Szkół Społecznych w Słowninie (8%).

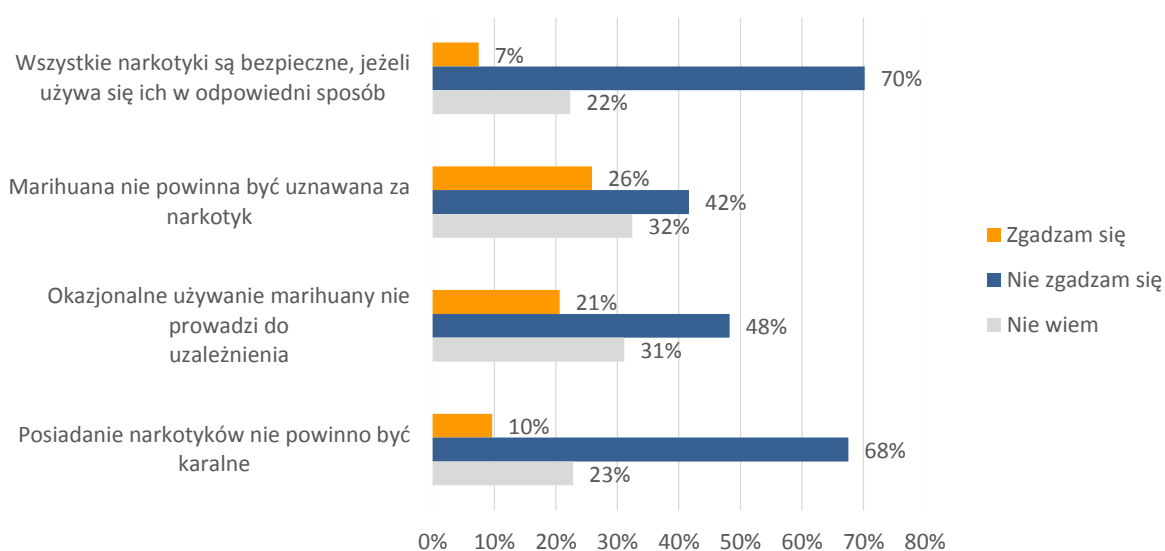
TAB.14. Z JAKICH POWODÓW SIĘGASZ PO WYŻEJ WYMIENIONE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Z jakich powodów sięgasz po wyżej wymienione substancje psychoaktywne?									
Szkoły gimnazjalne	chęć lepszej zabawy	dla towarzystwa	by zapomnieć o problemach	by złagodzić stres	wpływ znajomych	aby zmniejszyć objawy kaca	brak konkretnego powodu	inne	nie wiem
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	14%	0%	0%	0%	5%	5%	14%	27%	41%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	40%	16%	16%	12%	4%	4%	16%	12%	8%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	14%	10%	10%	5%	0%	5%	14%	10%	52%
Zespół Szkół Nr 4 w	4%	4%	0%	0%	0%	0%	17%	50%	25%

Kopnicy									
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	18%	18%	24%	12%	6%	0%	6%	18%	53%
Zespół Szkół Społecznych w Słownie	15%	4%	19%	12%	8%	8%	12%	19%	42%

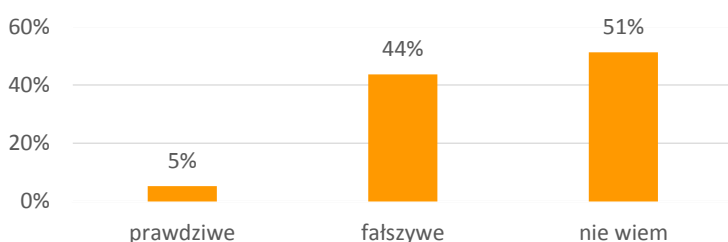
Kolejne pytanie dotyczyło ustosunkowania się do wybranych stwierdzeń w odniesieniu do narkotyków. 68% uczniów szkoły gimnazjalnej uważa, że posiadanie narkotyków powinno być karalne, zaś 10% jest przeciwnego zdania. 21% ankietowanych podkreśla, że okazjonalne używanie marihuany nie prowadzi do uzależnienia, zaś 26% zgadza się ze stwierdzeniem, że marihuana nie powinna być uznawana za narkotyk. 70% ankietowanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, że wszystkie narkotyki są bezpieczne, jeśli używa się ich w odpowiedni sposób, przeciwnego zdania jest 7% ankietowanych.

WYK. 23. ZAZNACZ CZY ZGADZASZ SIĘ Z PONIŻSZYMI STWIERDZENIAMI – SZKOŁY GIMNAZJALNE



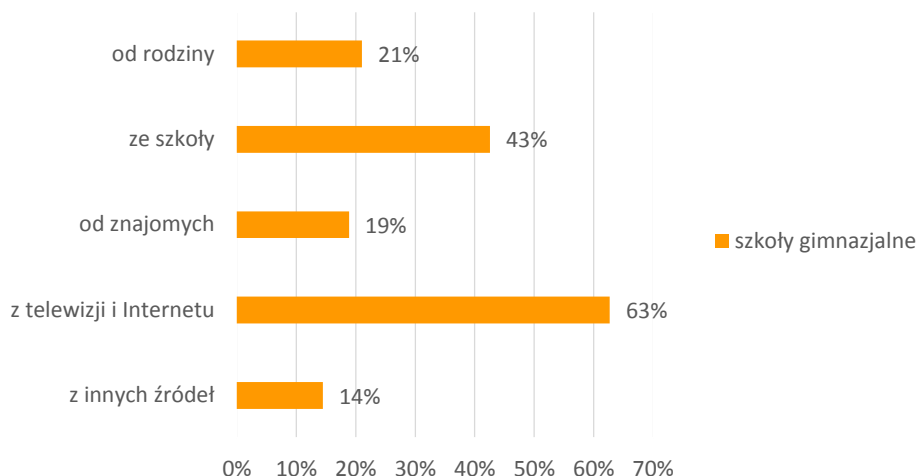
5% uczniów szkoły podstawowej jest zdania, że zażywanie dopalaczy jest bezpieczniejsze dla zdrowia i życia, niż zażywanie narkotyków, 44% jest przeciwnego zdania, a 51% respondentów nie ma wiedzy w badanej kwestii.

WYK. 24. ZDANIE „ZAŻYWANIE DOPALACZY JEST BEZPIECZNIEJSZE DLA ZDROWIA I ŻYCIA W PORÓWNANIU Z ZAŻYWANIEM NARKOTYKÓW” JEST – SZKOŁA PODSTAWOWA



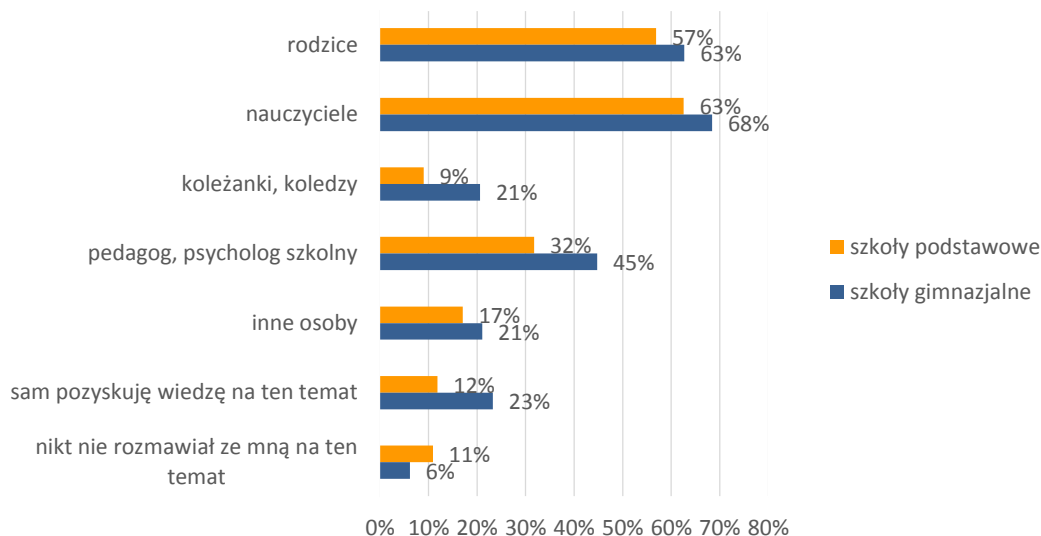
Uczniowie szkoły gimnazjalne czerpią wiedzę z telewizji i Internetu (63%) oraz ze szkoły (43%). 21% ankietowanych wskazało na rodzinę, a 19% na znajomych. Pozostałe 14% przyswaja wiedzę z innych źródeł.

WYK. 25. SKĄD CZERPIESZ WIEDZĘ DOTYCZĄCĄ NARKOTYKÓW I DOPALACZY?



Uczniowie w obu grupach badanych deklarują, że najczęściej nauczyciele (63% uczniów szkoły podstawowej i 68% uczniów szkoły gimnazjalnej) oraz rodzice (57% uczniów szkoły podstawowej i 63% uczniów szkoły gimnazjalnej) rozmawiali z nimi na temat szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze oraz papierosy. Wskazany jest również pedagog lub psycholog w przypadku 45% badanych uczniów klas gimnazjalnych, odsetek tych odpowiedzi w przypadku klas podstawowych jest mniejszy i wynosi 32%. Na koleżanki i kolegów wskazało 9% klas młodszych oraz 21% klas starszych. Pozostały odsetek uczniów wskazuje, że sami pozyskują wiedzę (12% uczniów szkoły podstawowej i 23% uczniów szkoły gimnazjalnej), zaś 11% i 6% badanych w obu grupach deklaruje, że nikt nie rozmawiał z nimi na ten temat.

WYK. 26. KTO ROZMAWIAŁ Z TOBĄ NA TEMAT DZIAŁANIA I SZKODLIWOŚCI ŚRODKÓW TAKICH JAK ALKOHOL, NARKOTYKI, DOPALACZE, PAPIEROSY?



* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W przypadku wszystkich szkół podstawowych znaleźli się uczniowie, z którymi nikt nie rozmawiał na temat szkodliwości takich środków jak alkohol, narkotyki, dopalacze i papierosy (Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu (15%), Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (10%), Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach (3%), Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy (5%), Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach (21%), Zespół Szkół Społecznych w Słownie (19%).

TAB. 15. KTO ROZMAWIAŁ Z TOBĄ NA TEMAT DZIAŁANIA I SZKODLIWOŚCI ŚRODKÓW TAKICH JAK ALKOHOL, NARKOTYKI, DOPALACZE, PAPIEROSY?

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy?							
Szkoły podstawowe	rodzice	nauczyciele	koleżanki, koledzy	pedagog, psycholog szkolny	inne osoby	sam pozyskuję wiedzę na ten temat	nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	46%	58%	4%	4%	23%	12%	15%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	63%	73%	23%	42%	23%	19%	10%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	58%	71%	3%	42%	3%	11%	3%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	64%	64%	5%	49%	10%	8%	5%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	52%	52%	7%	14%	17%	14%	21%
Zespół Szkół Społecznych w Słownie	48%	44%	4%	19%	30%	4%	19%

W przypadku uczniów szkół gimnazjalnych również pojawiła się sytuacja, w której nikt nie rozmawiał z uczniami na temat szkodliwości takich środków jak alkohol, narkotyki, dopalacze

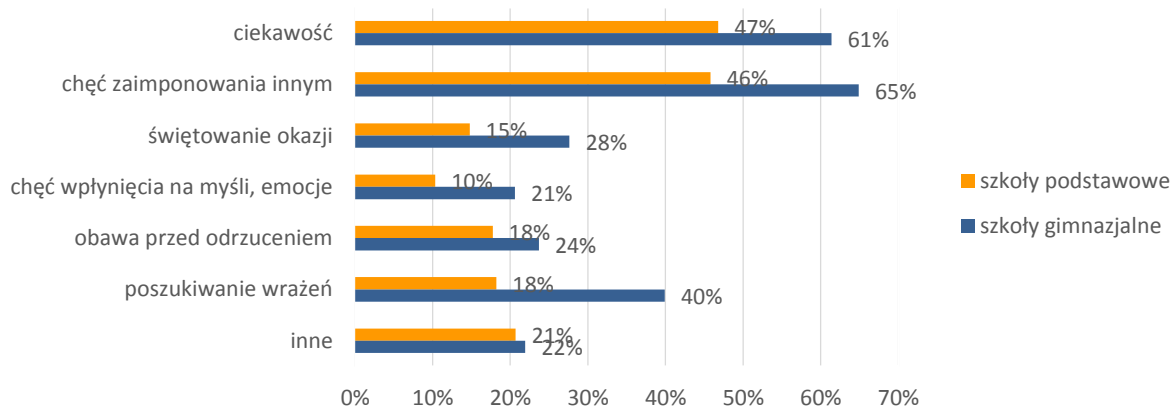
oraz papierosy (Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu (13%), Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (3%), Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach (6%), Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy (3%), Zespół Szkół Społecznych w Słowinie (17%)).

TAB. 16. KTO ROZMAWIAŁ Z TOBĄ NA TEMAT DZIAŁANIA I SZKODLIWOŚCI ŚRODKÓW TAKICH JAK ALKOHOL, NARKOTYKI, DOPALACZE, PAPIEROSY?

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy?							
Szkoły gimnazjalne	rodzice	nauczyciele	koleżanki, koledzy	pedagog, psycholog szkolny	inne osoby	sam pozyskuję wiedzę na ten temat	nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	88%	83%	46%	33%	33%	38%	13%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	69%	74%	25%	58%	12%	14%	3%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	47%	64%	17%	53%	17%	19%	6%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	67%	61%	17%	64%	25%	19%	3%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	55%	71%	16%	10%	23%	39%	0%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	53%	58%	8%	31%	28%	25%	17%

Najczęściej podawanym powodem sięgania po alkohol, narkotyki oraz dopalacze jest chęć zaimponowania innym (46% uczniów szkoły podstawowej oraz 65% uczniów szkoły gimnazjalnej) oraz ciekawość w przypadku 47% uczniów klas podstawowych oraz 61% klas gimnazjalnych. 18% i 40% w obu grupach wskazuje na poszukiwanie wrażeń oraz świętowanie okazji (15% uczniów szkoły podstawowej i 28% uczniów szkoły gimnazjalnej). 18% uczniów szkoły podstawowej wskazuje na obawę przed odrzuceniem, w przypadku klas starszych odsetek tych odpowiedzi jest większy i wynosi 24%. Pozostałe 10 i 21% w obu grupach deklaruje chęć wpłynięcia na myśli i emocje.

WYK. 27. Z JAKICH POWODÓW OSOBY W TWOIM WIEKU SIĘGAJĄ PO ALKOHOL, NARKOTYKI, DOPALACZE.



Niepokojącym faktem jest w przypadku szkół podstawowych, że uczniowie wskazują, że osoby w ich wieku zażywają środki psychoaktywne z obawy przed odrzuceniem (Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu (15%), Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (40%), Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach (8%), Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy (3%), Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach (17%), Zespół Szkół Społecznych w Słowinie (7%).

TAB. 17. Z JAKICH POWODÓW OSOBY W TWOIM WIEKU SIĘGAJĄ PO ALKOHOL, NARKOTYKI, DOPALACZE.

Z jakich powodów osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze.								
Szkoły podstawowe	ciekawość	chęć zaimponowania innym	świętowanie okazji	chęć wpłynięcia na myśli, emocje	obawa przed odrzuceniem	poszukiwanie wrażeń	inne	nie wiem
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	35%	19%	15%	12%	15%	19%	27%	19%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	63%	63%	21%	19%	40%	29%	21%	10%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	42%	42%	3%	5%	8%	11%	13%	29%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	32%	39%	10%	10%	3%	19%	19%	23%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	59%	62%	34%	7%	17%	24%	28%	7%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	37%	33%	4%	4%	7%	0%	19%	19%

W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej występuje ten sam problem, również uczniowie wskazują, że osoby w ich wieku zażywają substancje psychoaktywne ponieważ obawiają się odrzucenia ze strony swoich rówieśników (Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu (29%), Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu (25%), Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach (25%), Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy (28%), Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach (19%), Zespół Szkół Społecznych w Słowinie (17%).

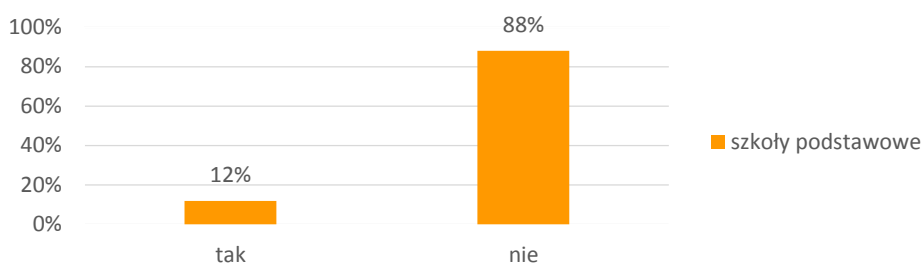
TAB. 18. Z JAKICH POWODÓW OSOBY W TWOIM WIEKU SIĘGAJĄ PO ALKOHOL, NARKOTYKI, DOPALACZE.

Z jakich powodów osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze.							
Szkoły gimnazjalne	ciekawość	chęć zaimponowania innym	świętowanie okazji	chęć wpłynięcia na myśli, emocje	obawa przed odrzuceniem	poszukiwanie wrażeń	inne
Zespół Szkół Społecznych w Dobiesławiu	67%	63%	17%	13%	29%	38%	33%
Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu	62%	71%	40%	26%	25%	42%	12%
Zespół Szkół im. Ratowników Morskich w Dąbkach	69%	69%	8%	11%	25%	44%	19%
Zespół Szkół Nr 4 w Kopnicy	53%	72%	33%	25%	28%	33%	17%
Zespół Szkół Społecznych w Jeżyczkach	65%	68%	29%	10%	19%	55%	23%
Zespół Szkół Społecznych w Słowinie	56%	42%	25%	31%	17%	28%	39%

3.5. Problem nikotynowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej

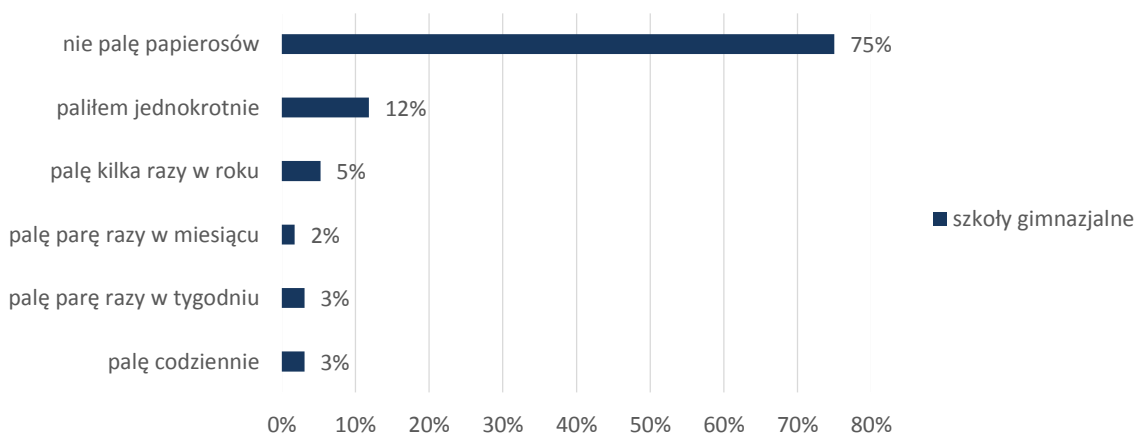
Kolejny problem poruszany w badaniu uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej gminy Darłowo dotyczył narażenia na problem nikotynowy. Większość uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że nie pali papierosów, jedynie 12% ankietowanych przyznało się do tego typu zachowania.

WYK. 28. CZY ZDARZYŁO CI SIĘ KIEDYKOLWIEK PALIĆ PAPIEROSY? – SZKOŁA PODSTAWOWA



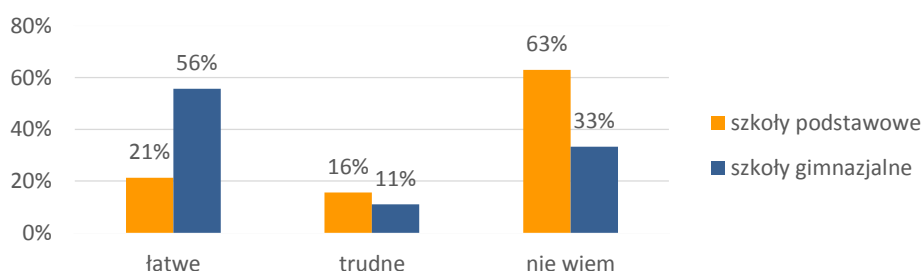
W przypadku klas starszych do palenia papierosów przyznaje się 25% ankietowanych. W tym 12% paliło jednokrotnie, 5% pali kilka razy w roku, po 3% pali parę razy w tygodniu oraz codziennie. Pozostałe 2% pali parę razy w miesiącu.

WYK. 29. PALISZ PAPIEROSY? – SZKOŁY GIMNAZJALNE



Ponad połowa uczniów szkoły gimnazjalnej oraz 21% uczniów szkoły podstawowej ocenia, że zdobycie papierosów na terenie miejsca zamieszkania jest łatwe, natomiast 16% klas młodszych i 11% starszych ocenia zdobycie papierosów jako trudne. Pozostały odsetek nie ma wiedzy w badanej kwestii (63% uczniów szkoły podstawowej i 33% uczniów szkoły gimnazjalnej).

WYK. 30. GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ PAPIEROSY W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:

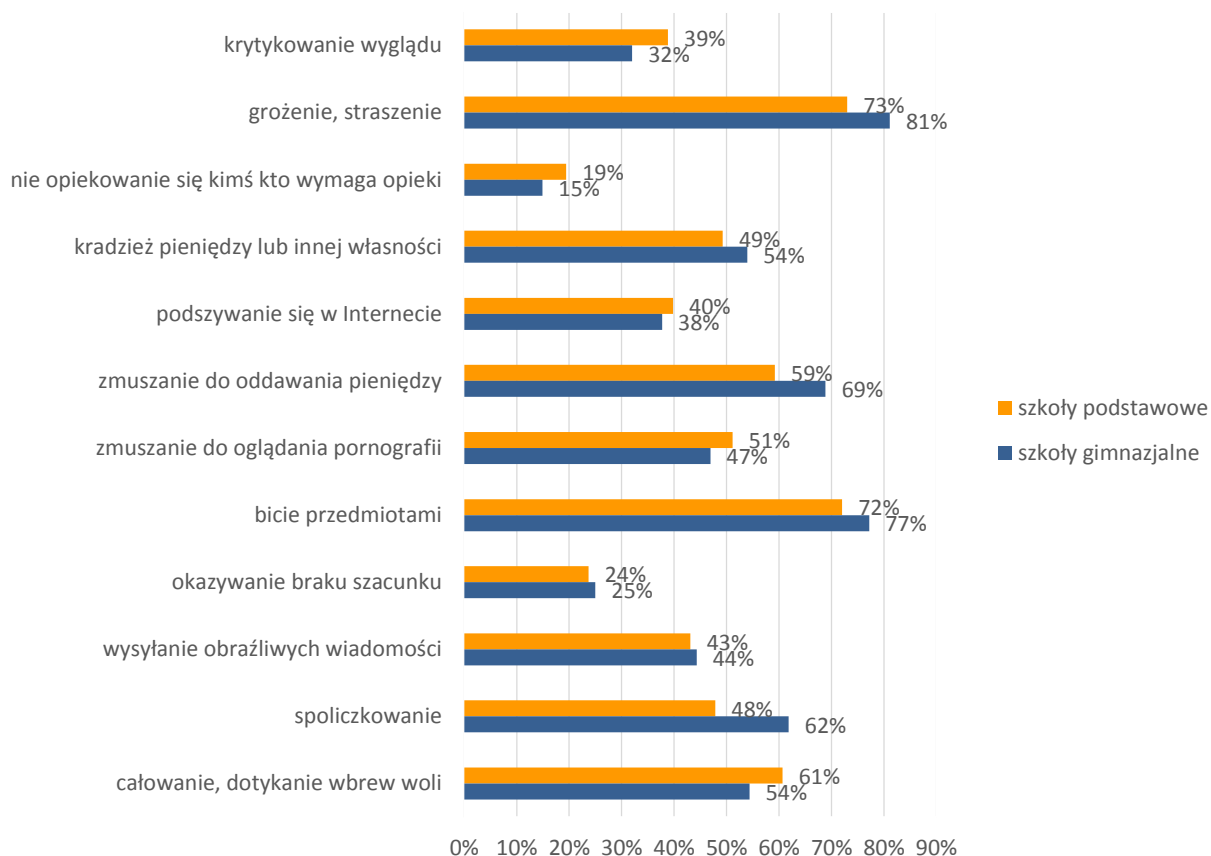


3.6. Problem przemocy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej

Kolejne skierowane do uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej nakierowane były na problem przemocy i jego skalę. Jako pierwsze pytanie z tego zakresu dotyczyło zakwalifikowania wybranych sytuacji, jako akty przemocy.

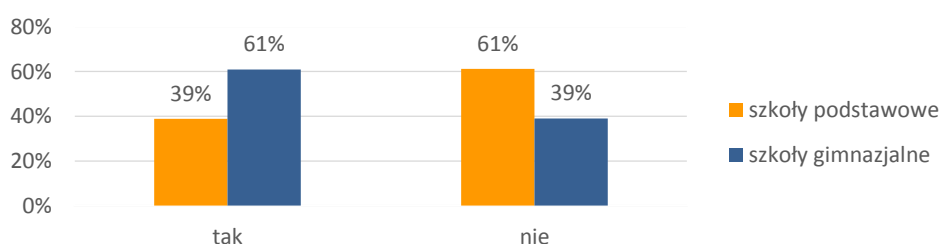
Z danych wynika, że uczniowie w obu grupach badanych głównie przemoc kojarzą z przemocą psychiczną jak grożenie i straszenie (73% uczniów szkoły podstawowej i 81% uczniów szkoły gimnazjalnej), a także z przemocą fizyczną jak bicie przedmiotami (72% uczniów szkoły podstawowej i 77% uczniów szkoły gimnazjalnej). Wskazują również dość wysoko na przemoc seksualną jak całowanie i dotykanie wbrew woli (61% uczniów szkoły podstawowej i 54% uczniów szkoły gimnazjalnej) oraz zmuszanie do oglądania pornografii (51% uczniów szkoły podstawowej i 47% uczniów szkoły gimnazjalnej). Ponadto wskazują na przemoc do której dochodzi w Internecie jak podszywanie oraz wysyłanie obraźliwych wiadomości. Najmniejszy odsetek wskazań występuje w przypadku nie opiekowania się kimś kto wymaga opieki oraz okazywania braku szacunku.

WYK. 31. KTÓRE Z SYTUACJI SĄ AKTEM PRZEMOCY



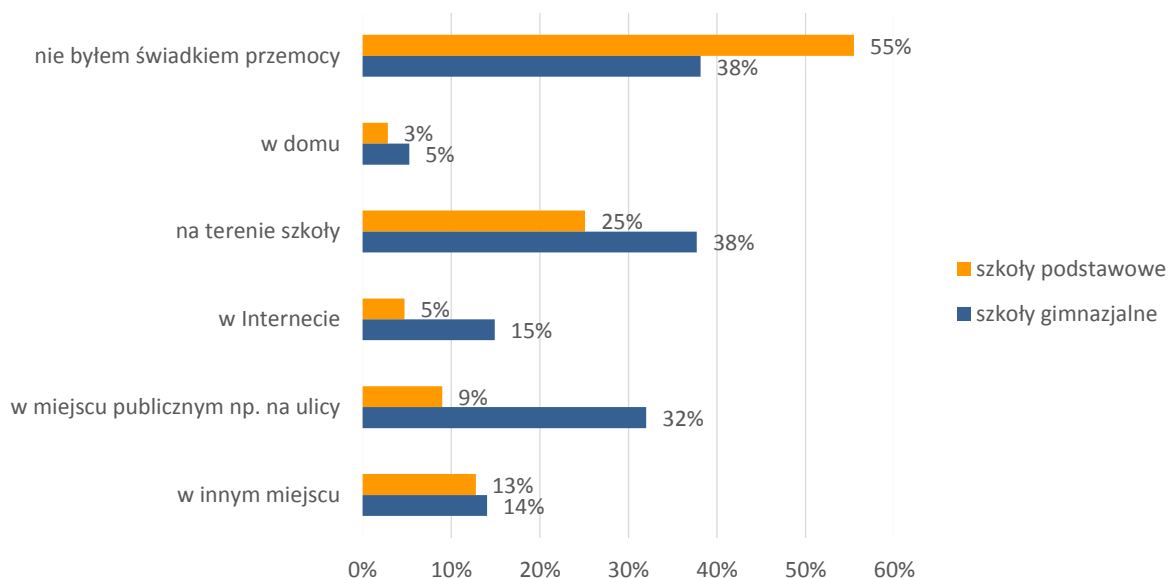
39% uczniów klas podstawowych oraz 61% uczniów klas gimnazjalnych było świadkiem przemocy.

WYK. 32. CZY BYŁEŚ KIEDYŚ ŚWIADKIEM PRZEMOCY?



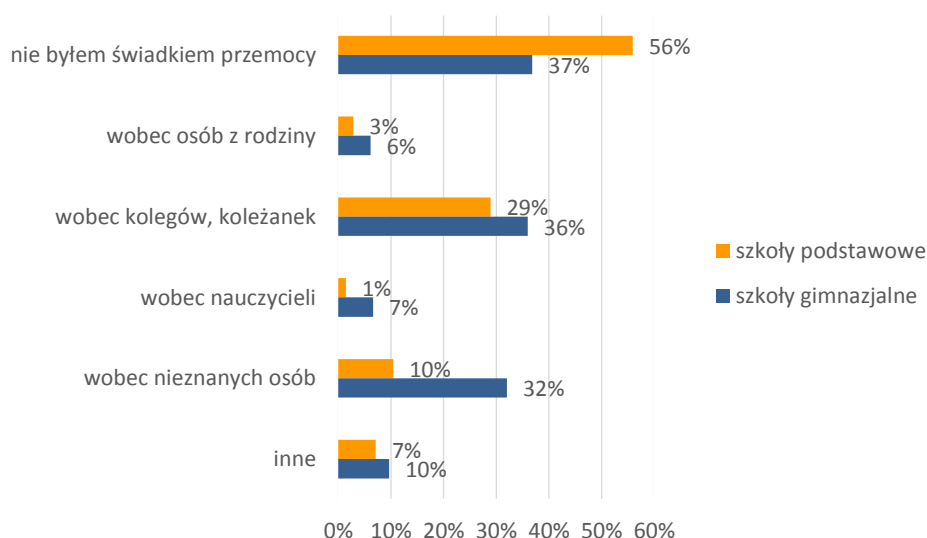
Uczniowie, którzy mieli styczność z przemocą potwierdzają, że doszło do niej na terenie szkoły (25% klas młodszych oraz 38% klas starszych) oraz w miejscu publicznym (9% uczniów szkoły podstawowej oraz 32% uczniów szkoły gimnazjalnej). 15% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje na przemoc w Internecie, a pozostałe 3% uczniów szkoły podstawowej i 5% uczniów szkoły gimnazjalnej deklaruje, że byli świadkiem przemocy w domu.

WYK. 33. GDZIE AKT PRZEMOCY KTÓREGO BYŁEŚ ŚWIADKIEM MIAŁ MIEJSCE?



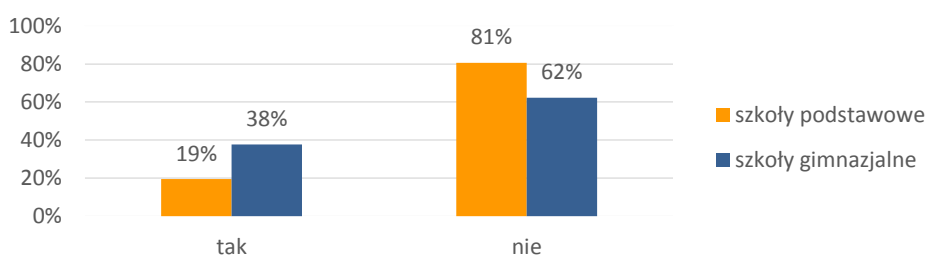
Ankietowani będący świadkiem przemocy deklarują, że przemoc była stosowana wobec kolegów i koleżanek (29% uczniów szkoły podstawowej i 36% uczniów szkoły gimnazjalnej) oraz wobec osób nieznanymi (10% uczniów szkoły podstawowej i 32% uczniów szkoły gimnazjalnej). Pozostałe 3% i 6% w obu grupach wskazuje na przemoc wobec członków rodziny, a 7% klas starszych wobec nauczycieli.

WYK. 34. WOBEC KOGO PRZEMOC BYŁA STOSOWANA?



19% uczniów szkoły podstawowej i 38% uczniów szkoły gimnazjalnej potwierdza, że doświadczyło przemocy.

WYK. 35. CZY ZDARZYŁO CI SIĘ DOŚWIADCZYĆ PRZEMOCY?



Kolejne pytanie dotyczyło oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób. Większość uczniów najbardziej czuje się bezpiecznie przede wszystkim wśród rodziców – w tym na matkę wskazuje 90% uczniów szkoły podstawowej i 79% uczniów szkoły gimnazjalnej oraz na ojca 81% uczniów szkoły podstawowej i 79% uczniów szkoły gimnazjalnej. Następnie duże poczucie bezpieczeństwa występuje wśród wujków oraz babci i dziadka w przypadku uczniów szkoły podstawowej. Stosunkowo mniejszy odsetek respondentów ocenia duże poczucie bezpieczeństwa wśród nauczycieli oraz kolegów i koleżanek.

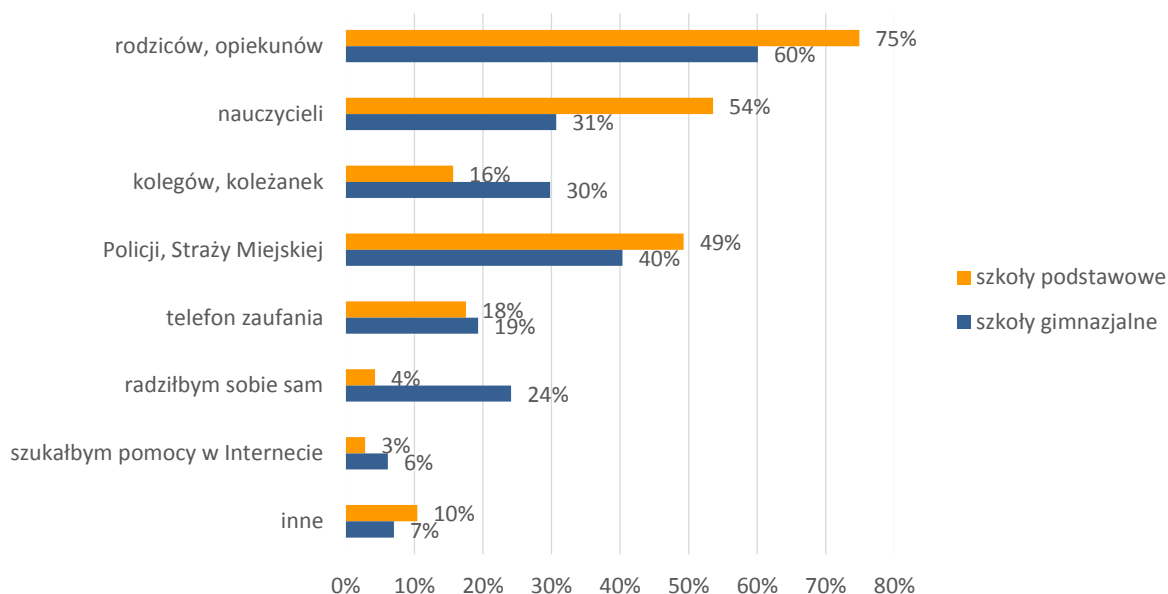
TAB. 19. OCEŃ SWOJE POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA W TOWARZYSTWIE PONIŻEJ WYMIENIONYCH OSÓB

	Małe		Średnie		Duże	
	Szkoły podstawowe	Szkoły gimnazjalne	Szkoły podstawowe	Szkoły gimnazjalne	Szkoły podstawowe	Szkoły gimnazjalne
Mama	5%	5%	5%	15%	90%	79%
Tata	6%	7%	13%	14%	81%	79%
Babcia	9%	13%	25%	27%	66%	60%
Dziadek	9%	16%	26%	25%	66%	59%
Ciotki	14%	18%	32%	34%	55%	48%
Wujkowie	6%	11%	24%	30%	70%	59%
Nauczycielki	15%	29%	31%	37%	55%	34%
Nauczyciele	16%	29%	27%	36%	57%	35%
Koleżanki	25%	31%	40%	36%	35%	33%
Koledzy	30%	19%	37%	38%	33%	43%

Ostatnie pytanie z bloku zagrożenia przemocą dotyczyło osób lub instytucji, do których zgłosiłby się uczeń będąc świadkiem i ofiarą przemocy. Największa liczba respondentów wskazuje na zwrócenie się o pomoc do rodziców (75% uczniów szkoły podstawowej oraz 60% uczniów szkoły gimnazjalnej). U nauczycieli poszukiwałoby pomocy 54% uczniów szkoły

podstawowej oraz 31% szkoły gimnazjalnej. Prawie połowa wskazań uczniów szkoły podstawowej i uczniów szkoły gimnazjalnej zawiera policja, straż miejska. 18% uczniów szkoły podstawowej i 19% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazało na telefon zaufania, czyli instytucje, których celem jest m.in. pomoc osobom zagrożonym przemocą. 16% uczniów szkoły podstawowej i 30% uczniów szkoły gimnazjalnej zwróciłoby się o pomoc do kolegów i koleżanek. Pozostałe 24% uczniów klas starszych i 4% klas młodszych radziło by sobie samo lub szukałoby pomocy w Internecie (3% uczniów szkoły podstawowej i 6% uczniów szkoły gimnazjalnej).

WYK. 36. DO KOGO ZWRÓCIŁBYŚ SIĘ O POMOC BĘDĄC ŚWIADKIEM LUB DOŚWIADCZAJĄC PRZEMOCY?



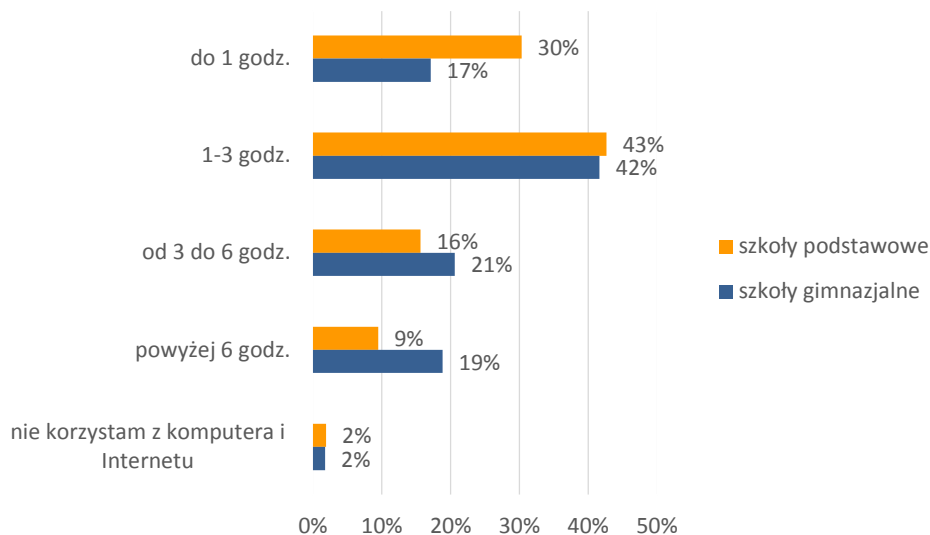
3.7. Inne problemy społeczne z perspektywy uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej

Ostatni blok pytań w ankiecie skierowanej do uczniów dotyczył korzystania z komputera związane z tym uzależnienia oraz poczucia bezpieczeństwa.

Uczniowie mieli ocenić ile czasu dziennie spędzają przed komputerem. Największy odsetek respondentów zaznacza, że poświęca na komputer od godziny do 3 godzin (43% uczniów szkoły podstawowej oraz 42% uczniów szkoły gimnazjalnej). Znaczna część respondentów deklaruje również, że spędza przez komputerem do godziny dziennie (30% uczniów szkoły podstawowej oraz 17% uczniów szkoły gimnazjalnej). 16% i 21% ankietowanych w obu grupach wskazało na poświęcanie czasu na komputer od 3 do 6 godz. 9% uczniów szkoły

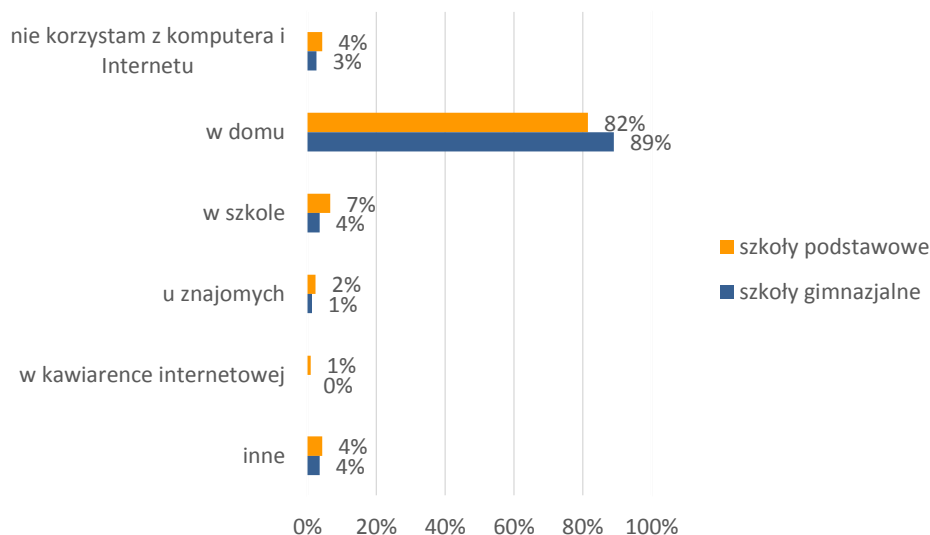
podstawowej i 19% uczniów szkoły gimnazjalnej przeznacza na komputer i Internet powyżej 6 godzin dziennie.

WYK. 37. ILE CZASU W CIĄGU DNIA POŚWIĘCZASZ NA KORZYSTANIE Z KOMPUTERA I INTERNETU?



82% uczniów klas podstawowych oraz 89% uczniów klas gimnazjalnych najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu. W mniejszym stopniu wskazują na szkołę, znajomych oraz kawiarenkę internetową.

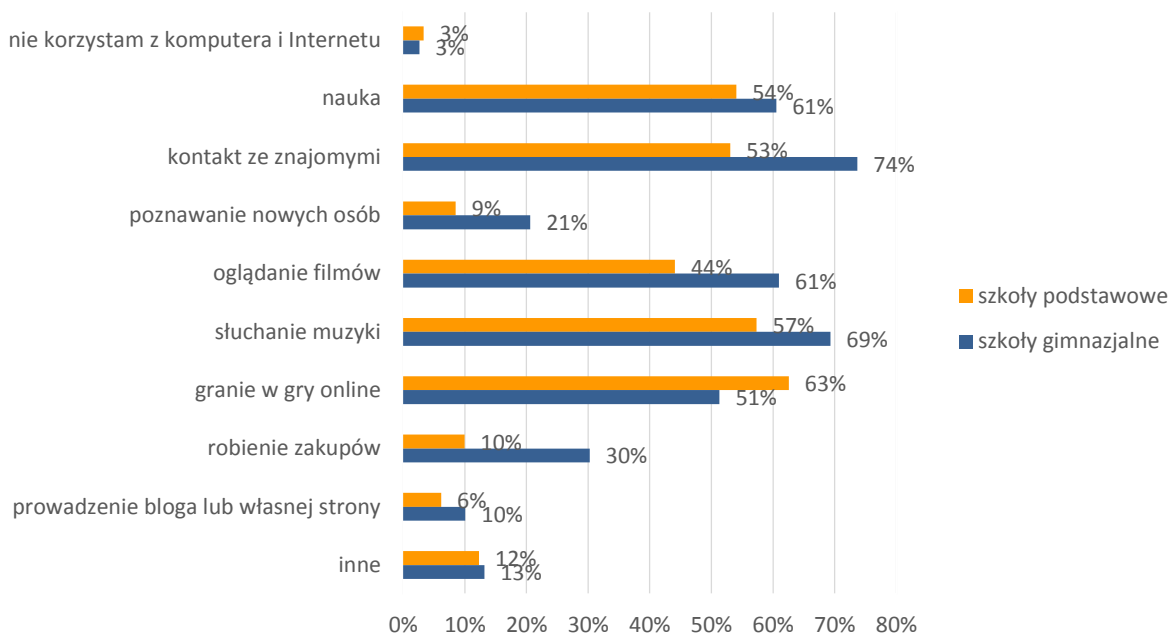
WYK. 38. GDZIE NAJCZĘŚCIEJ KORZYSTASZ Z KOMPUTERA I INTERNETU?



Wśród powodów korzystania z komputera i Internetu najczęściej znajduje się kontakt ze znajomymi (53% uczniów szkoły podstawowej i 74% uczniów szkoły gimnazjalnej), nauka (54% uczniów szkoły podstawowej i 61% uczniów szkoły gimnazjalnej), a także słuchanie muzyki (57% uczniów szkoły podstawowej i 69% uczniów szkoły gimnazjalnej). Następnie

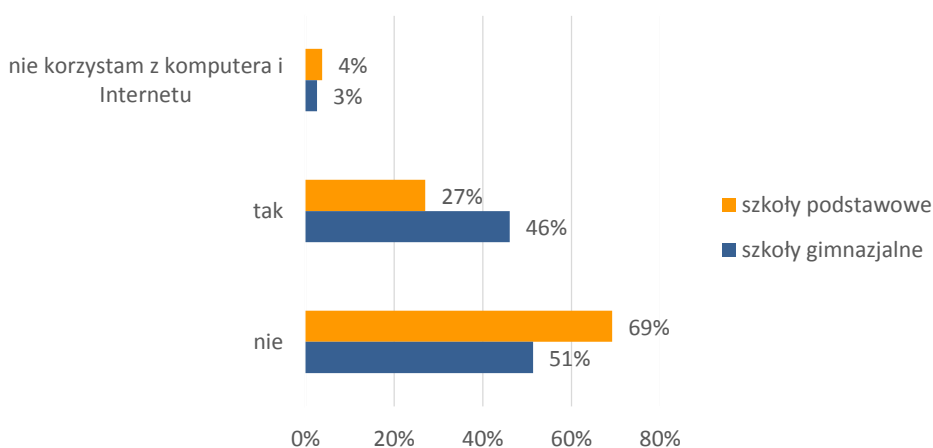
uczniowie wskazują na oglądanie filmów oraz granie w gry online. Najmniejszy odsetek odpowiedzi wskazuje na poznawanie nowych osób, robienie zakupów oraz prowadzenie bloga lub własnej strony internetowej.

WYK. 39. Z JAKICH POWODÓW NAJCZĘŚCIEJ KORZYSTASZ Z KOMPUTERA I INTERNETU?



27% uczniów szkoły podstawowej oraz 46% uczniów szkoły gimnazjalnej przyznało, że czuło się źle z powodu braku dostępu do komputera lub Internetu.

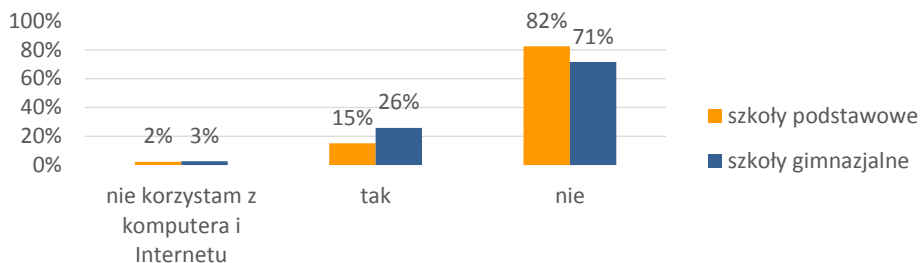
WYK. 40. CZY CZUŁEŚ SIĘ KIEDYKOLWIEK ŹŁE Z POWODU BRAKU DOSTĘPU DO KOMPUTERA LUB INTERNETU?



Większość respondentów wskazuje, że nigdy nie kłamali w celu ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego przez komputerem – 82% uczniów szkoły podstawowej oraz 71% uczniów

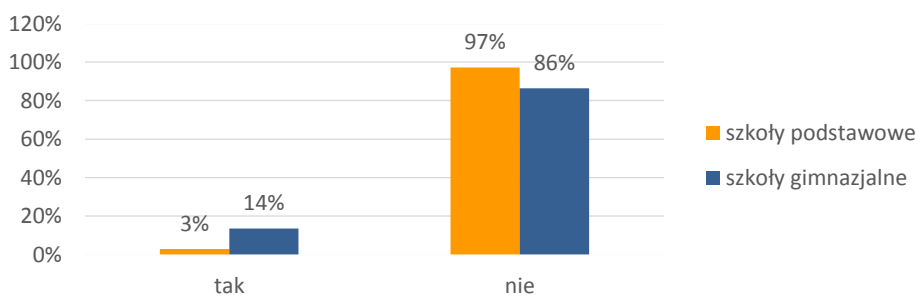
szkoły gimnazjalnej. Przeciwnego zdania jest 26% uczniów klas starszych oraz 15% klas młodszych, którzy przyznają się do zatajania ilości czasu poświęcanego na komputer.

WYK. 41. CZY ZDARZYŁO CI SIĘ KŁAMAĆ ABY UKRYĆ PRAWDZIwą ILOŚĆ CZASU SPĘDZANEGO NA KORZYSTANIU Z KOMPUTERA LUB INTERNETU NP. PRZED RODZICAMI?



Następne pytanie w ankiecie skierowanej do uczniów szkoły podstawowej i uczniów szkoły gimnazjalnej dotyczyło bezpieczeństwa w Internecie. W tym celu uczniom zadano pytanie o to, czy podaliby swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie. 97% uczniowie szkoły podstawowej zaznaczyli, że nie dopuściliby do takiej sytuacji, w przypadku klas gimnazjalnych odsetek tych odpowiedzi jest mniejszy i wynosi 86%. Jednak pozostałe 3% uczniów szkoły podstawowej i 14% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje, że mogliby przekazać swoje dane osobie poznanej w Internecie.

WYK. 42. CZY PODAŁBYŚ SWOJE DANE OSOBOWE OSOBIE POZNANEJ W INTERNECIE?

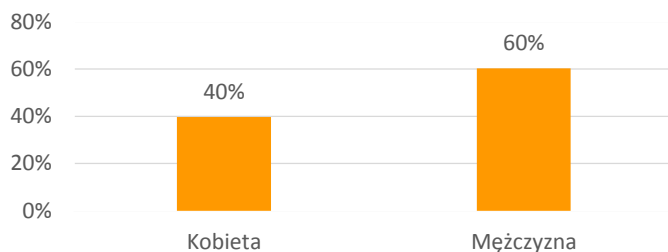


4. BADANIE MIESZKAŃCÓW NA TERENIE GMINY DARŁOWO

4.1. Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym wybrane problemy społeczne na terenie gminy Darłowo wzięło udział 200 dorosłych mieszkańców. Wśród nich 40% kobiet oraz 60% mężczyzn.

WYK. 43. PŁEĆ



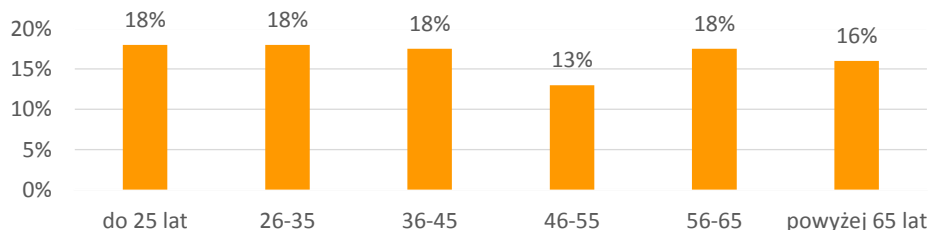
W badaniu wzięło udział 25% kobiet w wieku do 25 lat, kolejne 25% kobiet jest w wieku od 26 do 35 lat, 28% jest w wieku od 36 do 45 lat, 5% w wieku od 46 do 55 lat, 11% w wieku od 56 do 65 lat oraz 5% powyżej 65 lat. Natomiast w przypadku mężczyzn 13% jest w wieku do 25 lat, kolejne 13% jest w wieku od 26 do 35 lat, 11% jest w wieku od 36 do 45 lat, 18% jest w wieku od 46 do 55 lat, 22% jest w wieku od 56 do 65 lat, zaś 23% ma powyżej 65 lat.

WYK. 43. STRUKTURA MIESZKAŃCÓW WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Płeć	Wiek:						Razem
	do 25 lat	26-35	36-45	46-55	56-65	powyżej 65 lat	
Kobieta	25%	25%	28%	5%	11%	5%	100%
Mężczyzna	13%	13%	11%	18%	22%	23%	100%

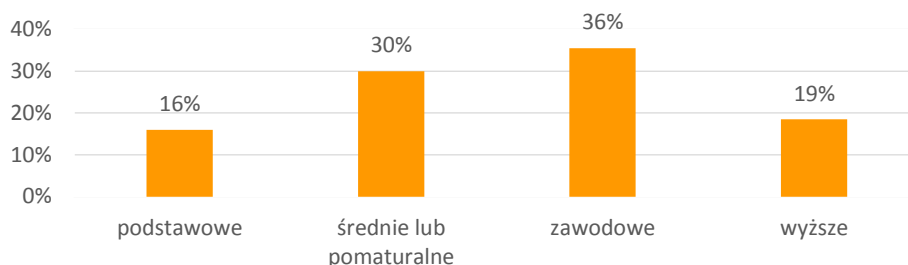
Po 18% badanych znalazło się w grupach do 25 lat, 26-35 lat, 36-45 lat i 56-65 lat. Powyżej 65 lat znalazło się 16% badanych, zaś 13% jest w grupie 46-55 lat.

WYK. 44. KATEGORIA WIEKOWA



Największy odsetek mieszkańców biorących udział w badaniu to osoby z wykształceniem zawodowym (36%), 30% ma średnie lub pomaturalne, zaś 19% wyższe. Pozostałe 16% ma wykształcenie podstawowe.

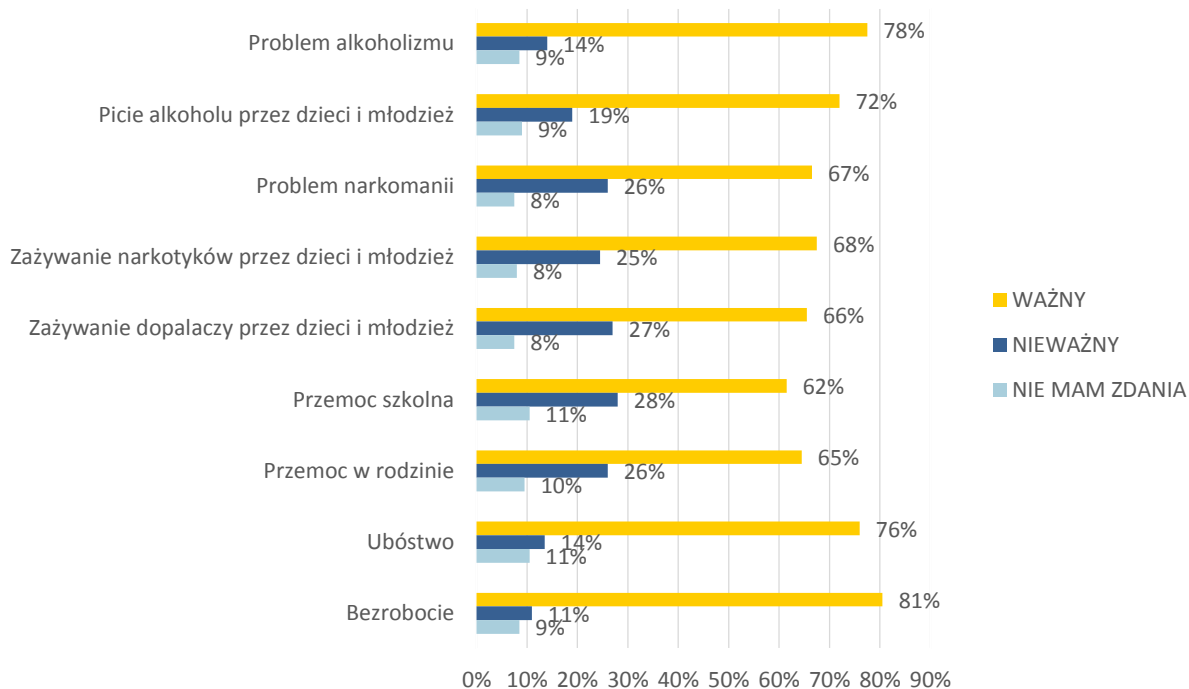
WYK. 45. WYKSZTAŁCENIE



4.2. Postrzeganie wybranych problemów społecznych przez dorosłych mieszkańców

Pierwsza część pytań skierowana do dorosłych mieszkańców gminy Darłowo dotyczyła postrzegania i oceny wybranych problemów społecznych, z którymi zmaga się gmina. Zebrane dane pokazują, że większość problemów społecznych jest postrzeganych przez mieszkańców jako ważne. Za najistotniejsze należy uznać: bezrobocie (81% ocen ważne), problem alkoholizmu (78% ocen ważne), ubóstwo (76% ocen ważne), picie alkoholu przez uczniów szkoły podstawowej i uczniów szkoły gimnazjalnej (72% ocen ważne), zażywanie narkotyków przez uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej (68% ocen ważne) oraz problem narkomani (67% ocen ważne). Następnie lokuje się zażywanie dopalaczy przez uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej (66% ocen ważne), przemoc w rodzinie (65% ocen ważne) oraz przemoc szkolna (62% ocen ważne).

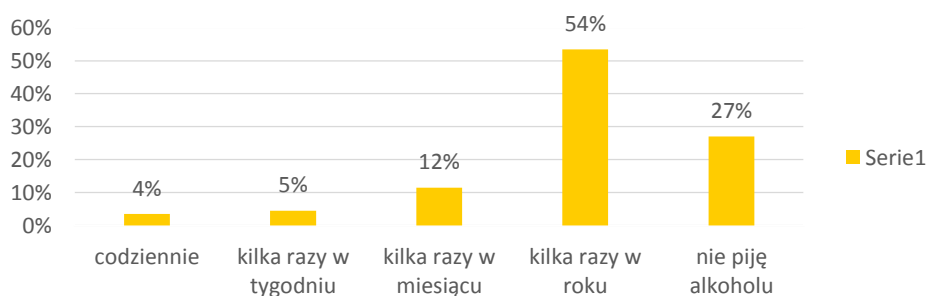
WYK. 46. OCENA ISTOTNOŚCI WYBRANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH



4.3. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

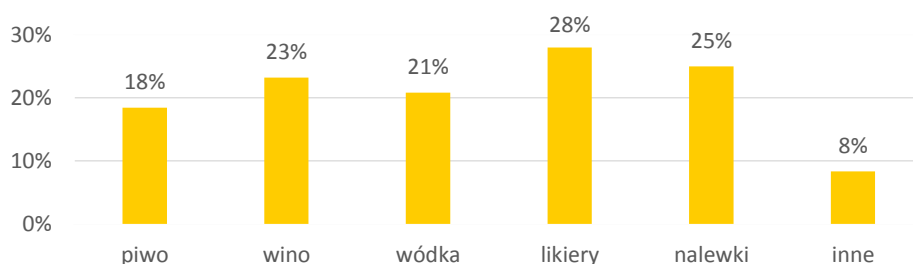
Poprzednie pytanie pokazało, że problem alkoholowy jest istotnym zagrożeniem społecznym w ocenie mieszkańców gminy. 54% mieszkańców pije alkohol kilka razy w roku, 12% kilka razy w miesiącu, 5% kilka razy w tygodniu. 4% ankietowanych twierdzi, że alkohol pije codziennie. Pozostałe 27% mieszkańców deklaruje, iż w ogóle nie pije alkoholu.

WYK. 47. JAK CZĘSTO SPOŻYWA ALKOHOL



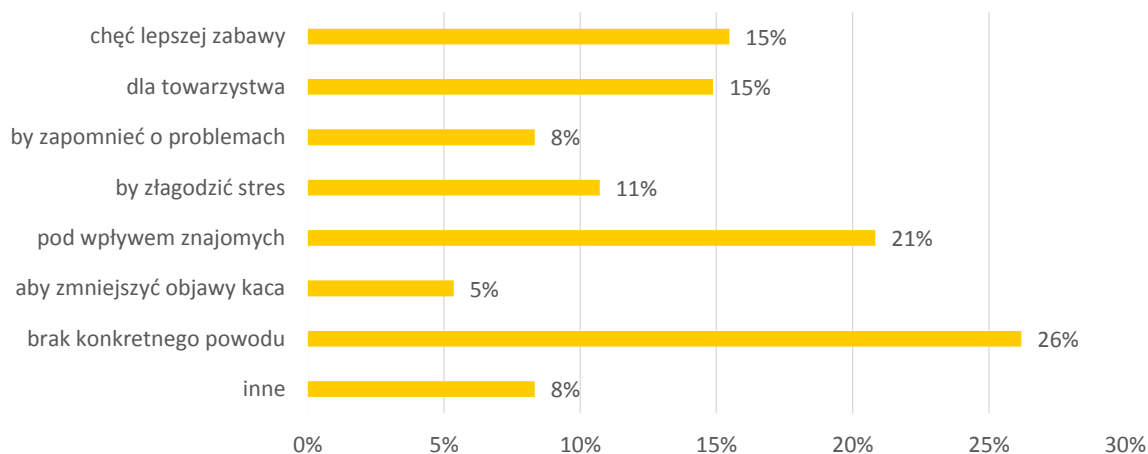
28% badanych mieszkańców wskazuje, że najczęściej sięga po likiery, 25% nalewki, 23% po wino, a 21% respondentów wybrało wódkę. Jedynie 18% wskazuje na piwo. Pozostałe 8% respondentów wybrało jeszcze inny, bliżej nieokreślony rodzaj alkoholu.

WYK. 48. JAKI ALKOHOL SPOŻYWA NAJCZĘŚCIEJ



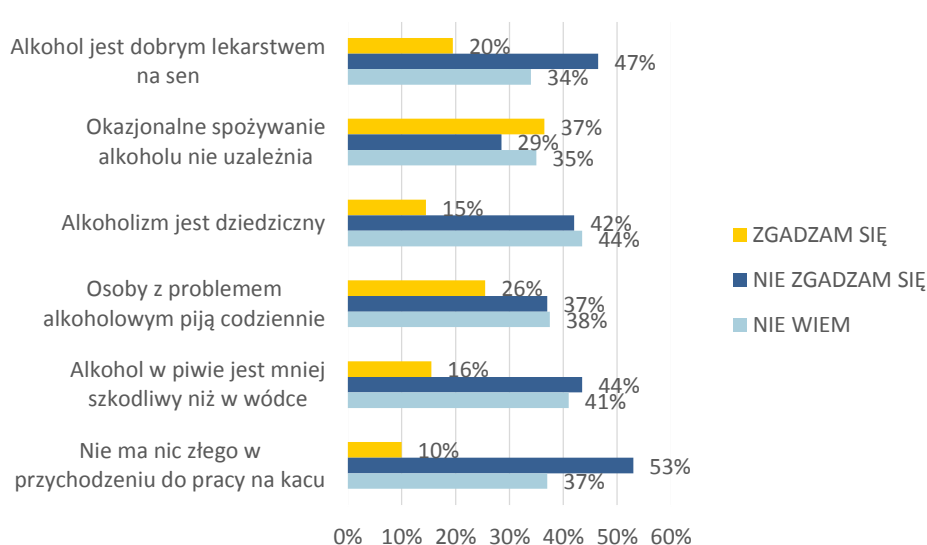
Respondentów zapytano również o powody sięgania po alkohol. 26% wskazuje brak konkretnego powodu, zaś 21% pije pod wpływem znajomych. Po 15% deklaruje chęć lepszej zabawy oraz picie dla towarzystwa. 11% ankietowanych piję by złagodzić stres oraz by zapomnieć o problemach (8%). Pozostałe 5% spożywa alkohol by zmniejszyć objawy kaca.

WYK. 49. Z JAKICH POWODÓW SIĘGA PAN/I PO ALKOHOL?



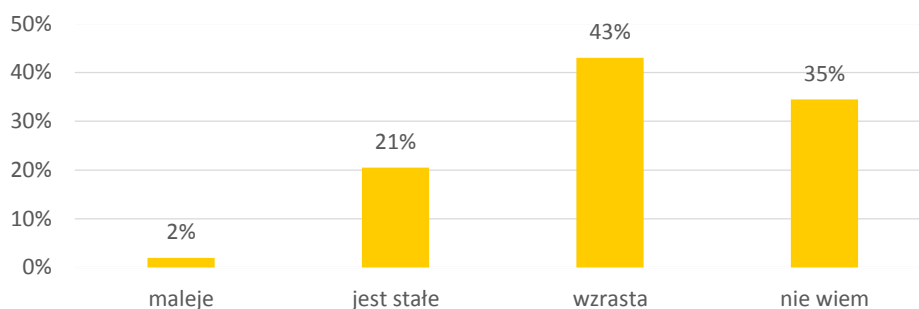
Kolejne pytanie dotyczyło ustosunkowania się do wybranych stwierdzeń związanych z alkoholem. Ankietowani wykazują różny poziom wiedzy na temat alkoholu. 20% uważa, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen. Ponadto 26% respondentów uważa, że osoby z problemem alkoholowym piją codziennie, zaś okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia (37%). 15% uważa, że alkoholizm jest dziedziczny. W opinii 16% mieszkańców alkohol w piwie jest mniej szkodliwy, niż w wódce. Co ważniejsze 10% ankietowanych uważa, że nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy na kacu.

WYK. 50. NA ILE ZGADZA SIĘ ZE STWIERDZENIAMI DOTYCZĄCYMI ALKOHOLU



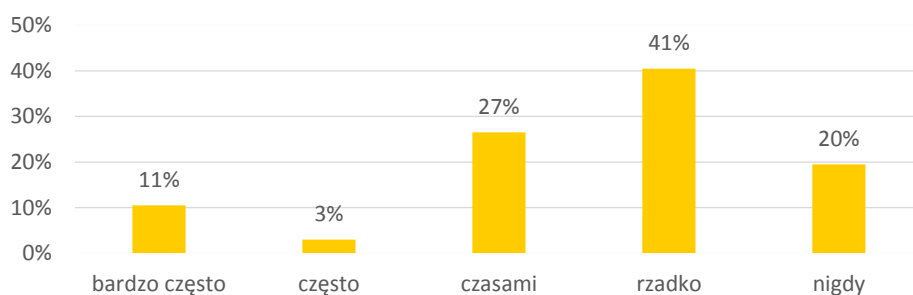
Kolejne pytanie dotyczyło oceny spożycia alkoholu na przestrzeni kilku ostatnich lat. 43% ankietowanych ocenia, że spożycie alkoholu wzrasta, zaś 21% ocenia, że jest na stałym poziomie. Pozostałe 2% ankietowanych uważa, że maleje.

WYK. 51. OCENA SPOŻYCIA ALKOHOLU NA PRZESTRZENI KILKU LAT W MIEJSCOWOŚCI



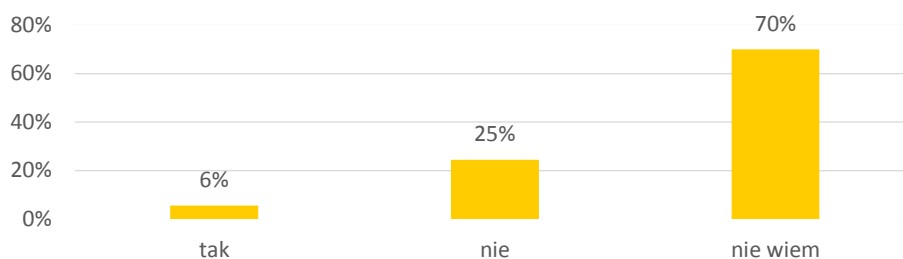
Co piąty ankietowany wskazuje, że na terenie gminy Darłowo nie ma takich sytuacji, aby osoby po spożyciu alkoholu dopuszczały się jazdy samochodem. Jednakże, 80% ankietowanych mieszkańców jest przeciwnego zdania, w tym 41% ocenia takie sytuacje jako zdarzające się rzadko, 27% czasami, zaś 11% często oraz bardzo często (3%).

WYK. 52. JAK CZĘSTO MA SYTUACJA JAZDY PO SPOŻYCIU ALKOHOLU



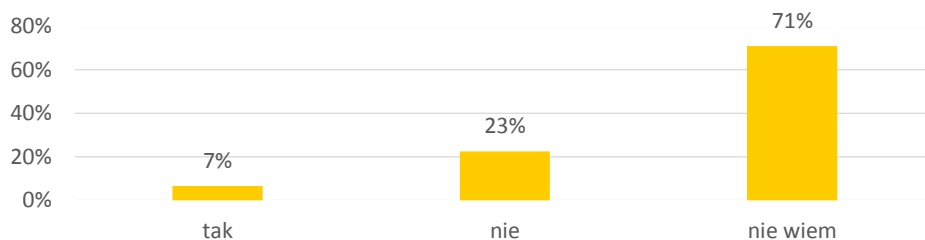
Kolejne pytanie dotyczyło dostępności alkoholu dla osób nieletnich na terenie gminy Darłowo. 6% jest zdania, że na terenie miejscowości osoby niepełnoletnie mogą zakupić alkohol. 25% jest przeciwnego zdania, zaś 70% nie ma wiedzy w badanej kwestii.

WYK. 53. CZY W MIEJSCOWOŚCI OSOBY NIELETNIE MOGĄ ZAKUPIĆ ALKOHOL



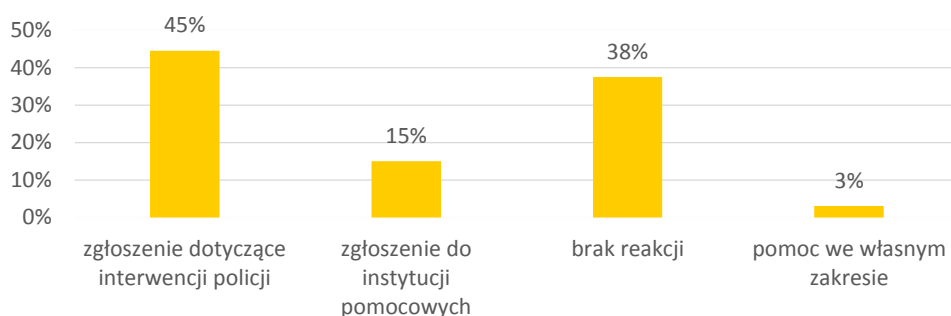
Mieszkańcy zostali również poproszeni o ocenę możliwości zakupu alkoholu przez osoby nietrzeźwe. 7% mieszkańców jest zdania, że na terenie miejsca zamieszkania takie sytuacje się zdarzają. Przeciwnego zdania jest 23%, zaś 71% znaczyło odpowiedź „nie wiem”.

WYK. 54. CZY W MIEJSCOWOŚCI OSOBY NIETRZEŻWE MOGĄ ZAKUPIĆ ALKOHOL



Według mieszkańców reakcje osób dorosłych na osoby pijące alkohol oraz zażywające narkotyki dotyczą głównie interwencji i zgłoszenia takich sytuacji na policję (45%). 38% wskazuje brak reakcji na takie sytuacje. Pozostałe 15% zgłosiłoby to do instytucji pomocowych oraz działałoby we własnym zakresie (3%).

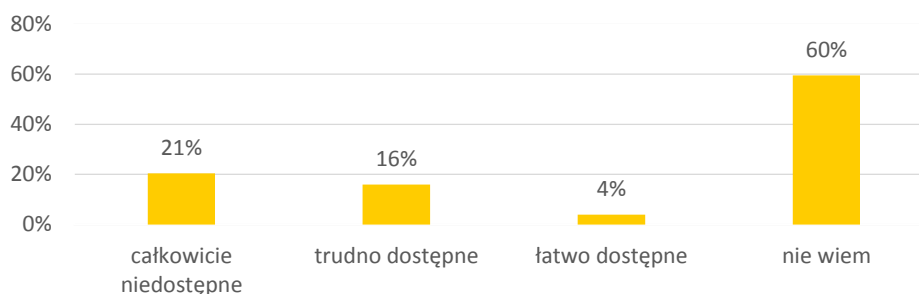
WYK. 55. JAKIE WEDŁUG PANI/PAN SĄ REAKCJE OSÓB DOROSŁYCH NA OSOBĘ PIJĄCĄ ALKOHOL/ BIORĄCĄ NARKOTYKI I ZAKŁÓCAJĄCĄ SPOKÓJ?



4.4. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

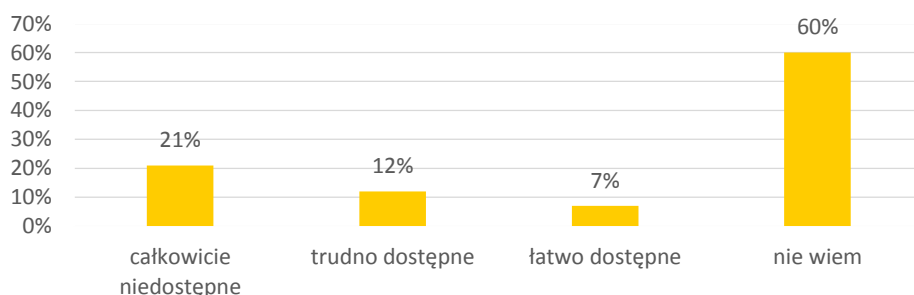
Następne zagadnienie poruszane w ankiecie skierowanej do dorosłych mieszkańców gminy związane było z problemem narkotykowym. 21% ocenia dostępność narkotyków jako całkowicie niedostępne, 16% jako trudno dostępne, zaś dla pozostałych narkotyki na terenie miejscowości są łatwo dostępne (4%). 60% mieszkańców nie posiada wiedzy związanej z pozyskaniem narkotyków na terenie gminy.

WYK. 56. OCENA POZYSKANIA NARKOTYKÓW W MIEJSCOWOŚCI



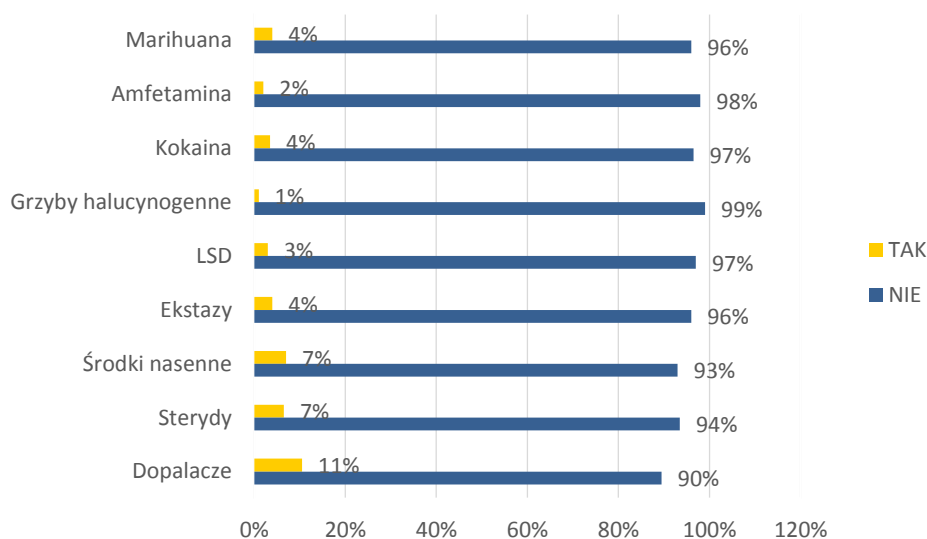
Jeśli chodzi o ocenę dostępności dopalaczy, to 21% ankietowanych wskazuje, że są całkowicie niedostępne, 12% trudno dostępne, zaś 7% wskazuje, że są łatwo dostępne. 60% mieszkańców nie posiada wiedzy związanej z pozyskaniem dopalaczy na terenie miejscowości.

WYK. 57. OCENA POZYSKANIA DOPALACZY W MIEJSCOWOŚCI



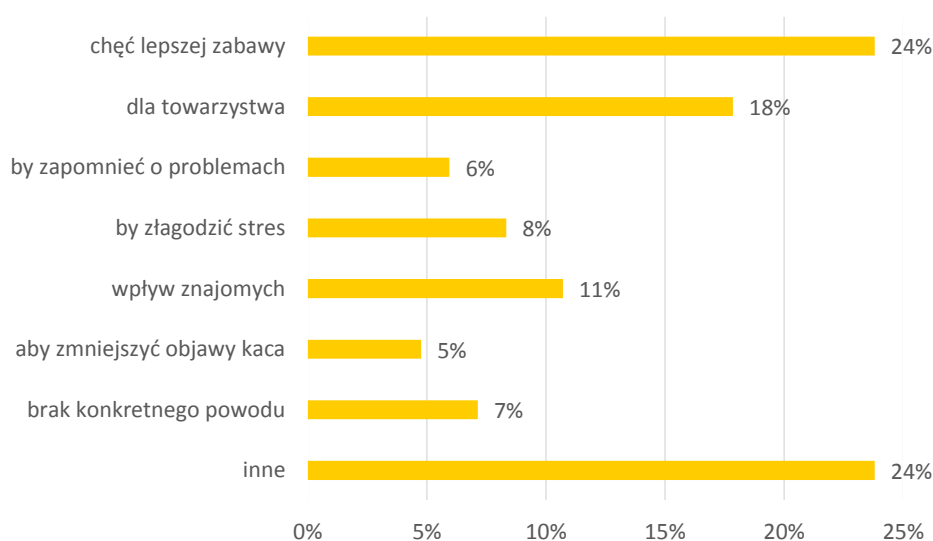
Powyżej 90% mieszkańców deklaruje, że nie zażywa żadnych substancji psychoaktywnych. 43% przyznaje się do zażywania substancji psychoaktywnych, wśród nich 11% zażywało dopalacze, po 7% sterydy i środki nasenne, po 4% ekstazy, kokainę i marihuanę, 3% wskazuje na LSD, zaś pozostałe 2% na amfetaminę oraz grzyby halucynogenne (1%).

WYK. 58. KTÓRE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE STOSOWAŁ



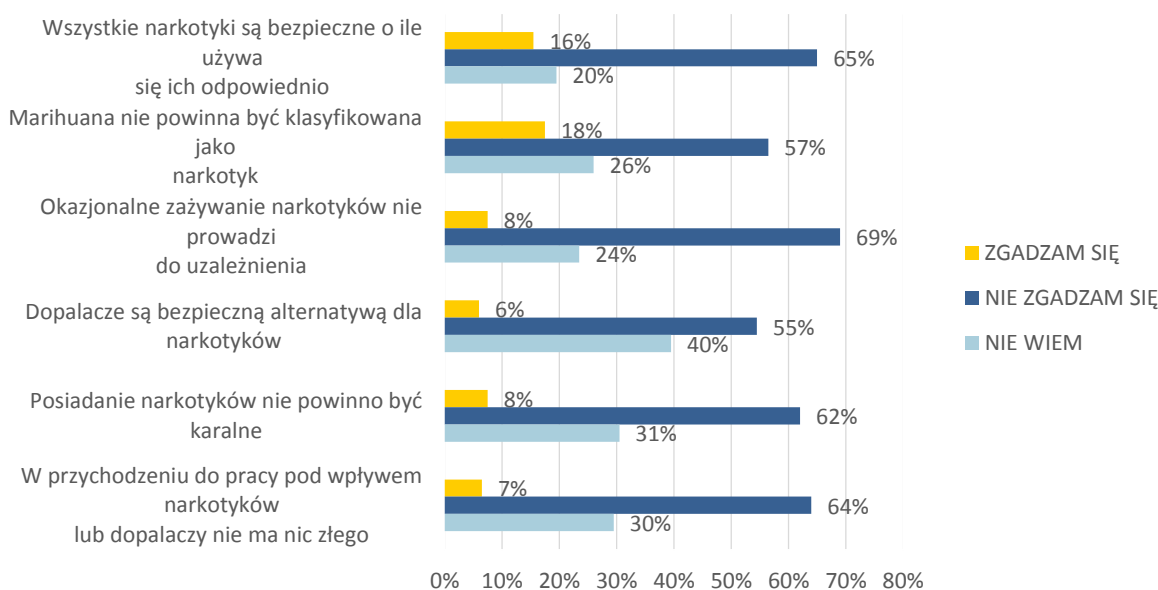
Osoby, które zadeklarowały zażywanie substancji psychoaktywnych, 24% zaznaczyło chęć lepszej zabawy oraz zażywanie narkotyków dla towarzystwa (18%), zaś 11% zażywa pod wpływem znajomych. Ponadto 8% zażywa by złagodzić stres oraz by zapomnieć o problemach (6%). Pozostałe 5% zażywa dla zmniejszenia kaca, a 7% wskazuje brak konkretnego powodu.

WYK. 59. POWODY SIĘGANIA PO SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE



Ostatnie pytanie dotyczyło postaw i opinii mieszkańców względem problemu narkotykowego. 16% mieszkańców uważa, że wszystkie narkotyki są bezpieczne o ile używa się ich w odpowiedni sposób, a marihuana nie powinna być klasyfikowana jako narkotyk (18%). Ponadto okazjonalne zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnienia (8%), zaś dla 6% dopalacze są bezpieczną alternatywą dla narkotyków. Zdecydowana większość uważa, że posiadanie narkotyków powinno być karalne, zaś 8% jest przeciwnego zdania. Mieszkańcy również potwierdzają, że w przychodzeniu do pracy pod wpływem narkotyków lub dopalaczy nie ma nic złego (7%).

WYK. 60. CZY ZGADZA SIĘ ZE STWIERDZENIAMI DOTYCZĄCYMI NARKOTYKÓW

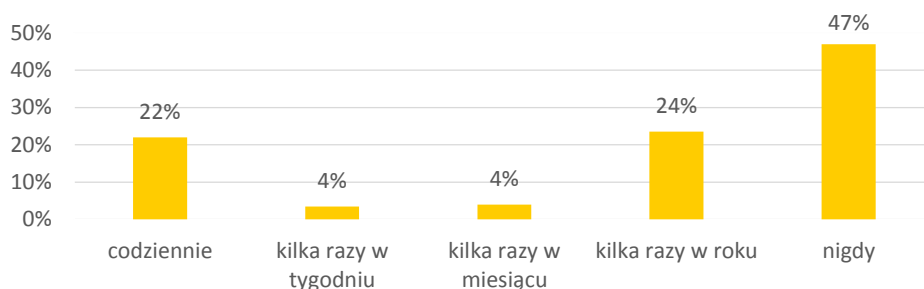


4.5. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejne istotne zagadnienia poruszane w badaniu dotyczyło diagnozy problemu nikotynowego, szczególnie oceny skali zjawiska wśród mieszkańców gminy.

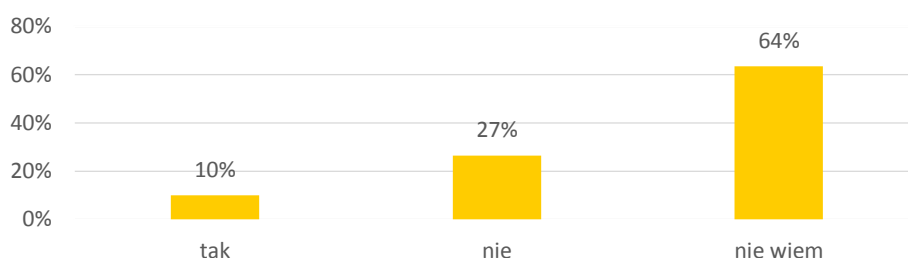
Palenie papierosów deklaruje 53% mieszkańców gminy biorących udział w badaniu. Wśród nich 22% pali codziennie, 24% kilka razy w roku, zaś po 4% kilka razy w miesiącu oraz tygodniu.

WYK. 61. JAK CZĘSTO PALI PAPIEROSY



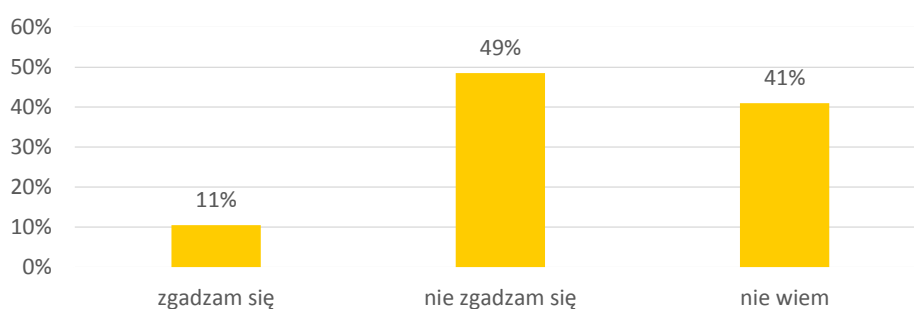
W ocenie 10% respondentów na terenie miejscowości osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu papierosów. Przeciwnego zdania jest 27% ankietowanych, zaś 64% wskazuje, że nie ma wiedzy w badanej kwestii.

WYK. 62. CZY W MIEJSCOWOŚCI OSOBY NIELETNIE MOGĄ ZAKUPIĆ PAPIEROSY



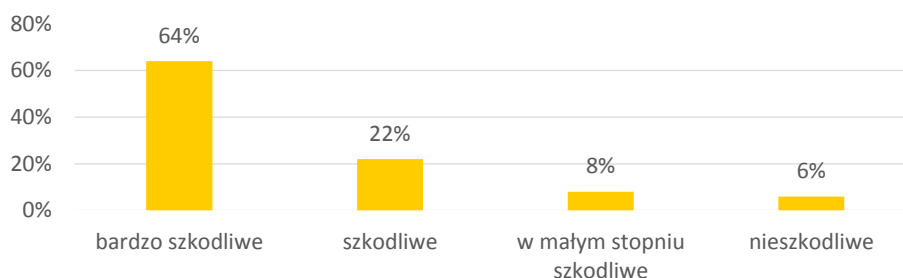
Na pytanie czy palenie papierosów powinno być dozwolone od 15 roku życia, skoro i tak większość nieletniej młodzieży pali odpowiedziało się negatywnie 49% respondentów. Zgodziło się z tym stwierdzeniem 11%, zaś 41% wskazuje na odpowiedź „nie wiem”.

WYK. 63. CZY PALENIE PAPIEROSÓW POWINNO BYĆ DOZWOLONE OD 15 ROKU ŻYCIA, BO I TAK WIĘKSZOŚĆ MŁODZIEŻY PALI



64% ankietowanych jest zdania, że papierosy mają bardzo szkodliwy wpływ. 22% wskazuje, że palenie papierosów jest szkodliwe. Nie mniej jednak 8% uważa, że papierosy są w małym stopniu szkodliwe oraz nieszkodliwe (6%).

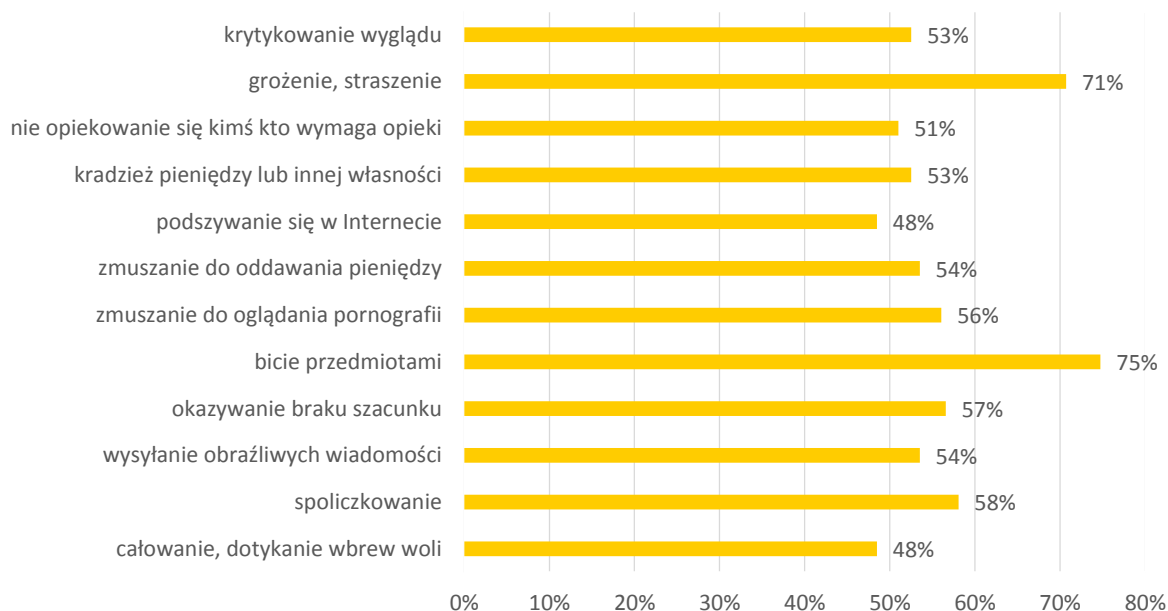
WYK. 64. OCENA SZKODLIWOŚCI PALENIA PAPIEROSÓW



4.6. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców

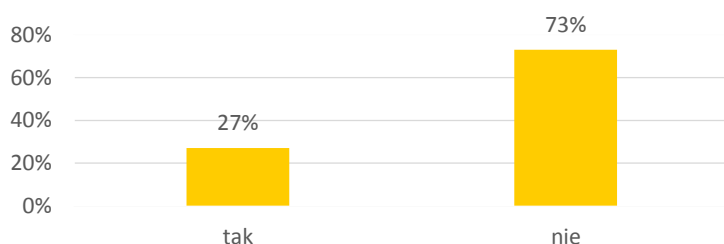
Na początku mieszkańców zapytano o różne sytuacje i zachowania, które w ich opinii są aktem przemocy. Z zebranych danych wynika, że jako przemoc klasyfikowane są zachowania szczególnie związane z przemocą fizyczną jak bicie przedmiotami (75%), a także z przemocą psychiczną jak grożenie i straszenie (71%). Ankieterzy wskazali również na przemoc seksualną jak okazywanie braku szacunku (57%), zmuszanie do oglądania pornografii (56%) oraz całowanie i dotykanie wbrew woli (48%), a także w mniejszym stopniu cyberprzemoc jak podszywanie się w Internecie (48%).

WYK. 65. KTÓRE Z WYMIENIONYCH SYTUACJI SĄ AKTEM PRZEMOCY



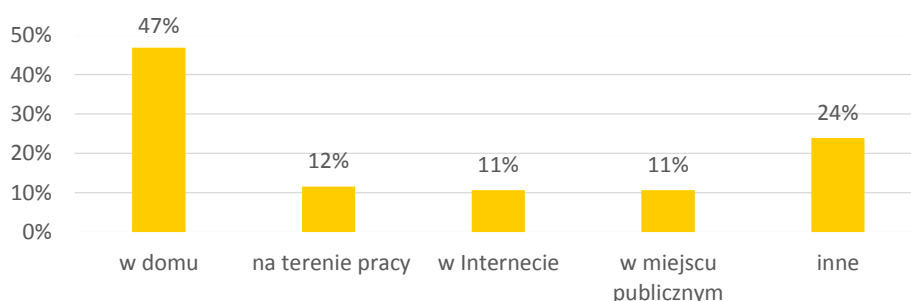
27% ankietowanych deklaruje, że była świadkiem przemocy.

WYK. 66. CZY BYŁ KIEDYKOLWIEK ŚWIADKIEM PRZEMOCY



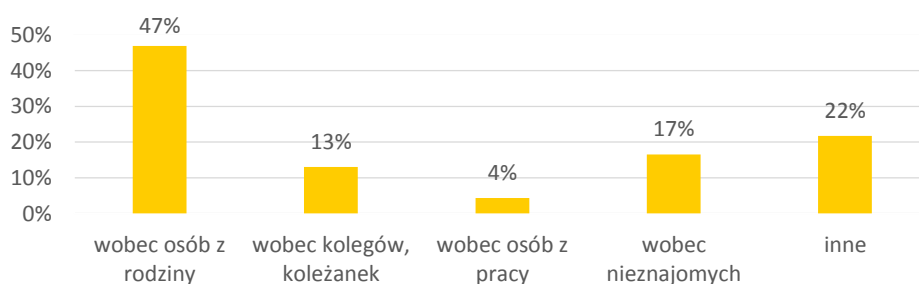
Wśród osób, które były świadkiem przemocy największy odsetek zaobserwował tego typu zachowania w domu (47%), 12% na terenie pracy, zaś po 11% w Internecie oraz w miejscu publicznym. Pozostałe 24% wskazuje na inne miejsca.

WYK. 67. GDZIE AKT PRZEMOCY, KTÓREGO BYŁ ŚWIADKIEM MIAŁ MIEJSCE



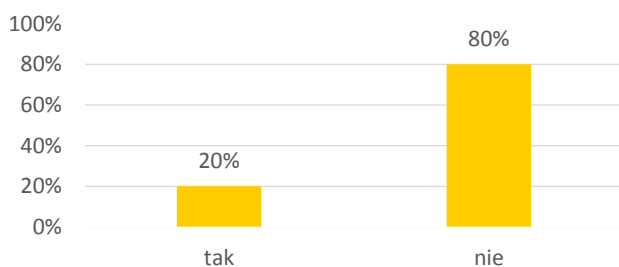
Mieszkańcy, którzy byli świadkiem przemocy, deklarują, że była ona stosowana wobec członków rodziny (47%), osób nieznanym (17%), kolegów i koleżanek (13%), a także osób z pracy (4%).

WYK. 68. WOBEC KOGO PRZEMOC BYŁA STOSOWANA



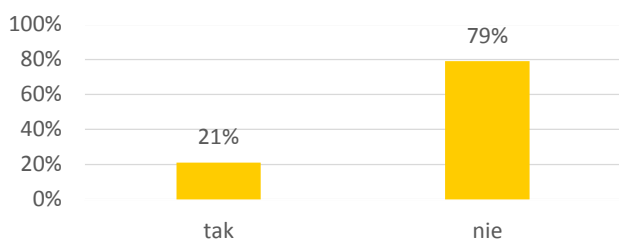
Co piąty badany deklaruje, że zna osoby, które doświadczają przemocy.

WYK. 69. CZY ZNA OSOBY, KTÓRE DOŚWIADCZAJĄ PRZEMOCY



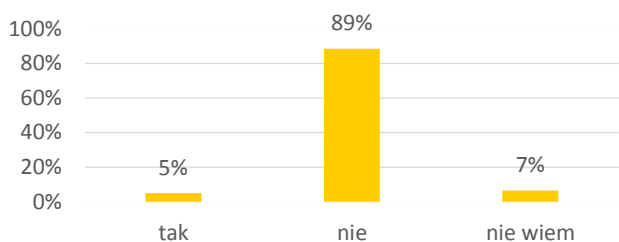
21% respondentów przyznaje, że doświadczyło przemocy.

WYK. 70. CZY DOŚWIADCZYŁ KIEDYKOLWIEK PRZEMOCY



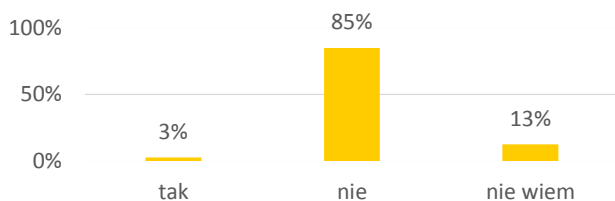
Większość ankietowanych uważa, że nie istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy (89%), przeciwny pogląd prezentuje 5% badanych mieszkańców. Pozostałe 7% wskazało na odpowiedź „nie wiem”.

WYK. 71. CZY ISTNIEJĄ OKOLICZNOŚCI USPRAWIEDLIWIAJĄCE STOSOWANIE PRZEMOCY



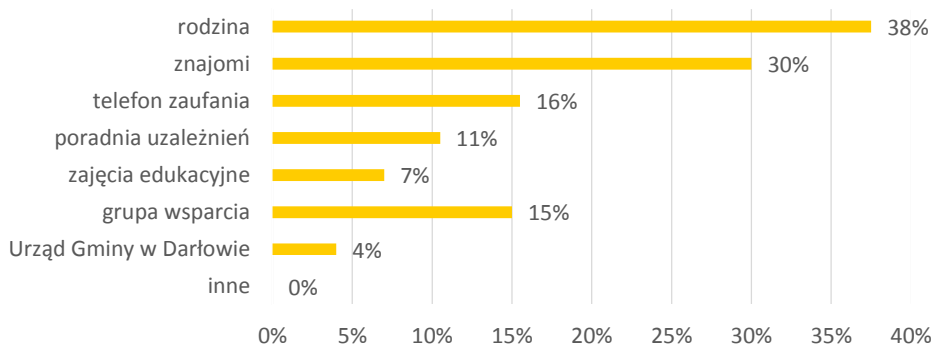
W opinii 85% ankietowanych stosowanie kar fizycznych wobec dzieci nie jest uznawane za dobrą metodę wychowawczą. Przeciwnego zdania jest 3% ankietowanych, którzy postrzegają kary fizyczne jako dobry środek wychowawczy. 13% nie ma wiedzy w badanym zakresie.

WYK. 72. CZY STOSOWANIE KAR FIZYCZNYCH WOBEC DZIECI JEST DOBRĄ METODĄ WYCHOWAWCZĄ



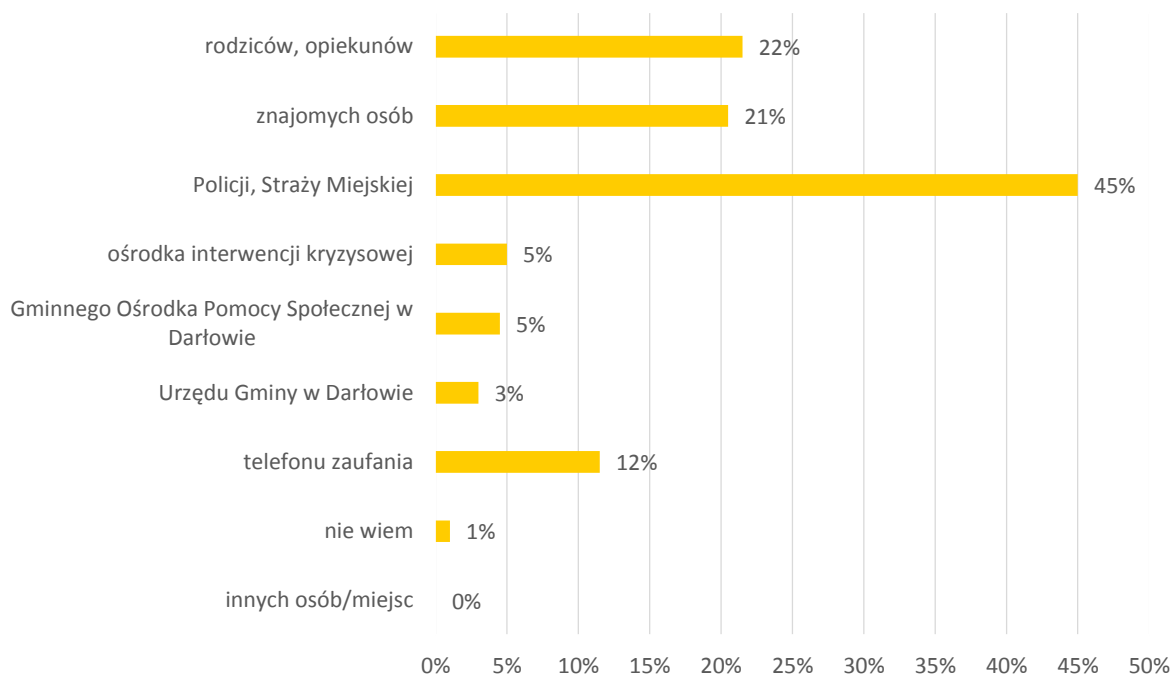
Według mieszkańców najskuteczniejszą formą pomocy dla osób nadużywających alkohol oraz inne substancje psychoaktywne jest wsparcie rodziny i znajomych. 16% uważa telefon zaufania za skuteczną formę pomocy, a 15% grupę wsparcia. 11% wybrała poradnię uzależnień oraz zajęcia edukacyjne (7%). Pozostałe 4% wskazało na Urząd Gminy w Darłowie.

WYK. 73. JAKIE SĄ SKUTECZNE FORMY POMOCY W PANA/I GMINIE DLA OSÓB NADUŻYWAJĄCYCH ALKOHOLU LUB INNYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH?



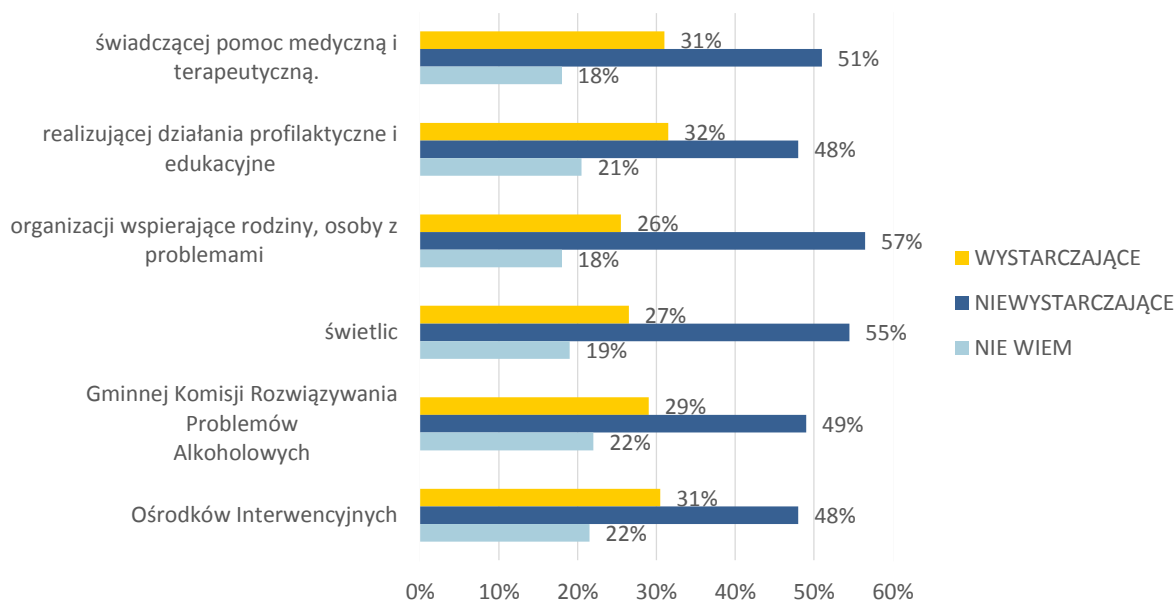
Mieszkańcy będąc świadkiem przemocy zgłosiliby się głównie do Policji (45%), a także rodziców i opiekunów (22%). 21% wskazało na znajomych, zaś 12% na telefon zaufania. Po 5% zgłosiłoby się do ośrodka interwencji kryzysowej oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie. Jedynie 3% zgłosiłoby się do Urzędu Gminy.

WYK. 74. DO KOGO ZWRÓCIŁ(A)BY SIĘ PAN/I O POMOC BĘDĄC ŚWIADKIEM LUB OFIARĄ PRZEMOCY?



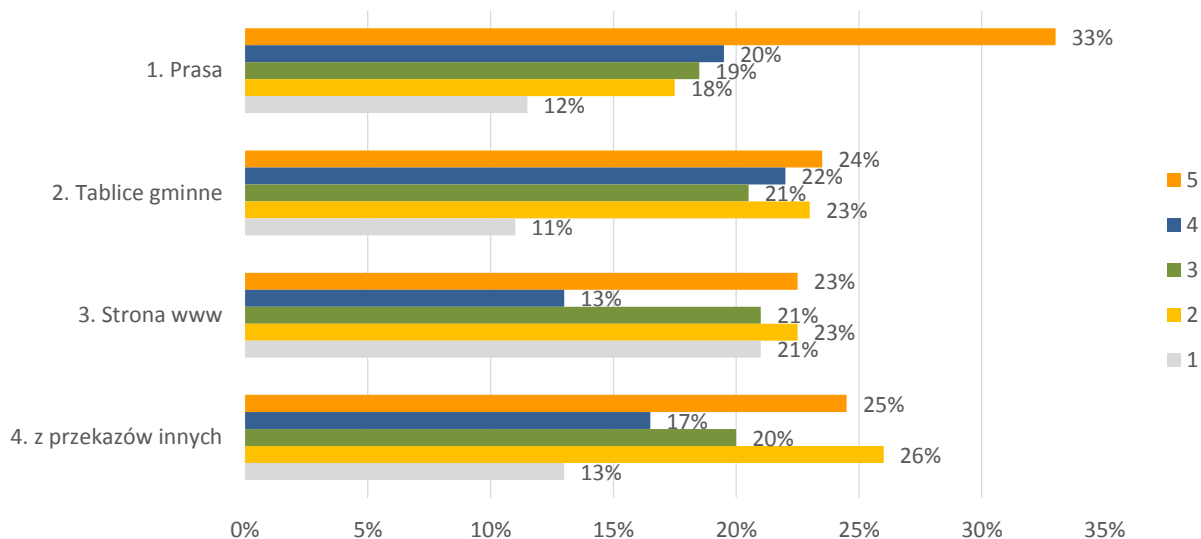
Mieszkańcy zostali również poproszeni o ocenę zaplecza instytucji zajmujących się obszarem profilaktyki i uzależnień. Największy odsetek 57% wskazuje, że niewystarczające jest zaplecze organizacji wspierającej rodziny i osoby z problemami, a także świetlice (55%). Podobnie plasuje się niezadowolenie mieszkańców co do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (49%), Ośrodków Interwencyjnych (48%), a także realizującej działania profilaktyczne i edukacyjne oraz świadczącej pomoc medyczną i terapeutyczną. Jednakże, ponad 30% wskazuje na wystarczające zaplecze Ośrodków Interwencyjnych, instytucji świadczących pomoc medyczną i terapeutyczną i realizujące działania profilaktyczne i edukacyjne.

WYK. 75. JAKIE JEST ZAPLECZE INSTYTUCJI ZAJMUJĄCYCH SIĘ OBSZAREM PROFILAKTYKI I UZALEŻNIEŃ GMINY.



Ostatnie z tego bloku pytań dotyczyło oceny dostępu do informacji na temat gminnych działań. 33% mieszkańców ocenia bardzo wysoko informacje w prasie, 24% ankietowanych tablice gminne, zaś 23% stronę internetową. Co czwarty ankietowany wysoko ocenia informacje z innych przekazników.

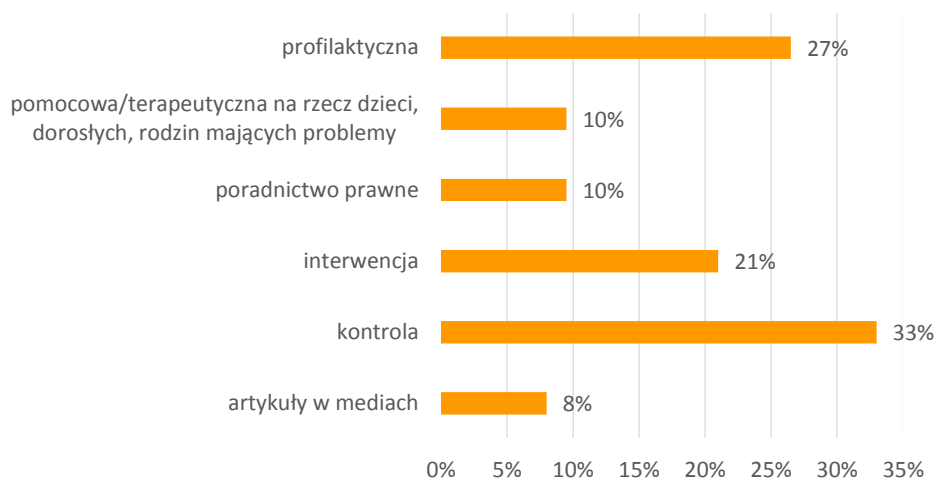
WYK. 76. JAK OCENIA PANI/PAN DOSTĘP DO INFORMACJI NA TEMAT GMINNYCH DZIAŁAŃ ? (5 OZNACZA WYSOKO – 1 OZNACZA NISKO)



Według mieszkańców instytucje w obszarze profilaktyki i uzależnień świadczą głównie działania kontrolne (33%) oraz profilaktyczne (27%). 21% uważa, że takie instytucje

prowadzą interwencje, zaś po 10% wskazują na pomoc terapeutyczną na rzecz dzieci, dorosłych i rodzin mających problemy. Pozostałe 8% wskazuje na artykuły w mediach.

WYK. 77. JAKĄ WEDŁUG PANA/PANI ŚWIADCZĄ POMOC INSTYTUCJE W OBSZARZE PROFILAKTYKI I UZALEŻNIEŃ W RAMACH SWOJEJ PRACY/ AKTYWNOŚCI?

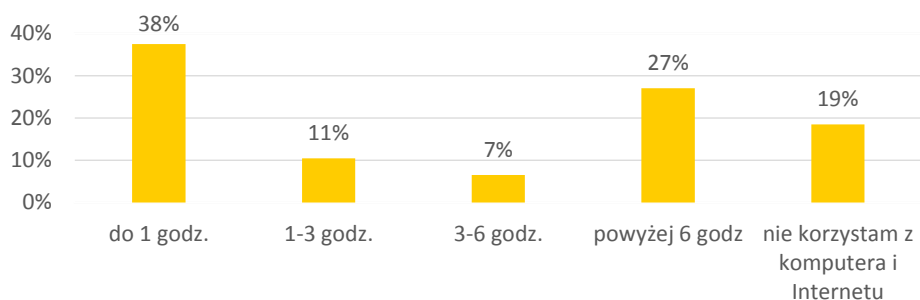


Jeśli chodzi o głos mieszkańców w zakresie innych potrzeb na poziomie gminy w obszarze profilaktyki i uzależnień, mieszkańcy w pytaniu otwartym wykazali, że nie mają potrzeb oraz nie mają wiedzy w tym zakresie. Kilka procent mieszkańców zwróciło jedynie uwagę na zwiększenie kontroli pijanych kierowców (4%).

4.7. Inne problemy społeczne z perspektywy dorosłych mieszkańców

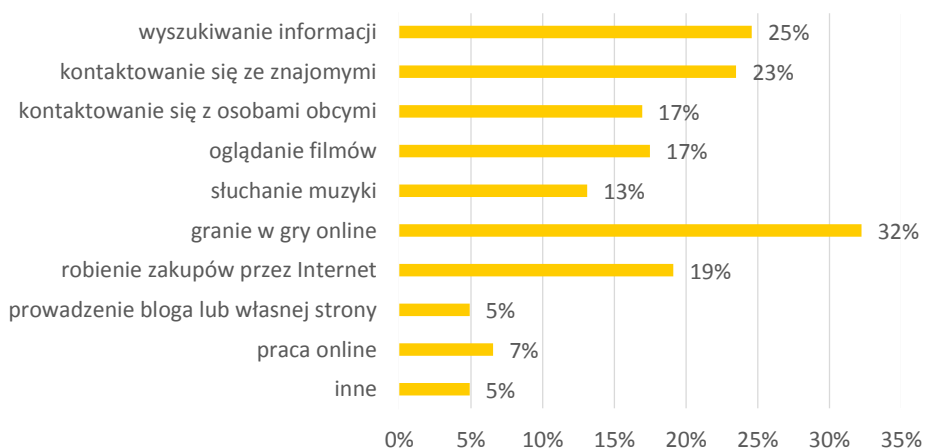
W ankiecie skierowanej do dorosłych mieszkańców gminy znalazły się pytania diagnozujące również inne problemy społeczne, szczególnie dotyczące uzależnień od komputera, Internetu oraz hazardu. 38% ankietowanych poświęca na korzystanie z komputera i Internetu do godziny, zaś 27% powyżej 6 godzin. 11% od 1 do 3 godzin, zaś 7% od 3 do 6 godzin. 19% respondentów wskazuje, że nie korzysta z komputera i Internetu.

WYK. 78. ILE CZASU POŚWIĘCA NA KORZYSTANIE Z KOMPUTERA I INTERNETU



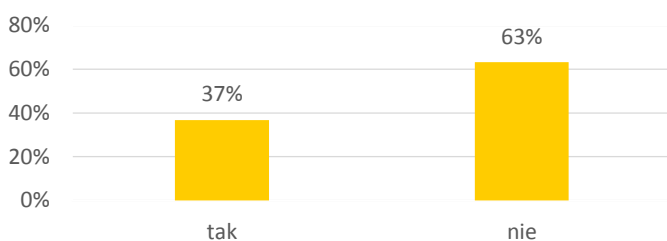
Wśród powodów korzystania z komputera i Internetu najczęściej znajduje się granie w gry online (32%), wyszukiwanie informacji (25%) oraz kontaktowanie się ze znajomymi (23%). Po 17% ankietowani wskazują na kontaktowanie się z osobami obcymi oraz oglądanie filmów. 19% robi zakupy przez Internet, a najmniejszy odsetek wskazuje na prowadzenie bloga lub własnej strony.

WYK. 79. POWODY KORZYSTANIA Z KOMPUTERA I INTERNETU



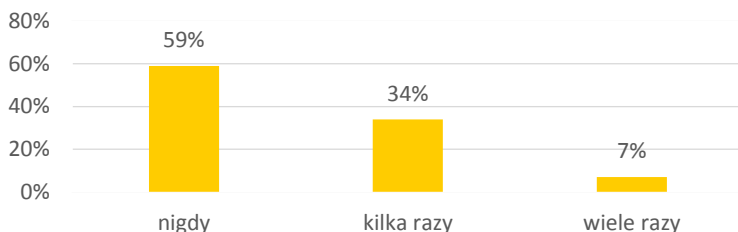
37% mieszkańców przyznało, że czuła się źle z powodu braku dostępu do komputera lub Internetu, przeciwnego zdania jest 63% ankietowanych.

WYK. 80. CZY KIEDYKOLWIEK CZUŁ SIĘ ŹLE Z POWODU BRAKU DOSTĘPU DO KOMPUTERA I INTERNETU



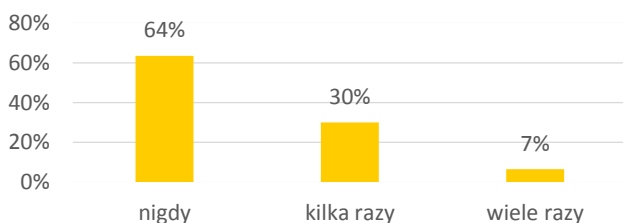
41% odpowiedziało, że brało udział w konkursach, w których wysyła się płatne SMS-y, wśród nich 34% wskazało, że zdarzyło im się to kilka razy, zaś 7% wielokrotnie.

WYK. 81. CZY BRAŁ UDZIAŁ W KONKURSACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ GAZETĘ, TELEWIZJĘ LUB OPERATORÓW TELEFONICZNYCH, W KTÓRYCH WYSYŁA SIĘ PŁATNE SMS-Y



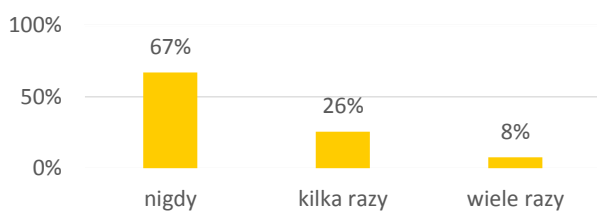
Większość respondentów deklaruje, że nigdy nie grali na automatach, które znajdują się w salonach gier (64%). Do tego typu zachowań przyznaje się pozostałe 37% - wśród nich 30% robiło to kilka razy, zaś 7% wielokrotnie.

WYK. 82. CZY GRAŁ NA AUTOMATACH W SALONACH GIER



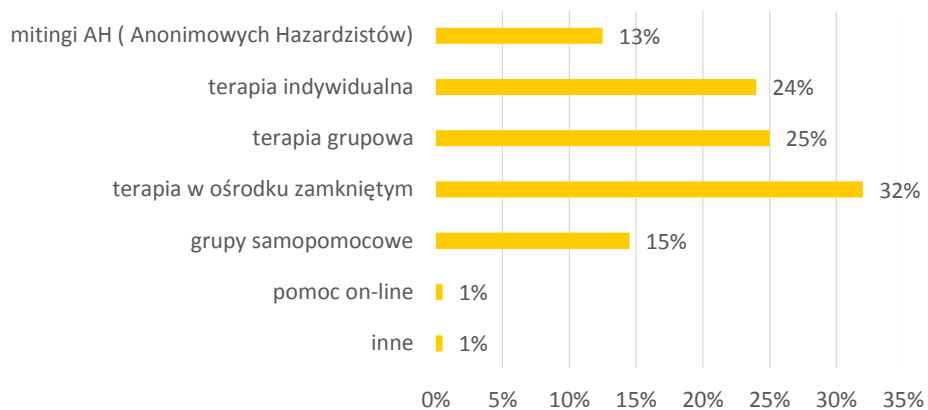
Większość ankietowanych nigdy nie obstawiała zakładów bukmacherskich (67%). Wśród mieszkańców, którzy deklarują takie doświadczenie 26% robiło to kilkakrotnie, zaś 8% wiele razy.

WYK. 83. CZY OBSTAWIAŁ ZAKŁADY BUKMACHERSKIE



Według mieszkańców najlepszą formą związku z uzależnieniem od hazardu jest terapia w ośrodku zamkniętym, 25% wskazało na terapię grupową oraz terapię indywidualną 24%. Pozostałe 15% wskazało na grupy samopomocowe oraz mitingi Anonimowych Hazardzistów (13%).

WYK.84. JAKA FORMA POMOCY WEDŁUG PANA/I JEST NAJLEPSZA W ZWIĄZKU Z UZALEŻNIENIEM OD HAZARDU?

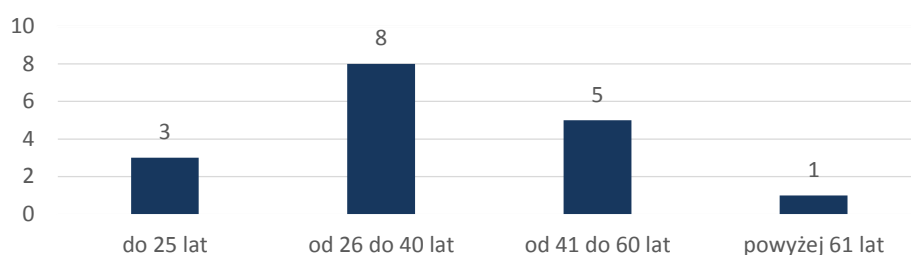


5. BADANIE SPRZEDAWCÓW ALKOHOLU NA TERENIE GMINY DARŁOWO

5.1. Struktura badanej próby

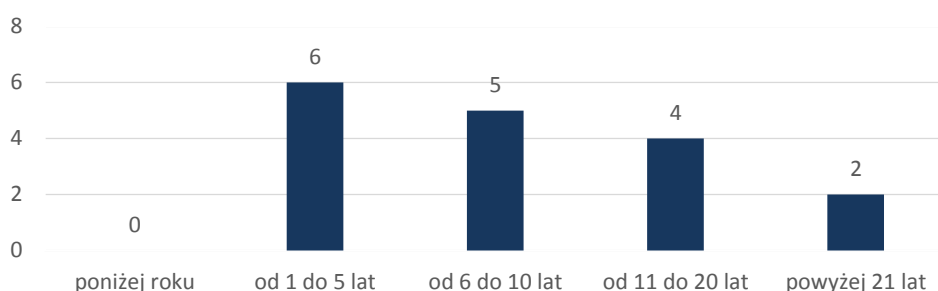
W badaniu wzięło udział 17 sprzedawców alkoholu zatrudnionych w punktach na terenie gminy Darłowo – w tym trzynaście kobiet i czterech mężczyzn. Ośmiu badanych znalazło się w kategorii wiekowej 26-40 lat, kolejnych pięciu 41-60 lat. Trzech ankietowanych to sprzedawcy z przedziału wiekowego do 25 lat oraz powyżej 61 lat.

WYK. 85. KATEGORIA WIEKOWA



Sześciu respondentów pracuje w sklepie, w którym prowadzona jest sprzedaż alkoholu od roku do pięciu lat, 5 respondentów od 6 do 10 lat, a czterech ankietowanych zajmuje wymienione stanowisko od 11 do 20 lat. Pozostali dwaj sprzedawcy pracują powyżej 21 lat.

WYK. 86. STAŻ PRACY



5.2. Problem alkoholowy z perspektywy sprzedawców alkoholu

Ankietowanym sprzedawcom zadano głównie pytania, które dotyczą bezpośrednio ich pracy w wykonywanym zawodzie. Udzielili opinii na temat nasilenia wybranych zjawisk, szczególnie problemu alkoholowego wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży szkolnej.

2 sprzedawców jest zdania, że na terenie gminy dochodzi do sprzedaży alkoholu nieletnim, jednakże oceniają tego typu sytuacje jako rzadkie, zaś jeden ze sprzedawców twierdzi, że

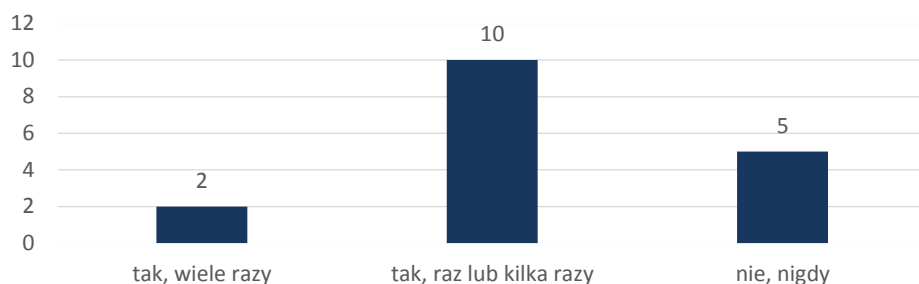
często. Przeciwnego zdania jest 14 osób wskazujących, że na terenie gminy nigdy nie dochodzi do sprzedaży alkoholu klientom niepełnoletnim.

WYK. 87. PROSZĘ OCENIĆ JAK CZĘSTO ZDARZA SIĘ, ŻE ALKOHOL JEST SPRZEDAWANY OSOBOM NIEPEŁNOLETNIM W PANA/I GMINIE?



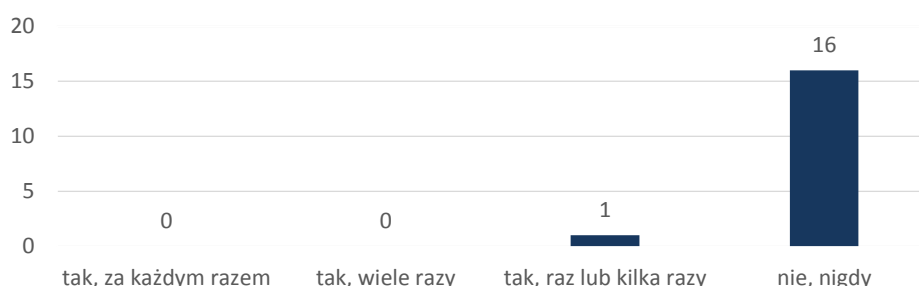
Zdecydowana większość ankietowanych sprzedawców wskazała, że zdarzyło im się, by osoby niepełnoletnie próbowały dokonać zakupu alkoholu w ich punkcie i to kilkakrotnie oraz wiele razy. Jest to wynik niepokojący ponieważ świadczy o częstych próbach zakupu napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież niepełnoletnią na terenie badanej gminy.

WYK. 88. CZY ZDARZYŁO SIĘ BY OSOBA NIEPEŁNOLETNIA CHCIAŁA KUPIĆ U PANA/I ALKOHOL



Prawie wszyscy ankietowani sprzedawcy deklarują, iż nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu osobie niepełnoletniej (16). Jedynie jeden ze sprzedawców przyznał się, że sprzedał alkohol osobie niepełnoletniej, zdarzyło się to kilkakrotnie.

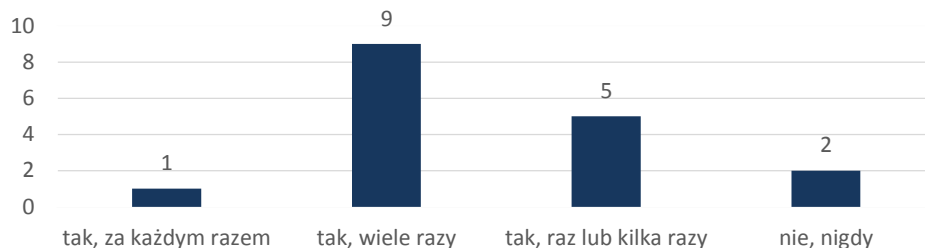
WYK. 89. CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I SPRZEDAĆ ALKOHOL OSOBIE NIEPEŁNOLETNIEJ?



15 ankietowanych sprzedawców deklaruje także, iż dokonywali kontroli pełnoletności na podstawie dowodu osobistego, w tym 9 zrobiło to wiele razy, 5 raz lub kilka razy, zaś tylko

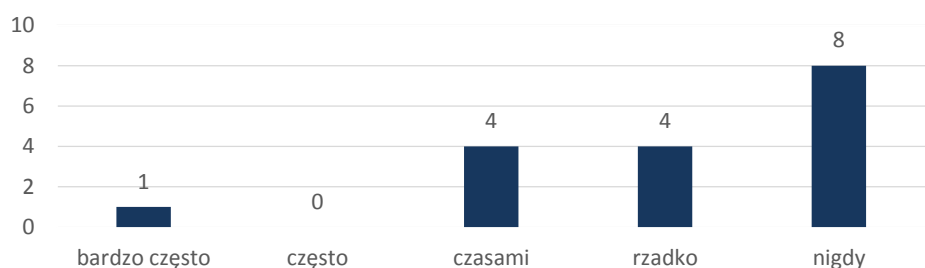
jeden sprzedawca sprawdza za każdym razem. Pozostałych dwóch deklaruje, że nigdy nie pytało klientów o dowód osobisty.

WYK. 90. CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I KIEDYKOLWIEK PYTAĆ O DOWÓD OSOBISTY KLIENTA, NIE MAJĄC PEWNOŚCI CZY JEST PEŁNOLETNI?



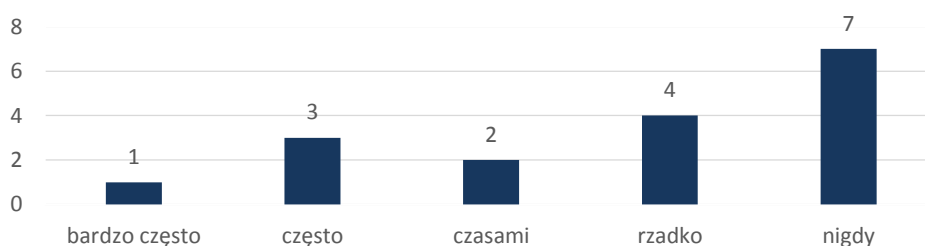
4 respondentów jest zdania, że w środowisku lokalnym rzadko zdarzają się sytuacje prowadzenia pojazdów przez nietrzeźwych kierowców. Kolejni czterej sprzedawcy twierdzą, że takie sytuacje mają miejsce czasami, zaś jeden bardzo często. Pozostałych 8 respondentów uważa, że na terenie gminy nie dochodzi do prowadzenia pojazdów przez nietrzeźwych kierowców.

WYK. 91. PROSZĘ OCENIĆ JAK CZĘSTO MA MIEJSCE SYTUACJA JAZDY PO WYPICIU ALKOHOLU W PANA/I MIEJSCOWOŚCI?



Ankietowani zostali również poproszeni o ocenę, czy na terenie gminy dochodzi do sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym. Dziesięciu na siedemnastu sprzedawców stwierdziło, że takie sytuacje zdarzają się na terenie gminy: czterech wybrało odpowiedź rzadko, trzech często, dwóch czasami, a jeden bardzo często.

WYK. 92. PROSZĘ OCENIĆ JAK CZĘSTO ZDARZA SIĘ, ŻE ALKOHOL JEST SPRZEDAWANY OSOBOM NIETRZEŻYMYM W PANA/I MIEJSCOWOŚCI?



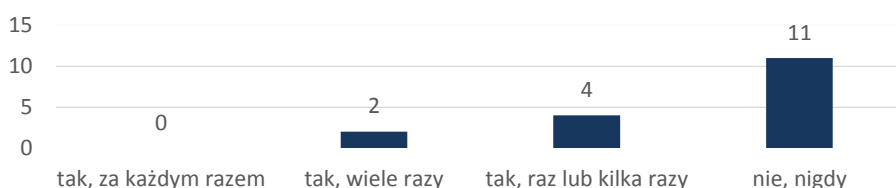
Czternastu na siedemnastu respondentów przyznaje, że zdarzyło się, by osoba nietrzeźwa próbowała dokonać zakupu alkoholu w ich sklepie, w tym pięciu sprzedawców deklaruje, że do takich zachowań dochodziło wiele razy, a dziewięciu raz lub kilka razy.

WYK. 93. CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I, ŻE OSOBA NIETRZEŻWA PRÓBOWAŁA KUPIĆ ALKOHOL W OBSŁUGIWANYM PRZEZ PANA/IA PUNKCIE?



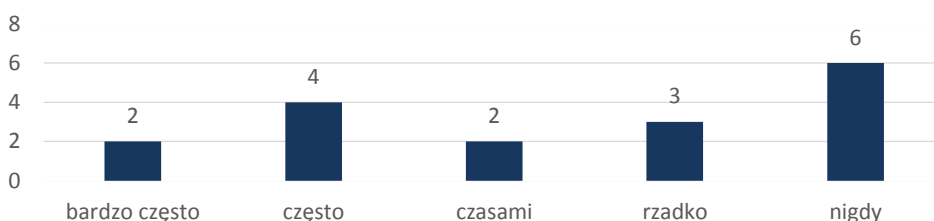
Sześciu na siedemnastu sprzedawców przyznaje, że zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej raz lub kilka razy oraz wielokrotnie. Pozostałych 11 badanych deklaruje, iż taka sytuacja nigdy nie miała miejsca.

WYK. 94. CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I SPRZEDAĆ ALKOHOL OSOBIE NIETRZEŻWEJ?



Jedenastu na siedemnastu badanych stwierdziło, iż na terenie sklepu lub w jego pobliżu dochodzi do spożywania alkoholu – czterech wybrało odpowiedź często, trzech rzadko, a po dwóch bardzo często oraz czasami.

WYK. 95. PROSZĘ OCENIĆ JAK CZĘSTO ZDARZA SIĘ SYTUACJA, ŻE KLIENCI SKLEPU SPOŻYWAJĄ ALKOHOL NA TERENIE LUB W POBLIŻU PUNKTU SPRZEDAŻY ALKOHOLU W PANA/II MIEJSCOWOŚCI?



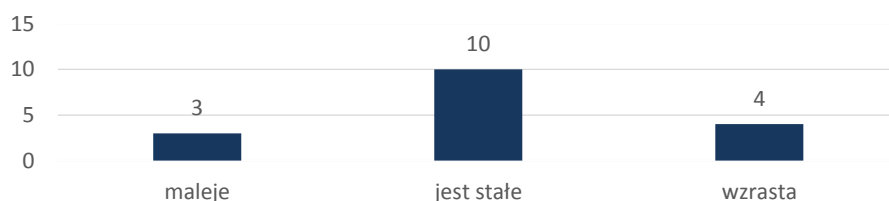
Piętnastu na siedemnastu ankietowanych sprzedawców nigdy nie wzywało policji z powodu zakłócania porządku na terenie punktu sprzedaży przez osobę pod wpływem alkoholu. Dwóch sprzedawców twierdzi, że interwencje policji były potrzebne ale rzadko.

WYK. 96. JAK CZĘSTO ZDARZA SIĘ PANU/I WEZWAĆ POLICJĘ Z POWODU ZAKŁÓCENIA PORZĄDKU PRZEZ OSOBĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU NA TERENIE PUNKTU SPRZEDAŻY ALKOHOLU LUB W JEGO NAJBLIŻSZEJ OKOLICY?



Sprzedawcy zostali również poproszeni o ocenę spożycia alkoholu na przestrzeni kilku lat w ich miejscowości. Dziesięciu sprzedawców jest zdania, że tendencja spożycia tego typu napojów jest stała, zaś zdaniem 3 maleje. Pozostali sprzedawcy oceniają, że konsumpcja alkoholu wzrasta (4).

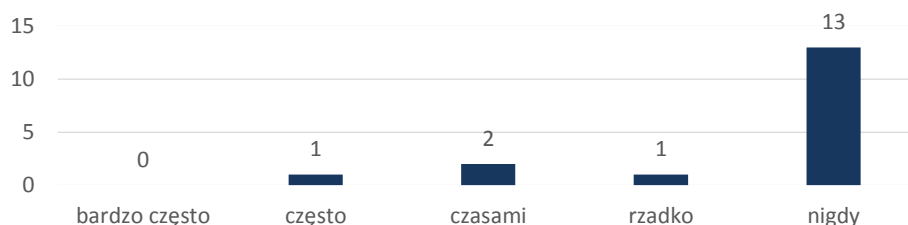
WYK. 97. PROSZĘ OCENIĆ CZY SPOŻYCIE ALKOHOLU NA PRZESTRZENI KILKU LAT W PANA/I MIEJSCOWOŚCI:



5.3. Problem nikotynowy z perspektywy sprzedawców alkoholu

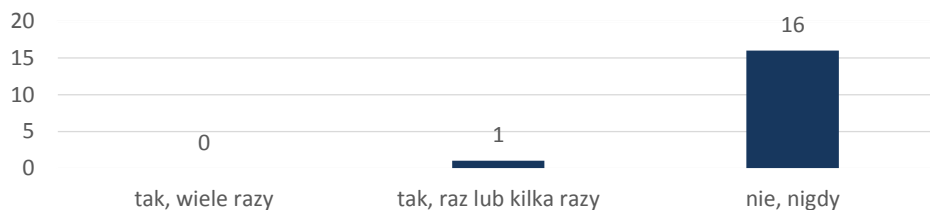
Czterech na siedemnastu ankietowanych sprzedawców wskazuje, że zdarza im się widywać osoby niepełnoletnie, które palą papierosy. Dwóch respondentów twierdzi, że czasami widuje takie osoby, po jednym często oraz rzadko.

WYK. 98. PROSZĘ OCENIĆ JAK CZĘSTO ZDARZA SIĘ, ŻE OSOBOM NIEPEŁNOLETNIM SPRZEDAWANE SĄ PAPIEROSY W PANA/I MIEJSCOWOŚCI?



Zdecydowana większość ankietowanych nie przyznaje się do sprzedaży papierosów osobom niepełnoletnim (16). Jedynie jeden ze sprzedawców deklaruje, że sprzedał papierosy osobie niepełnoletniej raz lub kilka razy.

WYK. 99. CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I SPRZEDAĆ PAPIEROSY OSOBIE NIEPEŁNOLETNIEJ?

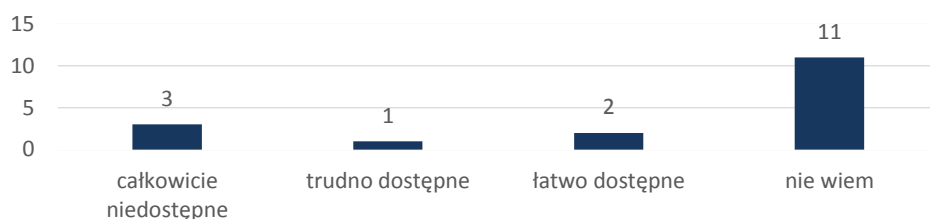


5.4. Problem narkotykowy z perspektywy sprzedawców alkoholu

Na koniec badania sprzedawcy poproszeni byli o opinie odnośnie innych problemów społecznych – problemu narkotykowego i dopalaczy.

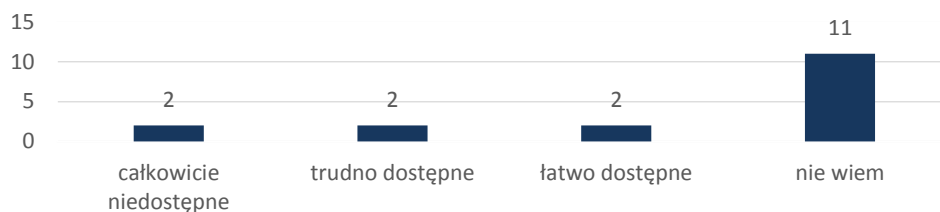
Respondenci poproszeni zostali o ocenę możliwości pozyskiwania tego typu substancji na terenie miejsca zamieszkania. 11 ankietowanych wskazuje, że nie ma wiedzy w badanej kwestii. 3 sprzedawców deklaruje, że narkotyki są całkowicie niedostępne, zaś jeden trudno dostępne. Niemniej jednak dwój sprzedawców potwierdza, że narkotyki są łatwo dostępne.

WYK. 100. JAK OCENIA PAN/I MOŻLIWOŚĆ POZYSKANIA NARKOTYKÓW NA TERENIE PANA/I MIEJSCOWOŚCI?



Tak jak w przypadku poprzedniego pytania, 11 ankietowanych zaznaczyło, że nie posiadają wiedzy w zakresie oceny możliwości zdobycia dopalaczy na terenie miejsca zamieszkania. 2 sprzedawców deklaruje, że dopalacze są całkowicie niedostępne, zaś kolejnych 2 trudno dostępne. Przeciwnego zdania jest dwóch ankietowanych, którzy potwierdzają łatwy dostęp do dopalaczy na terenie gminy.

WYK. 101. JAK OCENIA PAN/I MOŻLIWOŚĆ POZYSKANIA DOPALACZY NA TERENIE PANA/I MIEJSCOWOŚCI?



6. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Informacje uzyskane za pomocą ankiet oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliły na dokonanie podsumowania i wyciągnięcie wniosków diagnozujących lokalne zagrożenia społeczne na terenie gminy Darłowo, które podzielone zostały ze względu na rodzaj problemu.

Celem raportu było przedstawienie problemów społecznych dotyczących gminę Darłowo w odniesieniu do opinii mieszkańców z terenu gminy: dorosłych mieszkańców, uczniów szkoły podstawowej i uczniów szkoły gimnazjalnej oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Cel ten został zrealizowany w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą opracowania wniosków, które posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Przeprowadzenie badania oraz analiza zebranych ankiet umożliwiła:

- Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinie i postawy względem wybranych zjawisk i zagrożeń społecznych,
- Zapoznanie się z problemami uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej, szczególnie ich postaw i doświadczeń związanych z wybranymi zagrożeniami społecznymi oraz uzależnieniami, a także poczucia bezpieczeństwa,
- Zaznajomienie się z poglądami i doświadczeniami sprzedawców na temat wybranych zjawisk, szczególnie związanych z problemem alkoholowym i nikotynowym oraz rozpoznanie praktyk sprzedażowych.

Zdobyte informacje mogą zostać wykorzystane w przyszłości do prowadzenia dalszych pogłębionych badań wśród mieszkańców gminy.

W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane rekomendacje skierowane do mieszkańców gminy Darłowo, które powinny mieć charakter długofalowy i wielostronny.

6.1. Problem alkoholowy

Wniosek: Spożywanie alkoholu według mieszkańców gminy stanowi bardzo ważny problem gminy, w tym 78% ocenia problem alkoholizmu na terenie gminy jako ważny, zaś 66% spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież. Problem jest wyraźnie dostrzegalny, jedynie

27% dorosłych mieszkańców deklaruje, że nie spożywa alkoholu. Wśród pozostałej grupy 54% sięga po alkohol kilka razy w roku, 12% sięga kilka razy w miesiącu oraz tygodniu (5%). 4% spożywa alkohol codziennie. Najczęstszym powodem sięgania po alkohol w opinii dorosłych respondentów jest picie pod wpływem znajomych (21% wskazań), zaś 26% nie wskazuje konkretnego powodu. Wśród osób deklarujących picie alkoholu, najchętniej spożywane są likiery (28%) oraz nalewki (25%). Mieszkańcy prezentują różne postawy i poziom wiedzy względem alkoholizmu. 20% uważa, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen. Ponadto 26% respondentów uważa, że osoby z problemem alkoholowym piją codziennie, zaś okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia (37%). 15% uważa, że alkoholizm jest dziedziczny. W opinii 16% mieszkańców alkohol w piwie jest mniej szkodliwy, niż w wódce. Co ważniejsze 10% ankietowanych uważa, że nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy na kacu.

W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej 21% jest zdania, że alkohol w piwie nie uzależnia, ponadto ponad połowa uważa, że okazjonalne picie alkoholu nie uzależnia. Według oceny 22% alkoholizm jest problemem marginesu społecznego. Bardzo wysoki odsetek wskazań pokazuje, że uczniowie uważają, że picie alkoholu przyczynia się do przemocy. Zdaniem 36% uczniów szkoły podstawowej alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce, jest to bardzo wysoki wskaźnik błędnych odpowiedzi, który świadczy o braku wiedzy uczniów.

Rekomendacje:

- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol negatywnie wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe – (z tego zakresu tematycznego dostępne są ulotki: **„Nowy znajomy Misia”**, **Bajkowa Profilaktyka – Alkohol (dla dzieci)**, **Profilaktyka uzależnienia od alkoholu (dla młodzieży)**, pełna oferta znajduje się na naszej stronie internetowej: <http://oficyna-profilaktyczna.pl/>).
- Warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej:
Analiza wyników badań wskazuje, że spożywanie alkoholu wzrasta wraz z wiekiem, dlatego wskazuje się warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej, które ukierunkowane będą na uświadamianie dzieciom zagrożenia oraz w przystępny sposób wyjaśnią złożoność zjawiska. Pozwala to ćwiczyć umiejętność postrzegania świata, przez co uczy podejmować życiowe decyzje. Natomiast dla uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje się zajęcia poruszające ważny temat alkoholu oraz wchodzenie

w dorosłość. Przedstawiony na warsztatach monolog polskiego nastolatka o dokonywaniu życiowych wyborów i selekcji właściwych wartości stanowi wstęp do rozważań na temat konsekwencji życiowych przedsięwzięć.

- Program profilaktyczny „**NOE**” to jeden z wielu, jaki pojawił się jeszcze w latach 90-tych. Rekomendowany jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i prezentuje nowoczesną wiedzę na temat problematyki uzależnień. Program stanowi odpowiedź na znaczący wzrost picia alkoholu przez młode osoby, zmniejszenie się liczby abstynentów wśród młodzieży, a także obniżenie wieku inicjacji alkoholowej czy występowanie negatywnych wzorów picia.

Wniosek: 43% mieszkańców zauważyło, że na przestrzeni kilku lat spożycie alkoholu na terenie miejsca zamieszkania wzrasta. Większość ankietowanych wskazała również na sytuacje stwarzania zagrożenia po spożyciu alkoholu - 80% ocenia, że w ich otoczeniu są osoby, które po spożyciu alkoholu dopuszczają się jazdy samochodem.

Rekomendacje:

- Policja powinna prowadzić szeroko zakrojone akcje prewencyjne związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu. Badanie dorosłych mieszkańców wykazało, że 80% respondentów twierdzi, że sytuacje prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu pojawiają się na terenie gminy. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz społeczności lokalnej.
- Rozpoczęcie cyklu szkoleń eksperckich skierowanych do kierowców z zakresu jazdy pod wpływem alkoholu.
- Jednocześnie stanowi to rekomendację dla instytucji policji, by częściej monitorowali miejsca publiczne na terenie gminy, ze szczególnym wyczuleniem na obecność osób nietrzeźwych.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców w celu uświadomienia konsekwencji związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe (z tego zakresu tematycznego dostępna jest ulotka oraz plakat: ***Profilaktyka prowadzenia pojazdów w stanie zwiększającym ryzyko wypadków drogowych, z naciskiem na nietrzeźwość kierowcy***, pełna oferta znajduje się na naszej stronie internetowej: <http://oficyna-profilaktyczna.pl/>).

Wniosek: Szczególnie istotnym aspektem problemu alkoholowego w gminie jest sięganie po tego rodzaju napoje przez dzieci i młodzież niepełnoletnią. 43% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje, że spożywa alkohol, odsetek tych odpowiedzi wśród młodszej grupy uczniów jest mniejszy i wynosi 17%. Zebrane dane pokazują, że problem ten nasila się wraz z wiekiem i narażona na niego jest szczególnie młodzież starszych klas. 10% uczniów szkoły podstawowej i 41% uczniów szkoły gimnazjalnej ocenia zdobycie alkoholu przez osoby nieletnie jako łatwe, według uczniów szkoły gimnazjalnej najczęściej pomagają im w zakupie starsi koledzy (49%) lub proszą obcych pod sklepem (25%). Dokonują również samodzielnego zakupu (21%). Uczniowie najczęściej spożywają piwo (7% uczniów szkoły podstawowej i 31% uczniów szkoły gimnazjalnej) oraz szampana (12% uczniów szkoły podstawowej i 16% uczniów szkoły gimnazjalnej). W mniejszym stopniu wskazują, że piją wódkę (3% uczniów szkoły podstawowej i 8% uczniów szkoły gimnazjalnej). W przypadku obu grup badanych uczniowie najczęściej spożywają alkohol w domu, u kolegi i koleżanki oraz w innych miejscach.

6% dorosłych mieszkańców jest zdania, że na terenie miejscowości osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu alkoholu. Potwierdza ten fakt 3 ankietowanych sprzedawców przyznając, że na terenie gminy Darłowo dochodzi do sprzedaży alkoholu nieletnim. Deklarują oni także sytuacje, w których niepełnoletni klienci próbowali u nich dokonać zakupu alkoholu. Jednakże, sami sprzedawcy nie przyznają się do sprzedaży alkoholu nieletnim. Jedynie jeden sprzedawca otwarcie przyznaje się do sprzedaży alkoholu dzieciom i młodzieży. Warto jednak mieć na uwadze fakt, iż badania społeczne mają charakter deklaracyjny, a respondentom może być trudno przyznać się do kontrowersyjnych zachowań, tym bardziej, że sprzedaż alkoholu nieletnim jest czynem karalnym.

Rekomendacje:

- Rekomenduje się opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinna zwiększyć kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, by wyeliminować miejsca, gdzie młodzież może dokonać zakupu tego rodzaju napojów.
- Nacisk powinien być również kładziony na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie chęci zakupu alkoholu.
- Szkolenie dla sprzedawców: Omówienie „Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” – interpretacja przepisów m. in.:

- 1) Art. 14-16 (kiedy i w jakich sytuacjach nie wolno podawać / sprzedawać alkohol)
- 2) Art. 18 (w jakich okolicznościach i z jakich powodów może zostać cofnięte zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych)
- 3) Art. 2 (najbliższa okolica zakres oraz interpretacja prawna pojęcia)
- 4) Art. 43-45 (omówienie konsekwencji prawnych wynikających z łamania obowiązków wynikających z korzystania z zezwoleń).

Wniosek: 7% mieszkańców jest zdania, że na terenie gminy osoby nietrzeźwe mogą dokonać zakupu alkoholu. Potwierdza ten fakt 10 ankietowanych sprzedawców, którzy twierdzą, że dochodzi do sprzedaży alkoholu klientom nietrzeźwym, nawet próbowali dokonać zakupu u nich w punkcie raz lub kilka razy, zaś 5 ocenia tego typu sytuacje jako wielokrotne. Jednakże 11 sprzedawców nie przyznaje, by kiedykolwiek sprzedali alkohol osobie nietrzeźwej, zaś 6 twierdzi, że zdarzyło im się raz lub kilka razy oraz wielokrotnie dopuścić takiego zachowania.

Rekomendacje:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinna zwiększyć kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, by wyeliminować miejsca, gdzie osoby nietrzeźwe mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów.
- Szkolenie dla sprzedawców:
Praktyczne umiejętności w pracy sprzedawcy:
 - nauka asertywnej odmowy - jak skutecznie i profesjonalnie ale z szacunkiem odmawiać obsługi sprzedaży?
 - procedura postępowania w sytuacjach nietypowych
 - sposoby efektywnej współpracy z Policją, Strażą Miejską, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – interpretacja artykułów ważnych z punktu widzenia osób korzystających z zezwoleń m.in.: art. 2- najbliższa okolica punktu sprzedaży, zakres oraz interpretacja prawna pojęcia.

W czasie szkolenia sprzedawcy mają możliwość zobaczyć krótkie filmy z asertywnej odmowy oraz otrzymają Vademecum Odpowiedzialnego Sprzedawcy (z tego zakresu

tematycznego dostępna jest broszura: ***Vademecum: ABC Sprzedawcy napojów alkoholowych***, pełna oferta znajduje się na naszej stronie internetowej: <http://oficyna-profilaktyczna.pl/>)

6.2. Problem narkotykowy

Wniosek: Zdecydowana większość dorosłych mieszkańców zadeklarowała, iż nigdy nie korzystała z żadnych środków psychoaktywnych. Wśród ankietowanych, którzy przyznają się do stosowania tego typu substancji 11% zażywało dopalacze, po 7% sterydy i środki nasenne, po 4% ekstazy, kokainę i marihuanę, 3% wskazuje na LSD, zaś pozostałe 2% na amfetaminę oraz grzyby halucynogenne (1%). Wśród najczęstszych powodów eksperymentowania z tego typu substancjami wskazywane jest chęć lepszej zabawy (24%) oraz zażywanie dla towarzystwa (18%). 4% mieszkańców ocenia pozyskanie narkotyków na terenie gminy jako łatwe. Natomiast pozyskanie dopalaczy na terenie gminy jako łatwe ocenia 7% ankietowanych mieszkańców.

16% mieszkańców uważa, że wszystkie narkotyki są bezpieczne o ile używa się ich w odpowiedni sposób, a marihuana nie powinna być klasyfikowana jako narkotyk (18%). Ponadto okazjonalne zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnienia (8%), zaś dla 6% dopalacze są bezpieczną alternatywą dla narkotyków. Zdecydowana większość uważa, że posiadanie narkotyków powinno być karalne, zaś 8% jest przeciwnego zdania. Mieszkańcy również potwierdzają, że w przychodzeniu pod wpływem narkotyków lub dopalaczy nie ma nic złego (7%).

Rekomendacje:

- Kampania informacyjna skierowana do mieszkańców gminy. Informacje powinny uporządkować podstawową wiedzę na temat narkotyków i dopalaczy, nakierować na zasady działań profilaktycznych oraz zaopatrzyć w wytyczne do działania w sytuacji zatrucia –

Wniosek: Jeśli chodzi o głos dzieci i młodzieży w kwestii narkotyków i dopalaczy, to zdecydowana większość respondentów nie przyznaje się do zażywania tego typu substancji. Jednocześnie 14 i 10% uczniów szkoły gimnazjalnej ocenia zdobycie narkotyków lub dopalaczy na terenie gminy jako łatwe. Ponadto 6% uczniów szkoły gimnazjalnej zażywa narkotyki, zaś ponad 1% zażywa dopalacze, w przypadku uczniów szkoły podstawowej po 1% uczniowie zażywają narkotyki i dopalacze. Niewielki odsetek uczniów szkoły

podstawowej, deklaruje, że zażyło marihuanę, środki nasenne oraz sterydy. W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej, ankietowani głównie zażywają marihuanę (11%), 6% środki nasenne, 5% sterydy, po 4% amfetaminę, kokainę, LSD, Ekstazy, oraz dopalacze. Pozostałe 3% wskazuje grzyby halucynogenne. Uczniowie zażywają substancje psychoaktywne głównie dla chęci lepszej zabawy, w mniejszym stopniu ale również wskazują, że zażywają z powodu problemów oraz są podani na wpływ znajomych. Ankietowani wskazują również, że ich rówieśnicy spożywają substancje psychoaktywne z ciekawości oraz chcą zaimponować innym.

Większość uczniów nie prezentuje postawy liberalnej wobec substancji psychoaktywnych – uważają, że posiadanie narkotyków powinno być karalne (68%), jednak opinie te nie są tak radykalne w kwestii tzw. narkotyków miękkich – 21% ocenia, że okazjonalne zażywanie marihuany nie prowadzi do uzależnienia oraz, że substancja ta nie powinna być postrzegana jako narkotyk (26%). Ponad to 7% uważa, że wszystkie narkotyki są bezpieczne, jeśli używa ich się w odpowiedni sposób. 5% ankietowanych klas młodszych jest zdania, że zażywanie dopalaczy jest bezpieczniejsze dla zdrowia i życia, niż zażywanie narkotyków, zaś 51% respondentów nie ma wiedzy w badanej kwestii.

Rekomendacje:

- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak narkotyki i dopalacze negatywnie wpływają na organizm człowieka poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe – (z tego zakresu tematycznego dostępne są ulotki: **„O Kubie” bajkowa profilaktyka – narkotyki (dla dzieci), Profilaktyka uzależnienia od narkotyków (dla młodzieży), oraz dopalacze...dostrzegaj - rozmawiaj – przeciwdziałaj (dla młodzieży)**, pełna oferta znajduje się na naszej stronie internetowej: <http://oficyna-profilaktyczna.pl/>).
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej
Aby dać dobry start w dorosłe życie, które jest wolne od używek, potrzeba jest nakierowanie młodej osoby aby w świadomy sposób ominęła niebezpieczeństwa, które proponuje jej codzienność. Punktem wyjścia do osiągnięcia tego celu powinno być uświadomienie do czego może doprowadzić stosowanie legalnych substancji psychoaktywnych, które torują drogę dopalaczom i narkotykom. Jak konstruktywnie radzić sobie z codziennymi problemami i wpływem otoczenia, jak odmawiać, gdzie szukać rzetelnej wiedzy i pomocy ??? - odpowiedź na te pytania powinny dać właśnie te zajęcia.

- Szkolenie dla nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych realizujących zajęcia profilaktyczne z młodzieżą z zakresu programu „*Unplugged*”. Dzięki temu szkoleniu osoby te będą mogły prowadzić warsztaty adresowane do młodzieży w wieku 12-14 lat. Program jest realizowany w klasach szkolnych, w formie 12 jednogodzinnych zajęć lekcyjnych oraz 3 spotkań dla rodziców uczniów uczestniczących w programie, celem którego jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych takich jak tytoń, alkohol oraz narkotyki. W ramach takiego szkolenia uczestnicy dostają 2 zeszyty ćwiczeń - jeden do pracy własnej, a drugi do wykorzystania na zajęciach z młodzieżą.

Wniosek: Najbardziej popularnymi źródłami wiedzy o narkotykach i dopalaczach dla uczniów szkoły gimnazjalnej jest Internet i telewizja, a także szkoła na którą wskazuje 43% uczniów. Uczniowie w obu grupach badanych deklarują, że najczęściej nauczyciele (63% uczniów szkoły podstawowej i 68% uczniów szkoły gimnazjalnej) oraz rodzice (57% uczniów szkoły podstawowej i 63% uczniów szkoły gimnazjalnej) rozmawiali z nimi na temat szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze oraz papierosy.

Rekomendacje:

- Badanie wykazało dużą rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do uczniów właśnie w ten sposób.
- Znaczny odsetek ankietowanych wskazał również na szkołę, jako miejsce z którego czerpie wiedzę na temat narkotyków i dopalaczy. Wskazane jest podejmowanie działań skierowanych wobec rodziców i nauczycieli, w celu wzmacniania ich autorytetu wychowawczego. Ważnym jest, by stali się oni wiarygodnym źródłem informacji i kształtowali prawidłowe postawy podopiecznych.

6.3. Problem nikotynowy

Wniosek: Gmina Darłowo boryka się również z problemem palenia papierosów. 53% mieszkańców przyznaje się do palenia papierosów, wśród nich 22% wskazuje na uzależnienie od nikotyny paląc papierosy codziennie. 11% zgadza się, aby palenie papierosów było dozwolone od 15 roku życia. Jednocześnie większość ocenia palenie jako bardzo szkodliwe

(64%). 10% ankietowanych jest zdania, że tak jak w przypadku alkoholu, nieletni mogą dokonać zakupu papierosów na terenie gminy. W opinii 4 sprzedawców na terenie miejsca zamieszkania dochodzi do sprzedaży papierosów klientom niepełnoletnim, jednocześnie podkreślając, że nigdy nie sprzedali papierosów osobie niepełnoletniej. Do sprzedaży papierosów osobie nieletniej przyznaje się tylko jeden sprzedawca. Warto jednak mieć na uwadze fakt, iż badania społeczne mają charakter deklaracyjny, a respondentom może być trudno przyznać się do kontrowersyjnych zachowań, tym bardziej, że sprzedaż papierosów nieletnim jest czynem karalnym

Rekomendacje:

- Rekomenduje się opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży papierosów osobom niepełnoletnim.
- Preferowanym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe o szkodliwości palenia papierosów.

Wniosek: Analiza ankiet zrealizowanych wśród dzieci i młodzieży, podobnie jak w przypadku problemu alkoholowego, wykazała, że na ryzyko zagrożenia dotyka szczególnie uczniów klas starszych, wśród nich prawie 25% przyznaje się do palenia papierosów. W przypadku klas młodszych 12% przyznaje się do palenia papierosów. Ponadto 21% uczniów szkoły podstawowej i 56% uczniów szkoły gimnazjalnej ocenia zdobycie papierosów na terenie miejscowości jako łatwe

Rekomendacje:

- W praktyce profilaktycznej kluczowe znaczenie ma rozpoznanie momentu inicjacji (czyli w wieku 10–12 lat) w używaniu substancji legalnych. Następnie przeciwdziałania używaniu alkoholu i papierosów, co z kolei zmniejsza ryzyko sięgania po narkotyki. Warsztat w ramach dobrego startu pomoże nastolatkom podejmować trafne decyzje oraz odpowiednio zmotywuje grupę rówieśniczą do wewnętrznej profilaktyki i przyjmowania odpowiednich wzorców.
- Preferowanym działaniem jest edukowanie uczniów poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe wskazujące szkodliwość palenia papierosów, a także pokazujące korzyści związane z rzuceniem palenia. (z tego zakresu tematycznego dostępne są ulotki oraz plakaty: *„Bieg po zdrowie w mieście Kolorowe”* *Bajkowa Profilaktyka – Papierosy (dla dzieci)*, *Profilaktyka uzależnienia od*

nikotyny dla młodzieży (dla młodzieży szkolnej), pełna oferta znajduje się na naszej stronie internetowej: <http://oficyna-profilaktyczna.pl/>).

6.4. Problem przemocy

Wniosek: Uczniowie w obu grupach badanych głównie kojarzą przemoc z przemocą psychiczną i fizyczną, a także dość wysoko wskazują na przemoc seksualną. 61% uczniów szkoły gimnazjalnej oraz 39% uczniów szkoły podstawowej wskazuje, że była świadkiem zjawiska przemocy i miała ona miejsce na terenie szkoły (25% uczniów klas młodszych oraz 38% uczniów klas starszych). 32% uczniów klas starszych obserwowało również przemoc w miejscu publicznym oraz 15% w Internecie. Ponadto największy odsetek respondentów wskazuje, że przemoc stosowana była wobec kolegów i koleżanek (29-36% wskazań). Niektórzy uczniowie doświadczyli również przemocy, do bycia ofiarą przemocy przyznaje się 19% uczniów szkoły podstawowej oraz 38% uczniów szkoły gimnazjalnej. Uczniowie najbezpieczniej czują się wśród osób z rodziny – szczególnie wśród rodziców (powyżej 79% wskazań), to właśnie do nich respondenci zwróciliby się z pomocą będąc świadkiem lub ofiarą przemocy. U nauczycieli poszukiwaliby pomocy 54% ankietowanych uczniów szkoły podstawowej oraz 31% uczniów szkoły gimnazjalnej.

Rekomendacje:

- Zorganizowanie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii przemocy w szkole
Podjęcie działań profilaktycznych, których celem byłoby zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz w jej pobliżu.
- Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskiej Karty” w szkole. Równie ważne jest też wsparcie dla rodziców poprzez przeprowadzenia szkolenia w zakresie wychowania pokolenia bez przemocy.
- Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie do nauki szkolnej.

Wniosek: Na istotność problemu przemocy w szkole i w rodzinie na terenie gminy wskazuje 62% i 65 % mieszkańców, w ich opinii problem ten jest ważny i wymaga wzmożonych działań ze strony odpowiednich instytucji. Kwestię tę potwierdza fakt, iż 27% respondentów przyznała, że była świadkiem przemocy, zaś 20% zna osoby, które doświadczają przemocy. Wśród osób, które były świadkiem przemocy największy odsetek zaobserwował tego typu zachowania w domu (47%). 12% deklaruje, że do przemocy dochodzi w pracy, zaś zdaniem

11% w Internecie i w miejscu publicznym. 47% respondentów, którzy byli świadkiem przemocy wskazuje, że była ona stosowana wobec osób z rodziny. 13% wskazuje na kolegów, koleżanki oraz osoby z pracy (4%), zaś 17% na osoby nieznane. 21% mieszkańców przyznaje, że zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć przemocy. Jednocześnie 5% respondentów jest zdania, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy, zaś w opinii 3% klapsy są dobrą metodą wychowawczą. Osoby będąc świadkiem lub ofiarą przemocy przede wszystkim zwróciliby się o pomoc do Policji i Straży Miejskiej. Według mieszkańców instytucje w obszarze profilaktyki i uzależnień w ramach swojej pracy są jako instytucja kontrolna, świadczą pomoc profilaktyczną oraz zajmują się interwencją. Zdecydowanie najwięcej osób wskazało, że najwięcej informacji pozyskuje na temat działań w gminie z prasy.

Rekomendacje:

- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców gminy, dotyczącej problemu występowania zjawiska przemocy, do której dochodzi nie tylko w miejscach publicznych, lecz głównie w domu.
- Kampanie społeczne skierowane przeciwko zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie pomocy osobom poszkodowanym. Nacisk na edukację w zakresie możliwych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień lub przemocy i agresji.

6.5. Inne problemy społeczne

Wniosek: Badanie diagnozowało również ryzyko wystąpienia innych zagrożeń, takich jak uzależnienie od komputera, czy hazardu. 37% dorosłych mieszkańców gminy przyznała, że czuła się źle z powodu braku dostępu do komputera i Internetu. Tendencja ta potwierdza się wśród dzieci i młodzieży szkolnej biorącej udział w badaniu (27% klas młodszych i 46% klas starszych). Jednocześnie dorośli mieszkańcy, w większości, rozsądnie korzystają z komputera i Internetu - 38% poświęca na to do godziny. 19% ankietowanych mieszkańców nie korzysta z komputera. W przypadku uczniów największy odsetek respondentów zaznacza, że poświęca na komputer do trzech godzin dziennie (43% uczniów klas młodszych oraz 42% uczniów klas starszych). Znaczna część respondentów deklaruje również, że spędza przez komputerem do godziny dziennie (30% uczniów klas młodszych oraz 17% uczniów klas starszych). Jednakże 15% uczniów klas młodszych oraz 26% klas starszych przyznała się do

kłamstwa w celach ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego przed komputerem. 3% uczniów szkoły podstawowej i 14% uczniów szkoły gimnazjalnej deklaruje, że podałyby swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie. Uczniowie w obu grupach badanych przyznają, że najczęściej korzystają z Internetu w domu.

Rekomendacje:

- Wzmocnienie pozytywnych zmian w zakresie radzenia sobie z problemami dotyczącymi nowych technologii, zachęcanie do ograniczenia nadmiernego korzystania z komputera i telewizji, szczególnie przez dzieci i młodzież niepełnoletnią, a także reagowanie na przemoc w Internecie. W ramach tego zagadnienia wskazane jest szkolenie dla nauczycieli z zakresu problemów dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej (akcje ulotkowe lub plakatowe - z tego zakresu tematycznego dostępne są ulotki oraz plakaty: ***Profilaktyka uzależnienia od portali społecznościowych***, pełna oferta znajduje się na naszej stronie internetowej: <http://oficyna-profilaktyczna.pl/>) - intencją przekazu powinno być wzbudzenie refleksji nad sensem korzystania z portali społecznościowych. Uczeń ma możliwość poznać granicę pomiędzy normą a nadużyciem korzystania z portali społecznościowych, oraz zasady bezpieczeństwa, które pozwolą na zdroworozsądkowe korzystanie z cyberprzestrzeni.
- Warsztaty dla uczniów:
Na młodego człowieka we współczesnym multimedialnym świecie czyha wiele zagrożeń. Z każdej strony atakowany jest tysiącami informacji, a o jego czas walczą telewizja, Internet i gry komputerowe. Warsztaty powinny pokazywać uczniom jak łatwo można zgubić się w wirtualnej rzeczywistości, jak cienka jest granica między zabawą a uzależnieniem.

Wniosek: Jeśli chodzi o postawę mieszkańców względem innych ryzykowanych zachowań, takich jak hazard, to 41% przyznało się do udziału w płatnych konkursach, w tym 34% zaznacza, że brało udział kilkakrotnie, zaś 7% wielokrotnie. Większość ankietowanych nie grała na automatach w salonach gier (64%), ani nie obstawiała zakładów bukmacherskich (67%).

***Możliwość zamówienia materiałów profilaktycznych
na stronie internetowej OFICyny PROFILAKTYCZNEJ***

GRUPA	PROBLEM	MATERIAŁY PROFILAKTYCZNE
UCZNIOWIE	ALKOHOL	„Nowy znajomy Misia” Bajkowa Profilaktyka – Alkohol (dla dzieci), Profilaktyka uzależnienia od alkoholu (dla młodzieży)
MIESZKAŃCY /KIEROWCY POJAZDÓW	ALKOHOL	Profilaktyka prowadzenia pojazdów w stanie zwiększającym ryzyko wypadków drogowych, z naciskiem na nietrzeźwość kierowcy
SPRZEDAWCY	ALKOHOL	Vademecum: ABC Sprzedawcy napojów alkoholowych (broszura)
UCZNIOWIE	NARKOTYKI	„O Kubie” bajkowa profilaktyka – narkotyki (dla dzieci), Profilaktyka uzależnienia od narkotyków (dla młodzieży)
UCZNIOWIE	NIKOTYNA	Bieg po zdrowie w mieście Kolorowe” Bajkowa Profilaktyka – Papierosy (dla dzieci), Profilaktyka uzależnienia od nikotyny dla młodzieży (dla młodzieży szkolnej)
UCZNIOWIE	UZALEŻNIENIE OD KOMPUTERA	Profilaktyka uzależnienia od portali społecznościowych

Zespół badawczy i osoby opracowujące powyższy raport mają nadzieję, że zaprezentowane wyniki stanowiąc będą przydatną wskazówkę w podejmowaniu działań na rzecz niwelowania problemów społecznych występujących w obrębie gminy.